

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده: مهین مرادبختی

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان دامپزشکی کشور

معاونت بهداشتی و پیشگیری



آشنایی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی

گردآورنده: مهین مرادبختی

کارشناس - دفتر بررسیها، مبارزه و مراقبت از بیماریهای دامی (خردادماه ۱۳۸۹)

تحت نظارت و راهنمایی های آقای دکتر مراد مرادی گراوند

فهرست مطالب

شماره صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۲	بیماریهای سگ
۲۴	بیماریهای گربه
۲۶	بیماریهای پرندگان (کبوتر)
۳۰	مرغ مینا
۳۴	طوطی
۳۸	کاسکو
۴۳	فنج و مرغ عشق
۵۱	قناری
۵۴	مرغ و خروس
۵۹	بیماریهای جوندگان (همستر)
۶۲	سنجاب
۶۵	خرگوش
۶۹	بیماریهای ماهیهای آکواریوم
۷۴	بیماریهای میمون
۷۷	بیماریهای خزندگان (لاک پشت)
۷۹	مارهای غیر سمی و زینتی
۸۲	نظرات و پیشنهادات
۸۵	منابع

مقدمه :

از افسانه های مختلفی که در باره حیوانات و نقش پر رنگ برخی از آنان در زندگی انسان که بگذریم باید پذیرفت که خوب یا بد، امروزه پدیده ای به نام حیوانات خانگی حتی در زندگی ما ایرانی ها نیز که احتمالاً نگاه کاملاً مثبتی به این مساله نداریم، رشد بسیاری پیدا کرده است. در جوامع غربی، پت یا همان حیوان خانگی یک عضو خانواده محسوب می شود و به همان میزان توجه و جایگاه خاص خود را داراست. البته این امر می تواند ناشی از مسایل مختلفی مانند مدرنیزه شدن آن جوامع و تغییر سبک زندگی باشد.

بحث ما خوب بودن یا بد بودن این مساله نیست زیرا در هر صورت عده ای از مردم در ایران نیز به این مساله روی خوش نشان داده و برخی اوقات میلیونها تومان صرف خرید و نگهداری یک حیوان خانگی می کنند. البته باید به این نکته توجه داشت که از دیرباز توجه به حیواناتی مانند سگ در میان ما نیز وجود داشته اگر چه بیشتر کسانی که به نگهداری این حیوان پرداخته یا می پردازند از آن بیشتر به عنوان یک نگهبان استفاده می کنند. اسب و سایر حیوانات باری نیز از جایگاه و ارزش زیادی در طول تاریخ ما برخوردار بوده اند. بنابراین همزیستی انسان و حیوان لزوماً یک امر ناپسند نیست.

با توجه به تغییر در شرایط نگهداری حیوانات در خانه ها و گسترش زندگی های آپارتمان نشینی، مسلماً نگهداری این گونه حیوانات مانند گذشته آسان و بی دردسر نیست بلکه خود این موضوع به یک مساله شبکه ای تبدیل شده که دارای روندهای خاص خود است. یکی از مهمترین مسایل در زمینه نگهداری حیوانات خانگی، بهداشت این حیوانات است. این حیوانات می توانند شامل پرنده گانی مانند طوطی، قناری، فنچ، کاسکو، مرغ عشق و پستاندارانی مانند سگ، گربه، میمون، سنجاب، خرگوش و حتی حیواناتی مانند لاکپشت و مار و... باشند. هر کدام از این حیوانات روش نگهداری خاص خود را دارند و به همان نسبت بهداشت محیط زندگی آنان هم می تواند متفاوت باشد.

با توجه به اهمیت بیماری های قابل انتقال بین حیوان و انسان، اطلاع رسانی و ارتقای سطح آگاهی جامعه در این زمینه از اهمیت ویژه ای برخوردار است. اغلب کارشناسان و متخصصان دامپزشکی با بیان این مطلب که هر روز بر تعداد افرادی که به نگهداری حیوانات خانگی رو می آورند، اضافه می شود، تأکید می کنند: در تمام جوامع مهم ترین مشکلی که در این زمینه مطرح می شود، مسئله بیماری های مشترک بین حیوان و انسان است. بسیاری از بیماری ها بین انسان و حیوان مشترک هستند و به راحتی از حیوان به انسان سرایت می کند. در بعضی از موارد بیماری خاصی در حیوان می تواند انسان را از پا در آورد.

همه این موارد از یک سو و نگهداری حیوانات خانگی از سوی دیگر یادآور این نکته مهم است که صاحبین حیوانات خانگی می بایستی ضمن افزایش اطلاعات عمومی خود به ویژه در مورد اصول بهداشت و نگهداری این حیوانات نیازمند داشتن مشاوره بهداشتی هستند تا با مراجعه به هنگام به دامپزشک علاوه بر اجرای اقدامات لازم بهداشتی بر روی حیوانات خانگی از مشورت های مناسب نیز بهره مند گردند.

سگ :



بیماری توکسوکاریازیس :

یک بیماری انگلی است این انگل از خانواده کرمهای گرد است این انگل در بسیاری از حیوانات از جمله انسان قادر به ایجاد بیماری است در سگ و گربه دو گونه توکسوکارا کتی و توکسوکارا کنیسیس می تواند سبب ایجاد بیماری شود .

یکی از بیماریهای مشترک بین انسان و حیوان خانگی از جمله سگ و گربه ، بیماریهای انگلی می باشد. در این مقاله به بیماری توکسوکاریازیس که در اثر کرمهای اسکاریس ایجاد می شود پرداخته خواهد شد.

● توکسوکاریازیس چیست؟

توکسوکاریازیس یک بیماری انگلی است این انگل از خانواده کرمهای گرد است این انگل در بسیاری از حیوانات از جمله انسان قادر به ایجاد بیماری است در سگ و گربه دو گونه توکسوکارا کتی و توکسوکارا کنیسیس می تواند سبب ایجاد بیماری شود.

توله سگها از طریق بند ناف در دوران جنینی و نیز خوردن شیر مادر پس از تولد آلوده می گردند . اما گربه ها فقط از طریق خوردن شیر مادر آلوده می شوند. این انگل نه تنها در سگ و گربه باعث بیماری می گردد ، بلکه مهاجرت لارو انگل در بدن انسان خصوصاً بچه ها ایجاد بیماری می کند. در ایالات متحده تخمین زده می شود که سالانه هزار مورد از آلودگی در انسان مشاهده می شود.

***- تذکر: اصولاً موارد توکسوکاریازیس در انسان نادر است.**

● علائم توکسوکاریازیس چیست؟

دو شکل عمده این بیماری وجود دارد:

- فرم چشمی:

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

توکسوکاریازیس می تواند منجر به بیماریهای چشمی گردد که در نهایت موجب کوری می گردد. فرم چشمی زمانی ایجاد می گردد که انسان و یا حیوان تخم انگل را بلعد تخم انگل در داخل روده باز می شود و تبدیل به لارو می شود این لارو می تواند با مهاجرت به سایر نقاط بدن از جمله چشم سبب بروز مشکلاتی برای چشم شود که در نهایت منجر به التهاب و زخم شبکیه شود. هر ساله حدود هفتصد نفر از کودکان مبتلا به فرم چشمی توکسوکاریازیس در جهان بینایی خود را از دست می دهند.

- فرم احشایی:

آلودگی شدید و مرتبط با توکسوکاریازیس اگرچه به ندرت اتفاق می افتد ، اما می تواند منجر به ایجاد فرم احشایی توکسوکاریازیس شود . پس از اینکه تخم توکسوکاریازیس توسط انسان بلعیده شود در داخل روده به لارو تبدیل می شود. این لاروها در داخل بدن شروع به مهاجرت می کنند تا اینکه خود به خود بمیرند. این امر ممکن است چندین سال به طول بیانجامد. ارگانهایی که بیشتر درگیر می شوند ، شامل: مغز ، کبد ، ریه یا چشم می باشند.

علائم بیماری شامل: تب ، سر درد ، سرفه ، درد یا ناراحتی معده ، آسم یا پنومونی می باشد. در بیشتر موارد آلودگی به توکسوکاریازیس خیلی جدی نیست و بیشتر افراد خصوصاً افراد بالغی که به تعداد کمی لارو انگل آلوده شده اند ، علائم خاصی را نشان نمی دهد. موارد بسیار شدید اغلب نادر است ، اما بیشتر در بچه هایی که در مناطق آلوده شده با مدفوع سگ یا گربه بازی می کنند دیده می شود.

● توکسوکاریازیس چگونه منتشر می شود؟

متداول ترین انگل که در انسان خطرناک می باشد توکسوکاراکانیس می باشد. اگر چه مواردی از توکسوکاریازیس گربه ای نیز در انسان دیده می شود ، اما به دلیل عادت رفتاری گربه در دفع مدفوع ، موارد آن نادر است. انگل از طریق بند ناف یا شیر مادر به توله ها منتقل می شود. لاروها به سرعت در روده توله سگها ، بالغ می شود. وقتی توله سگها به سن سه یا چهار هفتگی می رسند شروع به دفع تعداد زیادی تخم انگل می کنند که از طریق مدفوعشان موجب آلودگی محیط می گردند. تخمها به سرعت تبدیل به لارو عفونی می گردند.

● چگونگی آلودگی به توکسوکاریازیس؟

شما و فرزندانتان می توانید در صورت بلع ناگهانی تخمهای عفونی توکسوکاریازیس که در خاک یا سایر سطوح آلوده وجود دارند (حتی اگر سگ یا گربه هم نداشته باشید) آلوده شوید. تخم این انگل می تواند تا دو سال یا بیشتر در خاک زنده بماند.

● راه تشخیص آلودگی به توکسوکاریازیس؟

در صورت احتمال آلودگی به توکسوکاریازیس با پزشک در مورد احتمال آلودگی صحبت کنید. در صورت بروز علائم ، انجام آزمایشات خاص جهت تشخیص آلودگی ضروری است.

● درمان توکسوکاریازیس:

فرم احشایی آلودگی، با داروهای ضد انگل که معمولاً همراه با داروهای ضد التهاب داده می شوند درمان می گردد. درمان فرم چشمی مشکل تر است و معمولاً تلاش می شود تا از پیشرفت جراحات چشم جلوگیری شود.

● چه کسانی بیشتر در معرض توکسوکاریازیس قرار دارند؟

بچه های کوچک، صاحبان سگ و گربه بیشتر در معرض ابتلا هستند. بچه های کوچک به دلیل اینکه چهار دست و پا راه میروند و مرتب دستشان را در دهان خود می کنند بیشتر در معرض خطر هستند.

● راههای پیشگیری از توکسوکاریازیس چیست؟

۱- جهت اطمینان از نداشتن آلودگی توله ها سعی نمایید توله هایی خریداری نمایید که مادرانشان طی دوران بارداری بطور کامل تحت درمان ضد انگلی قرار گرفته اند. ضمناً توله ها را بطور منظم از سن دو هفتهگی هر سه هفته طبق توصیه دکتر دامپزشک مورد درمان ضد انگلی قرار دهید.

۲- دستهایتان را پس از بازی با حیوان خانگی (تازه خریداری شده و بطور کامل خودتان درمان انگلی را انجام ندادید) یا فعالیت در خارج از خانه بخصوص قبل از خوردن غذا بخوبی با صابون شستشو دهید.

۳- به بچه هایتان بیاموزید همیشه دستهایشان را بعد از بازی کردن با سگ یا گربه و بعد از بازی کردن در خارج از خانه شستشو دهند.

۴- به بچه ها اجازه ندهید در مکانهایی که بوسیله مدفوع حیوانات خانگی یا سایر حیوانات آلوده شده است بازی کنند.

۵- هرگز بچه های کوچک را با سگها تنها نگذارید مگر اینکه سن سگ بیش از شش ماه باشد ضمناً مانع از این شوید که نوزادتان چهار دست و پا روی زمین حرکت کند.

۶- دور محل بازی کودکان را محصور نمایید تا مانع ورود سگها به آن شوید.

۷- تا حدی که امکان دارد از تماس نوزادان با توله سگها و بچه گربه ها قبل از تکمیل برنامه ضد انگلی آنها جلوگیری نمایید.

۸- هرگز بچه های کوچک را مقابل درب ورودی ساختمانهای عمومی روی زمین نگذارید.

۹- فوراً پس از مدفوع کردن سگ محل آن را تمیز نمایید و پس از جمع آوری مدفوع آنرا بطور دقیق و کامل معدوم نمایید. حداقل هفته ای یکبار محل زندگی حیوانات خانگی را تمیز نمایید و سرانجام اینکه دقت نمایید تا سگتان در محلهای عمومی مدفوع نکند.

بیماری های ادراری:

سیستم ادراری شامل کلیه ها، حالبها، مثانه و مجرای ادرار است. عضو اصلی در این مجموعه کلیه ها هستند که میزان آب و مواد معدنی بدن را در حال تعادل نگه می دارند و با دفع مواد زائد در برقراری تعادل محیط داخلی بدن کمک می نماید. نشانه هایی که دلالت بر مشکلات ادراری دارند به شرح زیر می باشد:

- عطش
- افزایش ادرار
- وجود خون یا چرک در ادرار

- تلاش برای ادرار کردن
- استفراغ
- دفع مکرر ادرار
- ناتوانی در دفع ادرار
- کاهش اشتها
- عدم کنترل در دفع ادرار
- کاهش وزن



بیماریهای پوستی قابل انتقال از حیوانات خانگی به انسان :

بیمارهای قابل بحث و خطر آفرین برای انسان، بیماریهای است که توسط عوامل باکتریایی، ویروسی، انگلی و قارچی ایجاد میگردد. این بیماریها حیوان را مبتلا و از طریق تماس، پوست انسان را نیز گرفتار میسازند. عوامل باکتریایی و ویروسی مشترک بین انسان و دام در حیوانات خانگی تقریباً محدود تر از حیوانات صنعتی و خوراکی بوده و قابل اغماض است اما عوامل قارچی و انگلی مشترک، تقریباً فراوان گزارش شده است. قارچ های بیماری زا به وفور در طبیعت یافت میشوند و سیستم دفاعی بدن همیشه مانع از تکثیر آنها میگردد منتها اگر شرایط مهیا شود فوری قارچ ها تکثیر یافته و بیماریزایی خود را آغاز میکنند. گروه هایی که مستعد بیماری های قارچی هستند عبارتند از: نوزادان و بچه ها (بدلیل عدم تکامل سیستم ایمنی) افراد پیر و سالمندان (بدلیل کاهش مقاومت سیستم ایمنی بدن) و همچنین بیماری که سیستم دفاعی بدنشان مختل گشته (ایدزی ها، بیماری که از داروهای سرکوب کننده ایمنی مصرف میکنند مثل بیماران پیوند اعضا پی، ام اسی ها، انواع لوپوس ها....) این اشخاص در تماس با حیوانات آلوده، سریعتر به بیماریهای قارچی مبتلا میشوند. بیماریهای قارچی پوست در سگ اغلب به اشکال موربختگی گرد و دایره وار به اندازه تقریبی ۱ ریالی آغاز شده و معمولاً خارش ندارند و بیشتر نقاط سر و صورت سگ را آلوده میسازند و اغلب اوقات این بیماریهای قارچی بعد از مدتی بدون درمان بهبود میابند، اما بدلیل آلوده کردن انسان، تمام سگ های خانگی آلوده، باید تحت درمان توسط دامپزشک قرار گیرند اما در گربه بدلیل رفتار تمیز کردن خود، بیماریهای قارچی تحت بالینی است یعنی علائم مشخصی روی پوست دیده نمیشود و افراد مستعد با تماس با پوست به ظاهر سالم گربه، اسپورهای قارچی موجود در پوست گربه به انسان منتقل گشته و بیماریزا میشوند. اغلب این قارچها از انواع میکروسپورومها و تریکوفیتون ها بوده و با داروهای رایج، در حیوانات و هم در انسان قابل درمان هستند، فقط انواع نادری از آن ممکن است خطرناک باشد مثل فرم جلدی بلاستومایکوزیس سگ که خطراتی مثل ذات الریه قارچی و ... برای انسان همراه دارند.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

نوع دیگر از بیماریها، انگل های پوستی میباشند بخصوص انواع جربها (جربها نوعی از حشرات بسیار ریز میکوسکوپیکی هستند که در سطح و یا داخل لایه های پوست زندگی میکنند) که میتوانند هم برای حیوانات و هم برای انسان مشکل آفرین باشد. جربها با ورود به پوست از لایه های سطحی و عمقی پوست تغذیه کرده و برخی از آنها تونل هایی داخل پوست برای تخم گذاری حفر می کنند که باعث خارش بسیار شدید میگردند. علائم این بیماری بخصوص در سارکپتس سگ، با نقاط مورخنتگی همراه با قرمزی و خارش شدید و دیوانه وار سگ و خارش های خونریزی دهنده بعلت خاراندن شروع میشود. این جربها پس از تماس با بدن انسان با نقاط آلوده حیوان، به انسان منتقل شده و پس از چند ساعت خارش و قرمزی شدیدی بخصوص در دست ها و نواحی کمر مشاهده می گردد و باعث خارش ها بسیار شدیدی می گردند و برخی موارد مبتلایان به شدت خود را می خارند که باعث پیدا شدن زخم در محل خارش و متعاقب آن عفونت های ثانویه خواهد شد. بدلیل اینکه انسان میزبان موقت اغلب جرب های موجود در بدن سگ میباشد، جرب ها پس از استقرار چندین ساعته در بدن انسان از آن جدا شده و می افتند لذا لباسها بخصوص لباس زیر انسان، میتواند باعث تداوم آلودگی هم در خود شخص و هم افراد دیگر بشود. این جربها و دیگر عوامل انگلی پوستی با داروها و شامپوهای مخصوص، در حیوان و هم پوست انسان از بین میروند.

در حیوانات بخصوص در سگ و گربه، بروز آلرژی ها بیشتر با ضایعات پوستی همراه است که بالعکس در انسان اغلب در گیریهای تنفسی (آب ریزش از چشم و بینی، عطسه و...) در زمان آلرژی ها مطرح می باشد. آلرژی های پوستی شامل اگزماها و انواع درماتیت های آلرژیک پوستی (التهابهای غیر عفونی و غیر ضربه ای روی پوست) حیوانات مطرح میباشد که تماس این انسان با این واکنش های پوستی مشکلی ایجاد نمیکند اما اگر عامل حساسیت زا به پوست و موی بدن حیوان بچسبد با لطبع در انسان نیز احتمالاً آلرژی اتفاق خواهد افتاد.

سالک :

سالک یک بیماری پوستی (مزمن، بدون درد و تب) مشترک بین انسان و تعدادی از حیوانات از جمله چوندگان و سگ می باشد که توسط پشه خاکی به هنگام تغذیه از خون بیمار به این انگل آلوده می شود، و بعد از گذشت یک هفته از طریق نیش زدن قادر به انتقال بیماری به فرد سالم است.

علائم بیماری :

بیماری سالک بسته به محل های گزش پشه بصورت یک زخم یا زخم های متعدد در نقاط باز بدن مانند صورت، بینی، گوش، دست و پا ایجاد می شود که ابتدا بصورت یک برآمدگی قرمز رنگ بوده، سپس به گره سفت و کبود رنگی تبدیل می شود و در صورت عدم درمان مناسب زخمی شده و با بهبود هر زخم یک جوشگاه فرو رفته و پایدار بوجود می آید که به زیبایی فرد لطمه می زند. اضافه شدن عفونت های ثانویه ممکن است زخم سالک را به فرم های عفونی دیگر تبدیل نماید.

عامل بیماری:

عامل بیماری انگل تک یاخته ای است به نام لیشمانیا که در زخم های پوستی ناشی از این بیماری در انسان، جوندگان، و سگ مبتلا به سالک وجود دارد. هنگام خونخواری پشه خاکی از زخم های سالک، انگل به داخل بدن پشه خاکی وارد شده و با نیش این پشه آلوده، به انسان سالم منتقل می گردد.

مخزن بیماری:

مخزن بیماری در سالک نوع شهری، انسان است، سگ و خانواده سگ سانان (شغال و روباه) بطور اتفاقی به این بیماری مبتلا می گردند. در سالک نوع مرطوب یا روستایی، منبع بیماری جوندگان وحشی نظیر موش های صحرائی می باشند.



ناقل بیماری:

ناقل بیماری سالک، پشه ریزی به نام پشه خاکی است، که اندازه آن حدود ۳-۲ میلی متر بوده و در موقع نشستن بالهای خود را به شکل عدد ۷ نگه می دارد وبصورت جهشی پرواز می کند. پشه خاکی ماده، از خون انسان و سایر پستانداران آلوده و یا از زخم افراد مبتلا به سالک تغذیه نموده و پس از مدتی می تواند آلودگی را به انسان حساس منتقل نماید.

دیستمپر (juvenile disease) - بیماری سگهای جوان - ژورناژ)

دیستمپر یکی از بیماری های تب دار و بسیار مسری سگها و سایر گوشتخواران سگ سان بوده که گسترش جهانی دارد. ویروس دیستمپر در مقایسه با سایر ویروس هایی که در سگها بیماری ایجاد می کند، ابتلا و مرگ و میر بیشتری را سبب می گردد. بروز بیماری در سگهای جوان ۳ تا ۶ ماهه که از ایمنی کامل و فعالی برخوردار نمی باشند بیشتر مشاهده می شود. تنها ویروس هاری در میان سایر ویروس هایی بیماری زا در سگ میزان کشندگی بیشتری از ویروس دیستمپر دارد.



عامل بیماری:

ویروس Canine Distemper به خانواده ای پارامیکزوویده تعلق داشته .روش های معمول و رایجی که به منظور تمیز و ضد عفونی کردن کلینیک دامپزشکی و لانه سگها مورد استفاده قرار می گیرد، می توانند ویروس موجود در سطوح مختلف و اجسام بی جان را از بین ببرند. در آب و هوای گرم و در صورتی که سگ مبتلا از لانه خارج شود. ویروس قادر به ادامه حیات در لانه نمی باشد. در محیط سرد و در طول فصل زمستان، ویروس برای مدت بیشتری زنده می ماند. ویروس نسبت به اشعه ماوراء بنفش حساس است. اما استفاده از لامپهای جرم کش در بیمارستان های دامپزشکی و لانه سگها جهت کنترل انتشار از ارزش محدودی برخوردار است.

راه های انتقال و همه گیری شناسی (اپیدمیولوژی):

انتقال در این بیماری غالباً توسط آئروسول و قطرات عفونی حاصل از ترشحات حیوان مبتلا صورت گرفته و بیماری به سرعت در میان سگهای جوان و حساس گسترش می یابد. و پیشرفت آن در توله سگها سبب بقای عفونت در جمعیت سگهای جوان می گردد. از نظر بیولوژیکی در دیستمپر سویه های بیماری زای متعددی شناخته شده است. بعضی از انواع آن قدرت بیماری زایی خفیف داشته و فرم پنهان بیماری را ایجاد می کند. و بعضی انواع دیگر نیز فرم حاد بیماری را پدید می آورند که با فراوانی مرگ و میر بالا همراه است. و سایر انواع آن ویروس به احشا تمایل بسیاری داشته و بیماری ناتوان کننده را ایجاد می کند که با مرگ و میر زیادی همراه است. شایع ترین عوارض که به عنوان وجه اشتراک تمامی سویه های ویروس دیده می شود اثرات تضعیف کننده سیستم ایمنی در سگها می باشد که به دنبال تکثیر ویروس در غدد لنفاوی و در طول دوره نهفته بیماری ایجاد می شود و در این سگها علائم حاد بیماری دیده می شود. سگهایی که در مبارزه بین ویروس و میزبان پیروز می شود. مصونیت یافته و به فرم پنهان بیماری مبتلا می گردند و به جز موارد نادری که دچار آنسفالیت می شوند، علائم فرم حاد بیماری را نشان نمی دهند. به علت ضعف سیستم ایمنی ناشی از ویروس، عفونت ثانویه باکتریایی در دیستمپر بسیار شایع است و همواره نشانه بالینی دیگری نیز بروز می کند و منجر به افزایش میزان مرگ و میر می گردد. و می تواند سبب تشدید عفونت هایی از قبیل توکسوپلاسموز، کوکسید یوز، آنتریت های ویروسی، و عفونت حاصل از مایکوپلاسمها شود.

علائم بالینی:

در فرم حاد بیماری دیستمپر، دوره ی نهفتگی معمولاً ۱۴ تا ۱۸ روز است در چهارمین تا هفتمین روز بیماری بدون آنکه علامت آشکاری از بیماری دیده شود، لوکوپنی و تب ناپایدار در حیوان بروز می کند. درجه حرارت بدن برای مدت ۷ تا ۱۴ روز کاهش یافته و به حد طبیعی خود می رسد اما پس از آن مجدداً افزایش یافته و با التهاب مخاط بینی و ملتحمه چشم همراه می شود، سرفه، اسهال، استفراغ، بی اشتها، کم آبی بدن و کاهش وزن از نشانه های شایعی هستند که در فرم حاد بیماری مشاهده می شوند. در پوست بویژه در ناحیه ی شکم راش های جلدی بروز می کند که ممکن است پیشرفت نموده و منجر به ایجاد پاستول گردد. در فرم حاد دیستمپر علائم آنسفالیت حاد ممکن پاستول است به اشکال انقباض آرواره ها، آتاکسی، عدم تعادل، چرخش، حساسیت شدید، سفتی و سختی عضلات، احساس ترس، ناله کردن و کوری که علائم عصبی هستند مشاهده شود. لازم به ذکر است سگهایی که نشانه های عصبی در آنها با تأخیر بروز می کند غالباً مصونیتی در برابر ویروس کسب می نمایند و بنظر می رسد علت آن مهار شدن ویروس توسط واکنش های ایمنی و اثرات حفاظتی سد خونی مغزی باشد. سگهایی که از بیماری جان سالم بدر می برند ممکن است ضایعات عصبی از قبیل اسپاسم عضلات جمع کننده و اختلالات بینایی و بویایی در آنها باقی بماند. در سگهای بالغ علاوه بر آنسفالیت حاد و تحت حاد، ویروس قادر به ایجاد دو فرم کاملاً متفاوت آنسفالیت مزمن نیز می باشد. که یک فرم آن در سگهای ۴ تا ۸ ساله بروز می کند، آنسفالیت چند کانونی نامیده می شود و دوره بالینی آن بیش از یک سال است. و فرم دیگر آنسفالیت مزمن که در دیستمپر بروز می کند به نام آنسفالیت سگهای مسن معروف است. که یک بیماری پیشرونده و نادر بوده و غالباً سگهایی را که سن آن ها بیشتر از شش سال است، گرفتار می سازد.

درمان و پیشگیری:

هیچگونه دارو یا ترکیب شیمیایی ضد ویروسی که از ارزش عملی خاصی در درمان دیستمپر سگها برخوردار باشد وجود ندارد. به منظور کنترل عفونت ثانویه ی باکتریایی از آنتی بیوتیک های وسیع الطیف و جهت درمان تقویتی و محافظی از مایعات، الکترولیت ها، ویتامین خانواده B و مکمل تغذیه ای استفاده می شود. برخی معتقدند که ویتامین C و دی اتیل اتر در درمان دیستمپر مؤثر است. اما دلایل کافی برای اثبات این ادعا در دست نیست. و بنابر نظر محققین نیز این داروها فاقد ارزش درمانی هستند. دگزامتازون در درمان سگهایی که به علت ابتلا به دیستمپر علائم عصبی از خود بروز می دهند مفید واقع می گردد.

***- توصیه می شود که از غذاهای پخته و به خصوص سوپ در تغذیه حیوان تا بهبودی کامل**

استفاده شود.

مصونیتی که از مادر به فرزند منتقل می گردد مانع ایمن سازی توله ها می گردد. به منظور دستیابی به بیشترین شانس مصونیت بخشی و به حداقل رساندن احتمال عفونت توسط ویروس، واکسیناسیون توله ها باید از سن شش هفتگی آغاز شده و تا سن ۱۴ هفتگی هر دو هفته یک بار ادامه یابد.

پاروا :

پاروا ویروس سگها اولین بار در سال ۱۹۷۸ به عنوان یک ویروس عفونی جدید در سگها شناخته شد و در گاسترو آنتریت های هموراژیک سگها که از میزان کشندگی بالایی برخوردارند، دیده می شود. حدود سه سال پس از کشف ویروس واکسن آن تهیه و مورد استفاده قرار گرفت.

معمول ترین فرم این ویروس التهاب و عفونت روده کوچک است که با ناراحتی ، افسردگی ، استفراغ و کم شدن آب بدن حیوان همراه است. برخی توله ها به محض بروز اسهال می میرند و برخی دیگر بین ۴-۶ روز مقاومت می کنند. آنهایی که تا ۸ روز دوام بیاورند معمولاً زنده می مانند. از بین رفتن سلولهای خونی و زخم شدن روده حیوان باعث بوجود آمدن عفونت های باکتریایی ثانوی می شود. باید توجه داشت که بسیاری دیگر از باکتریها و ویروسها می توانند موجب اسهال خونی شوند و حتماً هر اسهال خونی مبنی بر ویروس پاروا نمی باشد.

علائم ویروس پاروا:

جالب توجه است که این ویروس می تواند کاملاً مخفی باشد و یا با علائم کشنده همراه باشد که این نشانه ها به چهار عامل بستگی دارد:

- ۱) سن سگ مبتلا
- ۲) جثه حیوان
- ۳) وجود پادتن در بدن حیوان
- ۴) نژاد حیوان درگیر



عامل بیماری:

پاروا ویروس سگها یک ویروس کوچک حاوی DNA و فاقد پوشش لیپوپروتئینی می باشد. این ویروس متعلق به خانواده ی پاروا ویریده بوده و با ویروس های پان لوکوپنی گربه و آنتریت سمور قرابت آنتی ژنیکی دارد.

پاروا ویروس سگها از مقاوم ترین ویروس هایی است که تا بحال شناخته شده اند. این ویروس ماهها و حتی سالها در محیط خارج قادر به ادامه ی حیات بوده و بسیاری از مواد ضدعفونی کننده که به صورت تجارتي در

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

دسترس هستند بر روی آن بی تأثیر است. هیپوکلریت سدیم تنها ماده ی ضدعفونی کننده ای است که بر روی ویروس تأثیر می گذارد.

این ویروس از طریق مدفوع وارد محیط خارج می شود و با ورود به بدن سگ های حساس از راه دهان آن را بیمار می سازد. ویروس ابتدا در بافت لنفاوی تکثیر یافته و سپس خود را از طریق جریان خون به کریپت های روده ی کوچک می رساند. و از نظر آنتی ژنتیکی فقط یک سویه بیماریزا از آن وجود دارد.

همه گیر شناسی (اپیدمیولوژی):

سگها توسط بلع یا استنشاق ویروس از راه دهانی، حلقی، به بیماری مبتلا می گردند. ویروس در لوزه های غدد لنفاوی موضعی و بافت های لنفاوی روده ها مستقر و تکثیر می شوند و سپس از تکثیر در بافت لنفاوی، ویرمی بروز می کند و متعاقب آن ویروس خود را به کریپت های موجود در روده کوچک که به عنوان اندام هدف جهت تکثیر ثانویه ی ویروس به شمار می رود رسانده و شروع به تولید می کند.

در سلول کریپت ها تغییرات پاتولوژیک رخ می دهند که از نظر بالینی منجر به پیشرفت بیماری و در نتیجه کلاپس مخاط می گردند. ویروس در سلول های سایر اندامهای بدن قادر به تکثیر و تزیاید می گردد. از نظر بالینی عفونت ناشی از ویروس در سگها بسیار متنوع بوده و از عفونت های پنهانی تا بیماری حاد و کشنده متغیر است. اکثر سگها به فرم پنهانی بیماری مبتلا می گردند. عواملی از قبیل: سن، استرس، ژنتیک و همزمان شدن بیماری با عفونت انگلی روده ای، زمینه ی بیماری را برای حالت حاد و مساعد می نمایند. در برخی از نژاد سگها مثل روت وایلر و دابرنمن پینچر نسبت به سایر نژادها حساس تر بوده و به عفونت های شدیدی مبتلا می گردد. لازم به ذکر است نژاد لابرادور سیاه بیشتر از سایر نژادها به فرم شدید بیماری گرفتار می شوند. در شرایط تجربی همزمان شدن عفونت با انگل های روده ای یا سویه هایی از ویروس دیستمپر که قدرت بیماری زایی خفیفی دارند سبب تشدید بیماری می گردند.

علائم بالینی:

اغلب عفونت های حاصل از ویروس از نظر بالینی به فرم پنهانی بروز می کنند و در سگهایی که به شکل بالینی بیماری مبتلا می گردند استفراغ و اسهال از اولین علائمی هستند که دیده می شوند، اصولاً خموده، خواب آلود و افسرده به نظر می رسد. تب در آنها متغیر است اما لوکوپنی از یافته های ثابت این بیماری بشمار می رود. سگهایی که به فرم خفیف بیماری دچار می گردند، معمولاً پس از یک تا دو روز خود بخود بهبود می یابند. در سگهایی که به فرم شدیدتر بیماری مبتلا می گردند ممکن است درمان علامتی و تقویتی ضروری باشد. اما اغلب پس از یک دوره ی سه تا ۵ روزه بهبود می یابند. در صورتی که استفراغ ادامه داشته و اسهال همورائیک شدید بروز نماید پیش آگهی بیماری چندان رضایت بخش نبوده و چنین سگهایی ممکن است تلف شوند، برخی از سگها ممکن است تا ۲۴ ساعت پس از شروع علائم بالینی دچار مرگ ناگهانی گردند. فرم کشنده و حاد بیماری در توله های جوان بروز می کند و اگر ابتلا در سنین قبل از ۸ هفتگی صورت گیرد، برخی دچار میوکاردیت می شوند.

درمان و پیشگیری:

درمان گاسترو آنتریت های حاصل از ویروس شامل درمان های علامتی و تقویتی است. مایعات الکترولیت باید بر اساس ارزیابی وضعیت بالینی دام تجویز گردد. و برای حفاظت دام در مقابل عفونت ثانویه باکتریایی از آنتی بیوتیک های وسیع الطیف بهره می گیرند.

اگر در سگها نشانه های استفراغ وجود نداشته باشد جهت کاهش فلور میکروبی روده ها می توان از آمینوگلیکوزیدها استفاده نمود. در صورتی که کولی فرم های طبیعی روده افزایش یا سایر اندام بدن را مورد تهاجم قرار داده و منجر به بروز شوک آندوتوکسیک می گردند. اگر شواهدی دال بر سپتی سمی وجود داشته باشد باید آمینوگلیکوزیدها مانند جنتامایسین و کانامایسین و استرپتومایسین را به همراه دژ بالای از مشتقات پنی سیلین بصورت داخل وریدی تجویز نمود.

در صورتی که استفراغ برای مدت طولانی ادامه داشته باشد. باید از داروی ضد استفراغ استفاده نمود و تجویز داروی ضد اسهال باید با احتیاط صورت پذیرد. در سگهایی که مقدار زیادی از پروتئین سرم توسط روده ها از دست رفته و حجم خون آن کاهش یافته ممکن است انتقال پلاسما یا خون کامل ضروری باشد.

واکسن هایی که امروزه برای ویروس مورد استفاده قرار می گیرد مطمئن و مؤثر هستند. چهار تا شش روز پس از تزریق برخی واکسن ها یک لنفوپنی زودگذر بروز می کند.

ویروس موجود در برخی از واکسن ها در روده ها تکثیر یافته و از طریق مدفوع به خارج دفع می گردد.

ظهور عفونت حاصل از ویروس بدنبال تجویز واکسن توسط مطالعات تجربی کنترل شده به اثبات رسیده است. سن ایجاد مصونیت در توله ها به تیتراژ آنتی بادی مادری و مقدار آنتی بادی که توسط آغوز منتقل شده است بستگی دارد. بدون کسب اطلاع از وضعیت آنتی بادی توله ها به سختی می توان یک برنامه واکسیناسیون عملی ارائه نمود که تقریباً در تمام توله ها مصونیت ایجاد نماید. مشکل دیگری نیز وجود دارد و آن عبارتست از اینکه: توله ها دو تا سه هفته قبل از اینکه قادر به کسب مصونیت گردند نسبت به عفونت های حاصل از سویه بیماریزای ویروس حساس شده و هیچ واکنشی نیز وجود ندارد که این حساسیت را به طور کامل از بین ببرد. دستیابی به حداکثر مصونیت در توله هایی که اطلاعی از وضعیت ایمنی آن در دست نیست بهتر است واکسیناسیون در سنین ۶، ۹، ۱۲، ۱۵ و ۱۸ هفتگی انجام گرفته و پس از آن هر سال یکبار تکرار گردد.

دو تا سه هفته قبل از آنکه توله ها قادر به کسب مصونیت باشند نسبت به عفونت های حاصل از ویروس حساس می شوند و در طول این مدت صرف نظر از اینکه چه برنامه ای به منظور واکسیناسیون مورد استفاده قرار می گیرد توله ها همواره در معرض خطر ابتلا به بیماری قرار دارند.

به دنبال استفاده از واکسن حاوی ویروس که امروزه در دسترس می باشند مصونیتی ایجاد می شود که به مدت یک تا سه سال ادامه خواهد داشت و تکرار سالانه ی واکسن کافی می باشد. سگهایی که از عفونت حاصل از سویه های بیماریزای ویروس بهبود می یابند برای تمام عمر مصون باقی می مانند.

هاری:

هاری یک بیماری عفونی ویروسی حاد به شکل اختلال رفتاری با نشانه های عصبی (آنسفالیت) و کشنده است که به دو شکل تحریکی (هاری خشمگین) و ساکت (هاری فلجی) ظاهر می شود این بیماری مخصوص گوشتخواران اهلی و وحشی بوده و سایر حیوانات خونگرم و پستانداران و انسان از طریق حیوان گزیدگی به انسان منتقل می گردد. سگهای آلوده شده به این بیماری از روشنایی دوری می کنند. وقتی این بیماری گسترش پیدا کند، حدود ۲۵ درصد از سگهای آلوده، چهره، عصبی، پیدا می کنند و بدون هیچ دلیلی به دیگران حمله می کنند. حیوانات آلوده به هاری که چهره، عصبی، پیدا می کنند بسیار خطرناک می باشند. ۶ روز بعد از نمایان شدن علائم مرض آنها معمولاً به کما رفته و می میرند. دسته دیگر چهره ای، گنگ، پیدا می کنند، عضلات دهان و گونه از کار می افتند و دیگر قادر به قورت دادن چیزی نمی باشند و این امر باعث می شود که آب از دهانشان بیرون بریزد. این حیوانات بندرت تا ۲ هفته زنده می مانند. بسیاری از مردم بر این باورند که انسان تنها از طریق گازگرفتن سگ هار به بیماری هاری مبتلا می شود، در حالی که گاز گرفتن حیواناتی همچون گربه، میمون، خفاش، موش و گرگ نیز می تواند منجر به هاری شود.

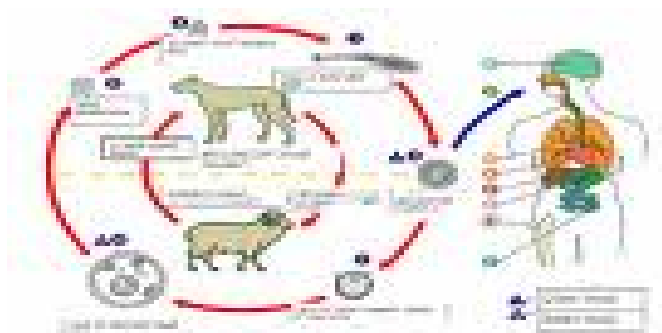
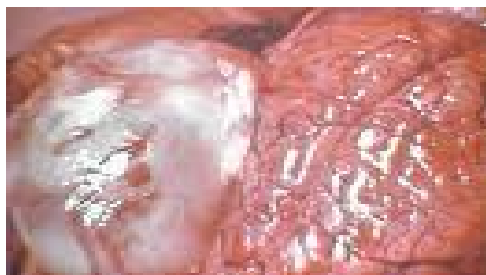


در مورد هاری بهترین راه پیشگیری واکسیناسیون حیوانات خانگی است. البته در سال های اخیر برای واکسینه کردن حیوانات وحشی و همچنین سگ های ولگرد که به صورت دسته جمعی در اطراف شهرها دیده می شوند نیز اقداماتی صورت گرفته است. به هر حال اگر انسانی توسط حیوانی مشکوک گاز گرفته شد، باید بلافاصله از سرم ضد هاری استفاده شود و به یاد داشته باشید که تزریق به موقع این سرم می تواند از مرگ فرد جلوگیری کند.

کیست هیداتید: ایجاد کیست هیداتید در اثر ورود تخم های انگل اکینوکوکوس (موجود در مدفوع سگ) به دستگاه گوارش انسان صورت می گیرد. این کیست ها بسته به اینکه در ریه، کبد، مغز یا هر بافت دیگری ایجاد شده باشند، قادر به بروز عوارض مختلفی هستند و برای برداشتن آنها نیاز به عمل جراحی است.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | کردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

درمان ضدانگل دوره‌ای حیوان خانگی (سگ)، رعایت بهداشت فردی و نیز ضدعفونی کردن سبزیجات مصرفی از موارد پیشگیری است.



همه گیری شناسی:

انگل تقریباً به تمامی حیوانات خونگرم عادت کرده است. هیچ گونه تفاوت ایمنی شناختی بین سویه‌ها نشان داده نشده است اما در شدت آنها تفاوت وجود دارد.

*-شواهد نشان می‌دهد که انتقال انسان به انسان در این بیماری محدود است.

- عفونتهای اتفاقی آزمایشگاهی غیر معمول نیست. عفونت از راه دهان و بینی و تلقیح زیر جلدی اتفاق می‌افتد.
- کیست‌ها معمولاً در گوشت قرمز وجود دارند (در گوشت خوک و گوسفند بیشتر از گوشت گاو است) پختن گوشت عامل بیماری را از بین می‌برد اما باید به افراد زیر توجه کرد:
- الف) مصرف کنندگان گوشت خام یا نیمه پخته (معمولاً مرکز گوشتهایی که به مصرف تهیه کباب می‌رسد نیمه پخته است)
- ب) کسانی که با گوشتهای الوده سرو کار دارند.
- ج). اوویست مقاوم در مدفوع گربه تشکیل می‌شود (بین تماس با گربه و حضور پادتن در انسان ارتباط وجود دارد)

انگل های داخلی:

کرمهای گرد:

کرمهای گرد به خصوص آسکاریس ها درتوله ها بسیار شایع هستند . اکثر توله های آلوده نشانه بالینی را نشان نمی دهند . اما میلیونها تخم آلوده کننده به وسیله آنها در محیط پراکنده می شود که می تواند برای سایر سگها و اطفال خطرناک باشد . این کرمها شبیه به یک رشته ماکارونی سفید رنگ صاف یا فرخورده هستند و طولی در حدود ۲ الی ۸ سانتی متر دارند . دامپزشک با تجویز داروهای ضد کرم گرد به دفع این انگل ها اقدام خواهد نمود .

کرمهای پهن:

قطعاتی از کرمهای پهن ممکن است که در موهای اطراف مخرج در آشپزخانه یا در مدفوع قابل مشاهده باشند . بندهای زنده این انگل سفید و یا سفید مایل به کرم بوده پهن هستند و انقباضاتی را نشان می دهند . بندهای مرده زرد رنگ بوده و کدر می شوند و از لحاظ ظاهری شبیه به دانه های برنج هستند . سگ های آلوده اغلب نشانه ای ندارند ولی ممکن است کاهش وزن داشته و یا به صورت اتفاقی به اسهال مبتلا شوند . یکی از کرم های پهن به نام اکینو کوکوس گرانولوزورس انگل بسیار کوچکی است که تخم آن می تواند در پستانداران و از جمله انسان به بیماری خطرناکی منجر شود که به نام کیست هیداتید مشهور است . انگل کوچکی است که تخم آن می تواند در پستانداران و از جمله انسان به بیماری خطرناکی منجر شود که به نام کیست هیداتید مشهور است . انگل بالغ در روده سگها زندگی می کند . تخم این انگل به وسیله مدفوع به محیط خارج راه می یابد . خورده شدن تخم این انگل به طور اتفاقی و به وسیله سایر پستانداران باعث می گردد که در اعضاء مختلف بدن آنها از جمله کبد ، طحال و ریه ها این کیست به وجود آید . از آنجائی که سگها با خوردن این کیست ها به شکل بالغ کرم مبتلا می گردند (و این چرخه تکرار می گردد) توصیه می شود که از مصرف ضایعات کشتارگاهی آلوده به خصوص ریه ها (جگرسفید) و کبد های مبتلا در تغذیه سگها به هیچ عنوان استفاده نشود . ایجاد بیماری کیست هیداتیک در انسان بسیار خطرناک بوده و درمان آن به دشواری و با عمل جراحی صورت می گیرد .

با تجویز داروهای ضد انگل خاص که بر علیه این کرم موثر هستند می توان از بروز انگل در سگ و به دنبال آن وقوع کیست هیداتید در انسان و سایر پستانداران پیشگیری نمود .

انگل های خارجی:

کک:

ککها انگل های خونخوار هستند بنابراین گزش و تغذیه آنها از خون باعث خارش و عفونت پوست و کم خونی می گردد . به علاوه می توانند ناقل برخی از کرمهای پهن باشند . سگهای مبتلا به کک ممکن است دچار موریزی شوند . بخصوص نواحی پشت و گردن و داخل رانها بیشتر مبتلا می گردند . ککها می توانند به بدن انسان نیز حمله نموده و اقدام به خونخواری نمایند . به علاوه واکنش های ازدیاد

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

حساسیتی که نسبت به کک ایجاد می گردد در سگها شایع می باشد . این بیماری باعث خارش شدید و عفونت پوست می گردد . اگرچه ککها فاقد بال هستند ولی می توانند که به خوبی جهش نمایند . ککها را می توان با جستجوی موها مشاهده کرد که به سرعت راه می روند .

نشانه دیگری که حاکی از وجود ککها است مشاهده ذرات سفید و سیاه رنگ کوچکی است که در واقع تخم یا مدفوع ککها هستند . این تخم ها به پوست چسبندگی ندارند و به سادگی در آشیانه و هرجائی که سگ رفت و آمد می کند پخش می شوند و در مدت ۸ الی ۱۰ روز به لارو کک تبدیل می شوند . همین مسئله است که ریشه کنی کک را از منزل و محیط با دشواری روبرو می سازد . زیرا تخم ککها در همه جا پخش می گردند .

کک هایی را که بر روی بدن حیوان باشند به راحتی می توان با مصرف داروهای حشره کش و سموم مخصوص شستشوی حیوانات نابود کرد . اما چنانچه محیط دام سمپاشی نگردد به زودی تخم های انگل بازنده و ککهای جدید باعث آلودگی مجدد دام خواهند شد .

کنه:

کنه ها باعث کم خونی ، فلجی ناشی از کنه و بیماریهای خطرناک دیگری می شوند . در صورتی که در شرایط جغرافیائی مرطوب زندگی می کنید یا سگ خود را در مسافرت به آنجا می برید ، می بایست که بدن دام به صورت روزانه بازبینی گشته و کنه های موجود را از سطح بدن جدا نمود .

بهترین راه برای نابود کردن کنه ها این است که چنانچه تعداد آنها کم می باشد در ابتدا سطح آنها را به وسیله الکل آغشته نمائید . سپس کنه را محکم به وسیله یک موچین یا پنس گرفته و به طور عمودی به سمت خارج بکشید . پس از خارج کردن کنه آن را به وسیله آتش یک کبریت بسوزانید . هیچگاه سعی نکنید که کنه متصل به بدن را بسوزانید !

در صورتی که تعداد کنه ها زیاد باشد می توانید که از داروهای حشره کش و سموم مخصوص استفاده نمائید . در استفاده از این داروها حتما به بروشور و دستورالعمل آن توجه نمائید .

شپش :

شپش باعث خارش شدید و پوسته پوسته شدن پوست می گردد . این موجودات با تماس مستقیم منتقل می شوند . تخم های شپش به موهای بدن می چسبند و لاروهای آن نیز در همان جا از تخم خارج می گردند برخی از شپش ها خونخوار بوده و باعث کم خونی می شوند . شپش ها را نیز می توان با سموم حشره کش مناسب نابود کرد .

توکسوپلاسموز:

عفونتی معمول است اما ایجاد بیماری با نشانه های درمانگاهی نادر است . در اکثر کشورها تا ۶۰ درصد بالغان با عفونت مواجه می شوند . نوعی عفونت شایع و معمولا بدون نشانه تک یاخته ای در انسان است . این بیماری گسترش جهانی دارد اما در مناطق گرمسیر بیشتر دیده می شود .

عفونت مادر زادی در انسان ممکن است منجر به صدمات جدی مغزی شود . نام دیگر این بیماری توکسوپلاسموز مادرزادی و عامل بیماری توکسوپلاسم گوندیی (*toxoplasma gondii*) نوعی تک یاخته است . برای این بیماری هیچ نوع واکسنی وجود ندارد . این بیماری در ایران نیز وجود دارد .

تظاهرات درمانگاهی :

عفونتهای مادر زادی:

الف) معمولا به صورت عفونت اولیه وجود دارد. ب) سویه حاد عامل ان است. پ) به نظر میرسد که هرچه زمان ایجاد عفونت در هنگام حاملگی زودتر باشد بیماری شدیدتر است (به علت ضعیف بودن ایمنی در جنین) ت) هر قسمتی از دستگاه اعصاب مرکزی ممکن است درگیر شود اما شایع ترین نوع بیماری ضایعات شبکیه در یک یا هر دو چشم است. ث) صدمه به مغز یا طناب نخاعی ممکن است سبب ایجاد صرع یا عقب افتادگی ذهنی یا آب آوردگی مغز شود. ج) ممکن است در نتیجه بازگرد عفونت تاخیری رحمی ایجاد می شود.

ایجاد سقط های مکرر:

به علت مقاومت ایمنی ناقص نسبت به حضور انگل در عضله رحم .

لنفاد نوپاتی :

الف) مهم ترین عامل ایجاد لنفاد نوپاتی پس از تب غده ای است.

ب) ممکن است یک یا چند گره لنفاوی الوده شوند.

ضایعات سایر اندام ها:

برای مثال التهاب عضله قلب که همراهی عوامل سرکوب کننده ایمنی با این عفونت بسیار خطرناک است. معمولا در سگ توکسوپلاسموز بدون نشانه درمانگاهی ایجاد می شود. و فقط نشانه های خفیف و گذرا دارد. عدم بلوغ و همراه شدن با بیماری دیستمپر حساسیت نسبت به بیماری را افزایش دهد. عفونت با نشانه های درمانگاهی اغلب در توله سگ ها اتفاق می افتد. در سگ تعداد راکتورهای مثبت سرمی زیاد است .

کچلی در حیوانات خانگی



قارچ :

عفونتهای قارچی (RingWorm):

Ring worm بر خلاف نامش، انگل کرمی نیست بلکه عفونت قارچی پوست است. جراحات آن به صورت نقاط گرد و بدون مو و پوسته پوسته است. موها زبر و سیخ سیخ می شوند و می شکنند پیرامون جراحات فوق موها به رنگ خاکستری مشاهده می گردد.

در سگهای مبتلا به شکل حاد بیماری، جراحات در تمام سطح بدن دیده شده که به یکدیگر متصل می شوند برای تشخیص این بیماری، یک نمونه از پوست و مو تهیه شده، در محیط مخصوص رشد قارچها کشت داده می شود. تشخیص باید هر چه سریعتر انجام گیرد چرا که این بیماری خیلی سریع به انسان سرایت می کند مخصوصاً بچه ها نسبت به عفونت قارچی حساس تر هستند.

قارچ ها جزء نباتات یا گیاهان پست هستند ولی تاکنون ساختمانی شبیه به ریشه، ساقه، برگ، گل و دستگاه آوندی یا کلروفیل (سبزینه) در آنها دیده نشده است. این موجودات گیاهی، تک سلولی یا چند سلولی هستند و به علت نداشتن کلروفیل، قادر به سنتز گلوکز و تأمین غذای خود نیستند، اجباراً به صورت انگلی روی پوست، ناخن و موی انسان و حیوانات زندگی کرده و از ماده کرآتین آنان (ماده غذایی آماده) تغذیه می کنند. این قارچ ها می توانند غیر بیماری زا و یا بیماری زا باشند و در تمام کره خاکی وجود دارند. قارچ های بیماری زا می توانند در سطح پوست و مو و ناخن زندگی کرده علائم بالینی ایجاد کنند که به آنها قارچ های سطحی گویند. بعضی از انواع آنها از طریق پوست و یا استنشاق از مسیر ریه ها و گردش خود به بافت های عمقی رفته و ایجاد بیماری می کنند که به آنان قارچ های عمقی گویند این بیماری در سگ ها هم مثل انسان ها لفظ طاسی برای آن استفاده می شود، در این بیماری همان طور که از اسمش پیداست، موهای حیوان شروع به ریزش می کند، وقتی از دست دادن موهای بدن به دلیل انگلهای مختلف، ضربه و یا عفونت نباشد، ممکن است ناشی از اختلالات متابولیکی باشد. سندرم کوشینگ و پرکاری غدد فوق کلیوی و هیپوتیروئیدیسم (کم کاری تیروئید) دو عامل مهم در بروز این عارضه هستند. اگر این ریختن موهای حیوان همراه با خارش باشد، احتمال اینکه ناشی از گری، اگزما، کچلی و یا انگلهای خارجی باشد، زیاد است که این طاسی ها به راحتی قابل تشخیص می باشد.

در ادامه انواع طاسی ها را به همراه علل آن می آوریم :

- ۱- طاسی توله ها به هنگام تولد
- ۲- طاسی در سگهای نر پیر
- ۳- طاسی تیروئیدی
- ۴- طاسی هورمونی در سگهای ماده

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

طاسی توله‌ها در موقع تولد اصولاً به دلیل کم کاری غده تیروئید در نتیجه ی فقدان ید در غذای سگ ماده رخ می دهد که با خوراندن روزانه مقدار کمی ید و قرصهای عصاره ی تیروئید این بیماری درمان می شود .

در طاسی سگهای پیر ، سگ نر مبتلا می شود که سن زیادی داشته باشد که در این مورد ، موهای پشت و اطراف بدن می ریزد ، پوست حیوان نرم می شود و سایر سگهای نر ، به این گمان که سگ ماده است ، توجه ویژه ای را به آن نشان می دهند ، در صورت عدم تشخیص و توجه نکردن به این مورد ، عملاً تمام پوشش بدن حیوان خواهد ریخت . علت این بیماری آشفتهگی هورمونی است ، درمان این حالت از طاسی اخته کردن حیوان است ، با اینکه درمان خیلی عجیب به نظر می رسد ولی بعد از اخته کردن (عقیم کردن حیوان) ، یک پوشش جدید کامل ، در عرض سه یا چهار ماه خواهد رویید .

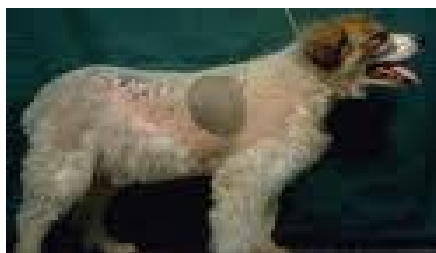
مورد طاسی تیروئیدی عمدتاً در سگهای ماده رخ می دهد و عامل آن ناتوانی تیروئید در تولید مقدار کافی هورمون تیروکسین است از جمله علائم این بیماری ، این است که سگ ماده زود خسته می شود و انرژی ندارد خشن شدن پوشش بدن و مناطق فاقد مو ف از زیر گلو ، پهلوها و پشت ران ها آشکار می شود ، درمان چنین بیماری تجویز روزانه ی قرصهای عصاره ی تیروئید که بسیار خوب پاسخ می دهد بعلاوه مقداری ید خوراکی .

طاسی هورمونی در سگهای ماده ، پس از زایمان مشاهده می شود که ناشی از کمبود هورمون می باشد ، در این طاسی ، مناطق وسیعی از پوشش بدن ، بویژه در پیرامون خلف و دم حیوان می ریزد و خارش وجود ندارد این مورد ، تنها با یک تغذیه خوب درمان خواهد شد و از تزریقات هورمونی بپرهیزید .

کچلی در سایر حیوانات:

کچلی از بیماریهای قارچی پوستی می باشد که این قارچ به بافتهای پوششی و شاخی و الیاف مو حمله می کند. در اسبها بیماری با ایجاد لکه های گردی در پوست شروع می شود و پس از چند روز موها فاسد شده و می ریزند. سطح پوست خاکستری رنگ و شوره های ریزی در پوست ظاهر می شود. سپس پوسته پوسته شده و خارش شدید در حیوان ایجاد می کند. در صورتیکه مراقبتهای لازم انجام شود پس از مدت ۲۵ تا ۳۰ روز بهبود حاصل می شود. در صورتیکه محل کچلی در زیر زین یا تنگ اسب باشد در اثر تحریک بهبودی به تاخیر می افتد و ممکن است به سایر نقاط بدن نیز سرایت کند.

بیشتر کچلی های انسان از حیوانات سرایت می کند، به خصوص در نقاط روستایی و جاهاییکه تماس نزدیک با اسب و گاو وجود دارد.



عوامل بیماری:

مهمترین علت ابتلا به قارچ در انسانها، عدم رعایت بهداشت است؛ زیرا مواد شوینده مانند صابون ها و شامپوها تمامی شرایط زیستی برای قارچ ها را از بین می برند؛ لذا افرادی که استحمام مرتب نداشته باشند و ضمن فعالیت های شغلی و یا ورزشی دچار تعریق شوند، امکان ابتلا به این قارچ ها را پیدا می کنند.

عامل دیگر برای ابتلا به قارچ های بیماری زا کاهش قدرت دفاعی بدن است. افرادی که بیماری های ضعیف کننده و مزمن دارند مانند افراد مبتلا به کم خونی، بیماری قند، مبتلایان به سرطان ها، ایدز مصرف طولانی مدت داروهای تضعیف سیستم ایمنی مانند داروهای کورتونی و از این قبیل با کوچکترین غفلت از بهداشت شخصی ممکن است به بیماری های قارچی پوست، مو و یا ناخن ها مبتلا شود. لذا پزشک معالج علاوه بر درمان های اختصاصی ضد قارچ، باید بیماری زمینه ای بیمار را با همکاری متخصص مربوطه معالجه کند و گرنه به طور مکرر بیماری قارچی حتی با مصرف داروهای مناسب ضد قارچی بعد از مدتی عود می کند. انسان سالم ممکن است که از طریق تماس مستقیم با انسان آلوده، حیوان آلوده و یا خاک مبتلا شود.

قارچ کچلی:

اصطلاحاً به بیماری های قارچی بیماری زا، کچلی گویند که برحسب این که کدام قسمت پوست، مو یا ناخن را گرفتار کند به کچلی سر، کچلی بدن، کچلی کشاله ران، کچلی دست، کچلی پا، کچلی ناخن و کچلی ریش طبقه بندی می شوند.

علائم بالینی تمامی کچلی ها تقریباً شبیه هم بوده و توسط پزشکان به آسانی قابل تشخیص است و در موارد مشکوک با نمونه برداری از محل مشکوک و رنگ آمیزی مناسب، ضایعات قارچی را در زیر میکروسکوپ، تشخیص قطعی داده و چنانچه بلافاصله درمان دارویی مناسب انجام شود، بدون باقیماندن آثار بیماری، بهبودی حاصل می شود.

ضایعات پوست و مو به صورت زمینه قرمز می باشد که به دلیل ایجاد التهاب است و در مواردی پوسته هایی روی آنها دیده می شود که اغلب از حاشیه گسترش یافته و از مرکز بهبود می یابند و شبیه حلقه می شوند. این ضایعات اغلب خارش خفیف دارند و در نواحی مودار چنانچه درمان به تأخیر افتد ممکن است ریشه موها گرفتار شود و حتی پس از درمان، موها رویش مجدد پیدا نکنند و طاسی دائمی ایجاد شود. بعد از تماس فرد سالم با انسان یا حیوان یا خاک آلوده بلافاصله علائم بیماری ظاهر نمی شود، برحسب نوع قارچ و محل ضایعه، دوره ی مخفی یک تا هشت هفته باید طی شود. در موها علاوه بر زمینه قرمز و پوسته دار شدن، شکستگی ساقه موها هم به وجود می آید و چنانچه با یک موچین مو را بکشیم به آسانی کنده می شود.

کچلی ها با منشأ حیوانی (مثلاً در کسانی که حیوانات خانگی دارند و در قصاب ها و دامداران) اغلب زمینه التهاب و تورم و ترشح دارند و امکان طاسی دائمی در آنها بیشتر از منشأ انسانی یا خاکی است. در مواردی ممکن است

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

علائم بالینی با بعضی بیماری های پوست و موی غیر قارچی اشتباه شود که در این صورت با نمونه برداری و آزمایش در آزمایشگاه به آسانی می توان بیماری قارچی را تشخیص داد. به غیر از درمان های دارویی، رعایت نکات زیر جهت دستیابی به نتایج صد درصد، بخصوص در مواقعی که درمان های دسته جمعی (در مدارس، یا سربازخانه ها) صورت می گیرد، ضروری است:

- کوتاه کردن موی سر در آغاز، وسط و ختم مرحله درمان در تمام افراد مذکر، و بانوان کمتر از ۱۲ سال؛
- استفاده از داروهای ضد قارچ موضعی مانند الکل ۵ درصد یا تنتورید؛
- پوشاندن سر با کلاه یا روسری جهت ممانعت از پخش قارچ در محیط اطراف بیماران در ضمن درمان؛
- جوشاندن البسه و ملحفه جهت ممانعت از برگشت بیماری؛
- درمان توأم بیمار و همسر وی در مواردی که قارچ کشاله ران در متأهلین باشد؛
- خشک نگاهداشتن موضع و پرهیز از رطوبت مداوم در موارد قارچ های لای انگشتان پا، زیر بغل، کشاله ران و گردن. به بیماران توصیه می شود که ضمن استحمام مداوم و روزانه، بعد از حمام بلافاصله با پارچه یا حوله تمیزی تمام پوست و موی بدن خصوصاً چین ها را خشک کنند؛
- در صورت تشخیص بیماری های زمینه ای مانند کم خونی و بیماری قند و غیره با همکاری متخصص مربوطه علاوه بر درمان ضد قارچ، بیماری زمینه ای را درمان، یا حداقل کنترل کنند.

هشت بیماری مهم سگ:

وظیفه دستگاه گوارش اخذ غذا تغییران و تامین انرژی لازم برای بقاء زندگی است. اعضاء اصلی دستگاه گوارش شامل معده و روده ها می باشند که اختلالات حاصل از آن نسبت درصد بالایی از مراجعات به دامپزشک را شامل می شود (غیر از واکسیناسیونهای متداول) به خاطر داشته باشید در طول حیات حیوان ناراحتیهای گوارشی همچون اسهال و استفراغ پیش خواهد آمد. برگرداندن غذا، یبوست، مدفوع غیرعادی، نفخ شکم و ادرارهای غیرعادی نیز از یافته های بیماریهای گوارشی می باشند. سگی که دچار اختلالات گوارشی است به شدت نا آرام گشته نمی تواند استراحت کند. همچنین مرتب از دهانش بزاق تراوش می شود. این حالت سبب نیاز وافر حیوان به آب می شود در پی آن ادرارهای پیاپی را شاهد خواهیم بود.

استفراغ:

استفراغ دارای علل مختلفی است که در این میان بعضیها حادثرو خطرناکتر هستند. در صورتی که حیوان تنها یک بار استفراغ کند و ظاهر سالم و سرحالی داشته مشکل دیگری را نشان ندهد جای نگرانی نیست. زیرا این حالت به علت تغییر غذا و خوردن زباله و یا خوردن بعضی از گیاهان می باشد. بهتر است یک روز به او غذا نداده و کمی به

حیوان یخ بخوراند. به زودی مشکل برطرف می شود. بعد از آن از یک جیره غذایی تنظیم شده مثل غذای نوزاد و یا همبرگر آب پز شده به همراه برنج آب پز (بهتر است چرب نباشد) را به مدت چند روز استفاده نمایید. چنانچه حیوان استفراغهای پیاپی و شدید به همراه سایر علائم همچون اسهال، پریشانی و یا غش را نشان دهد حیوان را به نزد دامپزشک ببرید. اگر استفراغ حیوان خون و سایر مواد غیرعادی مشاهده کردید موضوع را جدی بگیرید. استفراغ ممکن است به دلیل عفونتهای ویروسی انسداد ناشی از اجسام خارجی، تومورها، عفونت لوزالمعده و بیماریهای کبدی و کلیوی ایجاد شود.

اسهال:

اسهال یکی از نشانه های رایج بیماریهای گوارشی است. در شرایطی که با عارضه دیگری همراه نباشد به سادگی درمان می شود. در صورت وجود اسهال مداوم حتما نزد دامپزشک بروید و نمونه ای از مدفوع حیوان را به همراه داشته باشید. بدین ترتیب تشخیص اودقیق تر خواهد بود. اگر این امکان وجود ندارد که نمونه را با خود ببرید باید بتوانید شرح کاملی از شکل و رنگ و قوام و میزان و حجم مدفوع ارائه دهید. این اطلاعات کلید درمان بیماری هستند. غذای غیرعادی و یا خوردن هر چیزی که قابل هضم نباشد از جمله دلایل بروز اسهال است. بیماریهایی مثل گاستروانتریت و ویروسی ناشی از کورونا و ویروس و یا پاروویروس که اسهال شدیدی به دنبال دارند با واکسیناسیون قابل پیشگیری هستند. سگی که اسهال دارد باید از نظر آلودگی به انگلهای داخلی همچون کرمها و کوکسیدیها و ژیا ریدیا مورد آزمایش قرار گیرد.

برای درمان اسهال باید حیوان ۲۴ ساعت از غذا محروم باشد. در این مدت فقط می توانید مقدار کمی آب به همراه برنج آب پز به حیوان بخوراند که این امر موجب کاهش شدت علائم بیماری خواهد شد. روز بعد می توانید از جیره کامل غذایی همانطور که در مورد استفراغ بیان شد استفاده کنید. اگر با این درمان اسهال برطرف نشد با دکتر دامپزشک تماس بگیرید.

یبوست:

موقعی که حیوان بیش از یک یا دو روز مدفوع خود را دفع نکند بیانگر این است که دچار یبوست شده است. در این حالت ممکن است علی رغم تمایل دام به دفع مدفوع این امر صورت نگیرد. یبوست با علائمی همچون بی میلی و بی اشتها همراه است. اگر عارضه ادامه یابد علائم استفراغ نیز ظاهر می گردد. بعضی اوقات ممکن است ماده آبکی و خون آلودی دفع شود که مشابه اسهال است. در عین حال روده بزرگ انباشته از مدفوع سفت و سخت می باشد. ممکن است یبوست پس از خوردن غذاهایی که دارای فیبر کمتری هستند همچون استخوان، علف و کاغذ و سایر مواردی که قابل هضم نیستند ایجاد شود. در برخی موارد یبوست به دنبال بزرگ شدن غده پروستات و فتق و یا مشکلات ارثی در کولونها ایجاد می گردد. برخی از حیوانات مستعد ابتلا به یبوست هستند که باید مورد توجه و مراقبت قرار گیرند. بعضی دیگر مخصوصا آنها که موهای بلندی دارند به دلیل انسداد مناطق اطراف مقعد توسط پوشش بدنی به طور مکانیکی دچار یبوست می گردند. در این حالت عبور مدفوع به خارج میسر نخواهد بود. اگر سگ از این نوع نژاد است به این مسئله توجه کنید و مراقبش باشید.

نفخ:

نفخ و چرخش واتساع معده ناشی از آن درگاستریت حاد خیلی سریع اتفاق افتاده و اغلب کشنده است و پیش از آنکه متوجه عارضه شوید موجب مرگ حیوان می شود. این بیماری در سگهای سینه فراخ مشاهده می گردد بدین صورت که به دنبال انباشته شدن معده از گازومایع و تورم آن این عضو در طول محور خود پیچ می خورد. در این حالت سگ دچار شوک گردیده که به منظور جلوگیری از مرگ حیوان می بایست هر چه سریعتر به درمان نفخ و چرخش معده اقدام نمود. سابقه سگ مبتلا به نفخ حاکی از آن است که حیوان غذای زیادی خورده و پس از آن مقدار زیادی آب نوشیده است و به دنبال آن دویا سه ساعت بعد فعالیت بدنی زیادی داشته است. اولین علامتی که در سگ مبتلا بروز می کند بی قراری است. به دنبال آن شکم متورم و سفت می شود به طوری که اگر ضربه آرامی به شکم وارد کنید تولید صدای طبل مانند می کند. بهترین کار برای نجات حیوان عمل جراحی است که بلافاصله بعد از مشاهده علائم انجام می گیرد. طبقه آن به گونه ای است که به سرعت از فشارهای داخلی معده کاسته شده و چرخش معده اصلاح گردد. علاوه بر اینکه تزریق داخل وریدی سرم موجب تقویت جریان خون می شود تنظیم مایعات و الکترولیتها را نیز در بدن به همراه دارد. تغییر شرایط زندگی و جیره غذایی حیوان به تنهایی نمی تواند حیوان را از ابتلا به نفخ مصون بدارد. در این ارتباط می توانید با انجام دستورات زیر به حیوان کمک کنید.

تغذیه با مقدار کم صورت گیرد به عبارتی می توانید به جای استفاده از یک وعده غذا با حجم زیاد از دو تا سه مرتبه با حجم کم استفاده نموده و یا غذای خشک در طول روز در دسترس حیوان قرار داده و اجازه دهید آزادانه از آن تغذیه کند.

از آشامیدن آب بعد از غذا جلوگیری کنید.

هرگز بعد از غذا حیوان را مجبور به تمرین و فعالیت بدنی نکنید.

اگر قرار است روزی دو یا سه بار غذای خشک را در اختیار حیوان قرار دهید ابتدا به غذا آب بیافزایید تا نرم شود. بدین ترتیب غذا سریعتر بلعیده شده تمایل سگ به آشامیدن آب از بین می رود.

نارسایی بخش برون ریز لوزالمعده:

سگهای مبتلا به این بیماری دارای اشتهای زیادی بوده ولی در عین حال وزنشان افزایش نمی یابد. مدفوع این حیوانات نیز دارای حجم زیاد و رنگ روشنی بوده بسته به میزان چربی و پروتئینهای هضم نشده گاهی چرب و روغنی و بسیار بدبو است. این سگها قادر به تولید آنزیمهای لوزالمعده نیستند. آنزیمهای فوق در عمل هضم و جذب مواد غذایی دخالت می کنند. این نارسایی با تجویز مادالعمرا آنزیمهای لوزالمعده درمان می شود که معمولاً آنها را به طور مستقیم به غذا اضافه می کنند. در کنار آن میزان پروتئین غذا باید متعادل بوده و از مواد غذایی کم چربی استفاده شود.

بادشکم:

خوردن پیاز، باقلا، کلم، گل کلم و دانه های سویا و سایر غذاهای تخمیرشونده موجب بادشکم می شود. همچنین مورد مشابهی برای جیره هایی که دارای میزان بالایی شیر یا گوشت باشند دیده شده است. احتمال دارد با تغییر غذای سگ وضعیت بهتر شود.

خوردن مدفوع:

کوپروفازی (Coprophagy) یا خوردن مدفوع معمولاً در سگهای کوچک دیده می شود. باید این عادت ناخوشایند و غیر بهداشتی را از بین ببرید. اضافه کردن بعضی از چاشنیهای گوشت به غذا نتیجه جالب توجهی داشته است. زیرا باعث می شود مدفوع بوی بدی پیدا کند (سگ از خوردن آن امتناع می ورزد). گاهی اوقات تغییراتی در جیره غذایی می تواند مشکل را حل کند. اگر هیچ یک از تدابیر فوق موثر واقع نگردید به دامپزشک مراجعه نمایید. شاید حیوان به کمبود غذایی خاصی مبتلا باشد. خوردن مدفوع حالت مسمم کننده ای را در شما ایجاد کرده و باعث دلزدگی شما از حیوان می شود. وقتی متوجه این عمل شدید به شدت با انجام آن مخالفت کنید و با توجه به روشهای تربیتی خاص این عادت را از سر حیوان بیاندازید.

سوزش مقعد:

سگی که پشتش را گازمی گیرد لیس می زند و یا بر زمین می کشد از ناراحتیهای مقعد رنج می برد. احتمالاً در این حالت به دلیل تحریک حاصل از مدفوع جامد و سفت مقعد سوزناک و متورم می شود. ممکن است کیسه های مقعدی پر شده باشند اولین قدم در کاهش درد یافتن علت بیماری است. تمیز کردن مقعد با آب گرم و اضافه کردن ژل پترولیوم و سایر ترکیبات مسکن و خالی کردن کیسه های مقعدی (Analsac) از سوزش و درد حیوان خواهد کاست.

گرچه:



بیماری‌های انگلی گربه

توکسوپلاسموز:

انگل خونی توکسوپلاسموز در اکثر گربه‌های ولگرد مشاهده می‌شود و در صورت خارج شدن گربه خانگی از منزل و معاشرت با گربه‌های ولگرد احتمال آلوده شدن آن بسیار است. چنین گربه‌ای باید به صورت دوره‌ای تحت درمان باشد. عوارض این بیماری در انسان سبب التهاب چشم و در صورت عدم درمان منجر به کوری می‌شود و نیز در خانم‌های حامله موجب سقط جنین می‌شود.

عفونت بدون نشانه در گربه شایع است به همین دلیل این حیوان نقش مهمی در همه گیری شناسی بیماری ایفا می‌کند. به طور کلی توکسوپلاسموز با نشانه‌های درمانگاهی در بچه گربه‌ها اتفاق می‌افتد.

نشانه‌ها:

- بی اشتها یا خواب الودگی
- تب
- تنگی نفس
- مرگ یا بیماری بازگرد همراه با کم خونی، تب نوبه ای، درگیری دستگاه اعصاب مرکزی و احتمالاً سقط

خرایش پنجه‌ی گربه:

بیماری دیگری که از گربه به انسان منتقل می‌شود، بیماری خراش پنجه‌ی گربه است. به طور معمول زیر ناخن گربه یک سری میکروب موجود است که در صورت چنگ زدن گربه به فرد و انتقال این میکروب‌ها از زیر ناخن به درون زخم، انسان تا ۳ روز متوالی تب می‌کند و گاهی نیز دچار تهوع و سردرد می‌شود.

Ring worm: عامل این بیماری کرم نیست بلکه یک بیماری قارچی است. این بیماری پوستی می‌تواند به وسیله‌ی تماس پوست با موی حیوان آلوده به‌ویژه گربه به انسان منتقل شود. رینگ ورم می‌تواند از حیوانات

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

دیگر نیز به انسان منتقل شود، مانند: سگ، راسو، اسب، خرگوش و خوکچه‌ی هندی. علائم این بیماری ریزش موضعی موست که در بعضی حیوانات غیرقابل رویت و تشخیص است.

آنفلوآنزای پرندگان:

گرهه مستعد بیماری توسط ویروس H5N1 (آنفلوآنزای پرندگان) است. گربه‌ها همچنین می‌توانند این ویروس را در میان یکدیگر منتشر کنند. ولی کارشناسان معتقدند که با توجه به آزمایش‌های صورت گرفته، خطری در مورد ابتلای انسان از طریق گربه‌ها وجود ندارد.

آلرژی به حیوانات خانگی:

آلرژی به حیوانات خانگی، واکنش سیستم ایمنی بدن نسبت به بقایای بدن (شوره پوست)، بزاق، ادرار یا مدفوع حیوانات می‌باشد. موارد متعددی از ایجاد آلرژی پس از لیسیدن دست انسان بوسیله سگ و یا گربه مشاهده می‌شود که بصورت کهیر است. خز یا موی حیوانات به خودی خود نمی‌تواند چندان آلرژی‌زا باشد اما ممکن است گرده‌ها، گردوخاک، قارچ و دیگر مواد آلرژی‌زا در آن گیر بیفتند. اگر کودکی که نسبت به حیوانات آلرژی دارد بقایای بدن حیوان را تنفس کند یا با بزاق یا فضولات حیوان تماس پیدا کند، سیستم ایمنی بدن او اعلام خطر کرده و هیستامین و بیش از ۴۰ نوع ماده شیمیایی دیگر را برای مبارزه با ماده آلرژی‌زا آزاد می‌کند. هیستامین موجب التهاب بینی و مجاری تنفسی می‌شود و سایر مواد شیمیایی نیز موجب بروز نشانه‌های آلرژی زیر می‌شوند: آبریزش بینی، چشم‌های اشک‌آلود، عطسه، و نشانه‌های آسم همچون سرفه و خس‌خس کردن. در واقع اکثر آسم‌ها در اوایل دوران کودکی شروع می‌شوند، و عامل آنها می‌توانند حیوانات باشند. اگر ماده آلرژی‌زا با پوست کودک تماس پیدا کند، ممکن است جوش یا کهیر بزند.

هر نوع حیوانی (شامل سگ‌ها، موش‌ها، خوکچه‌ها و خصوصاً گربه‌ها) می‌توانند موجب بروز واکنش در کودکی که آلرژی دارد شوند

***- مهمترین بیماریهایی که از گربه ممکن است به انسان سرایت کند عبارتند از هاری، توکسوپلاسموز، عفونتهای قارچی و انگلی. باید توجه داشت که همه اینها قابل پیشگیری می‌باشند.**

هاری بوسیله واکسیناسیون منظم گربه و بیماریهای انگلی با تجویز منظم داروهای ضدانگلی قابل پیشگیری هستند. جهت پیشگیری از توکسوپلاسموز، گربه شما نباید غذای خام خورده یا اجازه شکار داشته باشد. ضمناً با گربه‌های ولگرد تماس نداشته باشد.

بیماریهای پرندگان: کبوتر، مرغ مینا، فنج، قناری، مرغ عشق، مرغ و خروس |

کبوتر:



آلوتولیت آلرژیک:

این بیماری نام های زیادی دارد از جمله، پنومونی افزایش حساسیت، پنوموکونیوزیس و بیماری ریوی در کبوتران. این بیماری در انسانهای که نسبت به پر و یا غبار پر یا کسانی که با کبوتران سرو کار دارند دیده می شود. نشانه های این بیماری ممکن است در دو سال خود را نشان دهند ولی اغلب تا ۱۰ الی ۲۰ سال این نشان ها بارز هستند.

این بیماری به سه شکل حاد، تحت حاد و مزمن دیده می شود. فرم حاد، در اثر استنشاق پر و یا غبار پر و یا در معرض مدفوع پرندگان در مدت ۴ ساعت قرار داشتن، بوجود می آید. نشانه های فرم حاد، عطسه، سختی در تنفس، احساس سرما و تب است. اگر فرد از آن موقعیت زود بیرون بیاید، درمان خاصی نمی خواهد و نشانه های بیماری از بین خواهد رفت. در فرم تحت حاد فرد طی مدت زمان بیشتری در معرض موارد آلرژیک قرار دارد. سرفه های خشک و سختی تنفس رو به افزایش خواهد گذاشت. در این فرم نیز اگر فرد از موارد آلرژیک دور شود خود به خود بهبود پیدا خواهد کرد و علائم نیز از بین خواهد رفت. اگر فردی به صورت مداوم با موارد آلرژیک زا سر و کار داشته باشد به فرم مزمن دچار خواهد شد. این فرم دیگر قابل برگشت نیست و علائم آن نیز سختی در تنفس به صورت آشکارا پیش رونده، عطسه خشک و کاهش وزن می باشد.

آلوتولیت آلرژیک ظرفیت ششها را کاهش می دهد و سبب آسیب به آلوتول های ریه می شود.

هر چند این بیماری در افرادی که به صورت ژنتیکی مستعد این بیماری هستند رخ میدهد، ولی می توان اقداماتی را برای کاهش در معرض قرار گیری در برابر موارد آلرژیک زا انجام داد. این موارد شامل تمیز کردن قفسها به صورت روزانه، شستوشوی مکرر پرندگان جلوگیری از ازدحام آنها، تهویه هوای مناسب و استفاده از سیستم های تمییز کننده هوا.

سرماخوردگی:

علائم: پف کردن، لرز، عطسه، نفسهای تند و گاهی نیز یک قطعه سفید و شفاف از بینی پرنده سرازیر می شود. این بیماری در بعضی از کبوترها با اسهال سفید نیز همراه است. این بیماری را نباید با آسم اشتباه کرد.

درمان: استفاده از غذاهای مقوی، جلوگیری از کوران و تغییرات دما در محل نگهداری کبوتر بیمار. یک قاشق مربا خوری از سولفات دومینزی در نیم لیتر آب حل کرده و بجای آب تا مدت ۲۴ ساعت به کبوتر بدهید. یک قاشق چایخوری روغن اکالیپتوس در یک فنجان آب جوش ریخته در جلوی سوراخ قفس نگهدارید بطوری که پرنده از بخار متصاعد شده استنشاق نماید ولی این کار نباید زیاد باشد زیرا ممکن است موجب خفگی پرنده شود. پس از ۲۴ ساعت آب آشامیدنی مسهل دار پرنده را بردارید و بجای آن آب آشامیدنی که در آن یک قرص ۵۰ میلیگرمی اکسی تتراسیکلین ۵٪ حل شده، بگذارید.

غده یا ورم جلدی (طعمه):

ورم زیر جلدی در کبوتر به علت مسدود شدن یکی از روزنه های ترشحات طبیعی بدن اتفاق می افتد. این روزنه ها که کارشان بیرون دادن بعضی از ترشحات طبیعی و داخلی بدن پرنده است گاهی بسته شده و ترشحات راهی به بیرون نخواهند یافت در نتیجه در زیر پوست پرنده جمع شده و بتدریج تراکم این ماده زیاد شده و تشکیل توموری را در بدن کبوتر میدهد.

درمان: همین که تومور کاملا رشد کرده و بزرگ شد و پوست روی آن کشیده و نازک گردید موقع آن رسیده که آنرا از زیر پوست درآورند. پوست نازک شده را با یک تیغ تیز و استریل شده بشکافید و ماده پنیری شکل داخل آن را بیرون بیاورید. سپس به سر یک چوب خلال دندان پنبه استریلی بپیچید و زخم ایجاد شده را با آب استریل با دقت بشویید. بعد از آن پرنده را در قفس و مکانی راحت و بی سر و صدا قرار دهید و اطراف قفس را با پارچه ای بپوشانید تا از جست و خیز و فعالیتهای اضافی پرنده جلوگیری شود.

آبله:

سالهاست که آبله پرندگان شناخته شده است. در ابتدا آنرا یک بیماری منحصر از سایر بیماریها می دانستند. ملاحظه شده در پرندگانی که به صورت گروهی در یک مکان نگهداری می شوند بیماری بروز می کند. آبله پرندگان شبیه آبله سایر پستانداران و انسان است. مانند آنها زخم هایی ایجاد می کند ولی به انسان و سایر پستانداران سرایت نمی کند. شدت بیماری بر حسب نوع میزبان متفاوت است. بعضی از آنها در نوع به خصوصی خطرناکتر هستند و در بعضی دیگر حتی قادر به ایجاد بیماری نیستند و یا اگر پرنده ای به آن مبتلا شود در آن امنیت ایجاد می کند. تحریک و تولید آنتی بادی بستگی به نوع ویروس دارد. پرندگانی که به بیماری مبتلا می شوند، پس از بهبودی، امنیت دائمی کسب می کنند. بعضی از انواع، حتی به حالت خفیف بیماری مبتلا می شوند و امنیت بر ضد یک یا چند نوع آبله پیدا می کنند. مثلا "نوع کبوتری، هم کبوتر و هم قناری را

از ابتدای به آبله حفظ می کند. ویروس قناری که بیماری شدید با تلفات زیاد در قناری تولید می کند ، در کبوتر و سایر پرندگان بیماری شدیدی ایجاد نمی کند و در مقابل امنیت بسیار خوبی در کبوتر و سایر طیور به وجود می آورد.

علائم کلینیکی بیماری آبله :

آبله ابتدا پوست و اعضا زیر پوست سر و حفره های مربوطه را آلوده می کند. ویروس در سلولهای پوست ، رشد نموده و تکثیر می شود. سپس آنها را تخریب کرده ، می ترکاند و در نتیجه ، ترشح لنف را تحریک می کند. زخم های پوست متورم می شوند و حالت طاول به خود می گیرند که به اندازه های مختلف و جدا از هم قرار می گیرند. طولها پر از مایع و مملو از ویروس می باشند. پس از ترکیدن تاول ها پوست روی آنها زرد رنگ و نکروتیک می گردد. این زخم ها در اثر آلودگی ثانویه متورم و شکل زگیل به خود می گیرند و گاهی نیز زخم ها در اثر آلودگی باکتریها باعث نکروز می گردد.

ترشحات چشمها ، پلکها را به هم می چسباند و پرنده نابینا می شود. گاهی نیز هجوم خون شدید در چشم بوجود می آید. تورم پلک چشم یک حالت پف کرده به چشم میدهد و ترشحات صاف از چشم جاری میگردد. پلک سوم به طرف وسط چشم کشیده می شود . به طوری که نصف آن بسته به نظر میرسد. پره های اطراف سر غالباً آلوده و کثیف می شوند. اشتها کم و گاهی به کلی قطع میگردد. با این حال اشتها در بعضی از پرندگان طبیعی می ماند. ولی در عرض چند روز ممکن است تمامی جمعیت پرنده ها در یک مکان نگهداری آلوده شوند. چشم آنهايي که از همه زودتر مبتلا می شوند دارای ترشحات غلیظ و چرکی است. همچنین زخم هایی در نزدیک بینی و منقار و سایر نواحی نرم تولید می شود که در کبوتر و قناری مشابه آنها در روی پا و گاهی بال نیز ایجاد می شود. پس از اینکه پوست روی زخم ها افتاد ، جای آنها باقی می ماند. گاهی این زخمها در دهان ، حنجره و قسمت های مخاطی دیده می شود که سفید رنگ و متورم است.

گاهی لایه هایی از سلولهای مرده به وجود آمده و حالت دیفتریک به خود میگیرد. سپس با انباشتگی و بهم پیوستگی سلولها مخاط ورق ورق می شود و کنده شده و می افتد و زیر آنها نسوج تازه و قرمز رنگ نمایان میگردد. موقعی که زخم آبله در حنجره ایجاد می شود ، نفس کشیدن پرنده مشکل میگردد. اغلب نفس نفس می زند. این حالت همزمان با ورود ویروس در خون ایجاد می شود ولی اگر شدت ویروس و یا مقدار آن زیاد باشد پرنده تلف میگردد. اکثراً شدت ویروس زیاد نیست و در نتیجه مرگ کمتر اتفاق می افتد. در حالات شدید آبله در قناری ، ویروس در داخل سلول رشد کرده و تکثیر می شود. در نتیجه در نسوج داخل و همچنین در پوست و مخاطات ، ترشحاتی که گاهی صاف و زمانی خونی است بوجود می آید. در ضمن تورم ریه هم دیده می شود.

معالجه و پیشگیری:

به طور کلی داروی اختصاصی برای معالجه بیماریهای ویروسی وجود ندارد. پیشگیری به شکل واکسیناسیون ، بهترین روش کنترل بیماری است. برداشت زخم های پوستی و شستشو با جوش شیرین ۵ درصد برداشت زخم های دیفتریک از مخاطات و مالیدن گلسیرین یده در محل زخم ، شستشوی چشم با سرم فیزیولوژیک ، مالیدن آنتی بیوتیک های قوی به داخل چشم ، قطره های چشمی آنتی بیوتیک دار هر ۴-۲ ساعت یکبار ، همچنین استفاده از پماد اکسی تتراسیکلین و یا کلراتتراسیکلین چشمی ، به بهبودی چشم کمک می کند که تا یک هفته

ممکن است طول بکشد. اگر هجوم خون شدید باشد، شش‌شو با چایی پر رنگ با دمای ۴۰ درجه کمک خواهد کرد. بهترین روش پیشگیری، مایه کوبی در کشاله بال با واکسن استیل است. آبله غالباً در کشورهای مناطق گرمسیری و معتدل بروز کرده و در کشورهای سردسیر تنها در فصل تابستان شایع و عمدتاً به وسیله حشرات منتقل میگردد. البته پرندگان وحشی نیز در گسترش بیماری نقش دارند. گرچه انتقال بیماری اغلب مستقیم صورت میگیرد ولی گاهی در اثر غذای آلوده نیز امکان سرایت بیماری وجود دارد.

عفونت با باکتری ای - کولای (e.coli infection) :

عامل این بیماری اشرشیاکولای است و بین بسیاری از گونه های پرندگان مشترک بوده و باعث بیماری میشود برخی از انواع آن قدرت بیماریزایی شدیدی دارند و سایر انواع آن در تحت شرایط خاص مانند همراه شدن با سایر بیماریهای ویروسی و باکتریایی و یا شرایط بد نگهداری همراه با استرس های زیاد بیماریزا می گردند .

علائم بیماری بسته به حاد بودن و یا تحت حاد بودن بیماری متفاوت است . در صورتی که باکتری وارد خون شود ، موجب کز کردن پرنده و مرگ سریع او می گردد ولی اگر باکتری در اندامهای مختلف جایگزین شود موجب عوارض متفاوتی می گردد . گاهی اوقات وارد دستگاه تنفس شده و عوارض تنفسی می دهد که معمولاً ناشی از تهویه بد محل نگهداری پرنده و گرد و خاک زیاد می باشد اگر در مفاصل موضعی شود تورم مفاصل و پادرد ایجاد می کند . در صورتی که وارد مجرای تخم شود موجب چسبندگی تخم و عفونت مجرا و نهایت مرگ می شود در دستگاه گوارش اسهال ایجاد می کند . در جوجه ها یا موجب تلفات قبل از خروج تخم می شود و یا جوجه به دنیا آمده ضعیف و کوچک بوده ، دچار اسهال شده و بزودی تلف می گردد .

کریپتوکوکوز:

کریپتوکوکوز یک بیماری خطر ناک قارچی است که انسان ، گربه ، سگ را مبتلا می کند ولی کبوتر عوارض خاصی ایجاد نمی کند . نظر به اهمیت این بیماری به عنوان یک بیماری مشترک که ممکن است توسط کبوتر منتقل گردد این بیماری مورد بررسی قرار می گیرد عامل مسبب این بیماری کریپتوکوکوس می باشد که از فضولات کبوتر جدا شده است . عامل بیماریزا باعث عفونت دستگاه اعصاب مرکزی در انسان ، سگ و گربه شود که به صورت مننژیت و مننژوانسفالیت تظاهر نماید. در مننژیت های کریپتوکوکوسی ابتدا سردردهای شدیدی ظاهر می شود و معمولاً بعد از گذشت چند روز اگر بیماری تشخیص داده نشود اشکال خاص مننژیت که شامل سفت شدن عضلات گردن ، استفراغ های پرشی و درد شدید پیشانی است تظاهر می کند و بتدریج اختلال بینایی که منجر به کوری یک طرفه یا دوطرفه می شود و در نهایت بیما به حالت اغما و مرگ در می آید. بیماری کریپتوکوکوز ممکن است به صورت ریوی ، پوستی ، زیر پوستی ، استخوانی و چشمی نیز ظاهر گردد.

تورم کف پا:

چنانچه پوست کف پای کبوتر زخمی شود و کف پای پرنده با وسایل آلوده و کثیف در تماس باشد این وضعیت موجب بروز حالتی به نام تورم کف پا می گردد . کبوترهای مبتلا معمولاً پای مبتلا را بالا می گیرند و یا اینکه با لنگش راه می روند و در ملامسه اندام مذکور ، پرنده احساس درد می کند و پای خود را عقب بکشد .

مرغ مینا :



بیماری مرغ مینا :

مرغ مینا پرنده‌ای از خانواده سار «استوماتیده» است که به دو صورت وحشی و اهلی یافت می‌شود. مرغ مینا یکی از پرندگان سخنگو است که در مقایسه با طوطی و کاسکو دردسر کمتری دارد. این پرنده با وجود هوش سرشار، به اندازه طوطی حساس نیست و خیلی به صاحبش وابسته نمی‌شود. مرغ مینا نسبت به طوطی‌های دیگر عمر کوتاه‌تری دارد؛ بین ۱۲ تا ۱۴ سال. این پرنده برخلاف بسیاری از پرندگان به جای جهیدن بر روی زمین راه می‌روند.

گونه وحشی این پرنده در جنگل‌ها و دشت‌ها پراکنده است و گونه اهلی آن را می‌توان در بسیاری از خانه‌ها مشاهده کرد. مرغ مینا پرنده‌ای کاملاً اجتماعی و پر سر و صدا است که تا حدودی مانند سارها حالت تهاجمی دارد. اگر به هر دلیلی مورد آزار و اذیت قرار گیرد یا احساس خطر کند و به درختی نزدیک در حوالی لانه اش رفته، صداهای بسیار بلند و ناهنجاری را به معنای اعتراض از خود در می‌آورد. آن‌ها خود را سریعاً با محیط و شرایط اطراف شان تطبیق می‌دهند. بیشتر اجتماع آن‌ها در زمین‌های بایر و اطراف باغ‌ها می‌باشد.

زمستان، بایستی در دمای معتدلی نگهداری نمود تا دچار لرزش و اشکال تنفسی نگردند. مرغ مینا به طور طبیعی حساسیت کمتری در مقایسه با طوطیها دارند و به همین علت، با تغییر محیط زندگی، کمتر دچار ناراحتی و افسردگی میشوند. در واقع، احتمالاً این پرندگان هیچ واکنش نا مناسبی پس از تغییر محیط زندگی از خود نشان نمی‌دهند.

مینای مریض به سرعت علائم بیماری را بروز می‌دهد. آویزان بودن بیش از اندازه پرها یک نشانه مشترک بین اکثر پرنده‌ها و ماکیانها از روی پاها هم می‌توان به بیمار بودن پرنده پی برد.

بیماری لارنگو تراکئیت :

این سندرم موجب بروز علائم تنفسی و جراحاتی در روی زبان و حلق و سوراخهای دهان و بینی و لکه های خونریزی در سقف دهان گردیده و در ماکیان ، بوقلمون ، بلدرچین ، شتر مرغ ، مینا ، طوطی ، سار و... سایر پرندگان آبی دیده شده است .

آنفلوانزا:

ویروس آنفلوانزا از انواع ماکیان ، بوقلمون ، بلدرچین ، قرقاول شتر مرغ ، مینا ، طوطی ، سار ، مرغابی ، غاز و سایر پرندگان آبی جدا شده است ولی در ماکیان و بوقلمون بیشترین خسارت و تلفات را ایجاد می کند. در پرندگان زینتی سوبه های H3 و H4 بدفعات بیشتری جدا شده است. ویروس به تعداد زیاد از طریق ترشحات چشم و بینی و دستگاه گوارش (مدفوع) پرنده بیمار ، در محیط پخش می شود و توسط مواد آلی در محیط حفظ می گردد. خوشبختانه ویروس آنفلوانزا جزء ویروسهای نسبتا حساس می باشد و با انواع ضد عفونی کننده ها از بین می رود

مینا پرنده مقاومی است و به راحتی به بیماری مبتلا نمی شود.

استرلینگ اسم یک پرنده است که شباهتهایی با مینا دارد ولی متاسفانه در خطر انقراض است .



مینا ها بسیار متنوع هستند

میناهای موجود در ایران شامل :

۱- مینای معمولی

۲- مینای گوشواره ای یا بنگالی یا بنگلادشی یا هیل

۳- مینای گوشواره ای

بیماری آبله:

ویروس های آبله طیور یکی از اعضای خانواده پوکس ویریده و از جنس آبله طیور می باشد. تمام ویروس های آبله پرندگان از نظر مرفولوژی شبیه هم هستند ولی درجات متفاوتی از تمایل به میزبان اختصاصی را نشان می دهند. عفونت آبله توام با التهاب ملتحمه چشم ، کراتیت زخم قرنیه و ضایعات بر روی پلک چشم و زخم های پوستی ناحیه سر و منقار می باشد به نظر می رسد که واگیری ناشی از ویروس آبله و تلفات در مینا کمتر از طوطی سانان باشد.

بیماری نیوکاسل :

بیماری واگیر و حادی است که تمامی پرندگان و از جمله مینا را مبتلا می سازد و با علائم بالینی مختلفی در بین پرندگان تظاهر می یابد. برخی پرندگان مواجه شده با ویروس نیوکاسل به روش استنشاقی سه روز تا دوهفته پس از آلودگی ژولیدگی پر ، تورم ملتحمه چشم ، و نشانه های آسیب دستگاه عصبی مرکزی بروز دادند. دوره کمون بیماری از ۲ تا ۱۵ روز متفاوت است و نشانه های بیماری در مینا بی اشتهاپی ، افسردگی ، فلج ، علائم تنفسی ، پیچش گردن ، کاهش شدید وزن که البته این نشانه ها را در بیماری های دیگر نیز می توان مشاهده کرد.

بیماریهای باکتریایی (کلامیدیوز):

بیماری عفونی حاد یا مزمنی است که بسیاری از پرندگان از جمله مرغ مینا را مبتلا می سازد و با نشانه هایی نظیر کز کردن ، بی اشتهاپی ، ضعف ، کاهش وزن ، ترشحات بینی ، مشکلات تنفسی ، اسپهال زرد متمایل به سبز ، عدم تعادل و تورم ملتحمه چشم به صورت یک یا دوطرفی ظاهر می شود. این بیماری جزئی بیماریهای مشترک انسان و پرندگان بوده و می تواند از پرنده به انسان منتقل شده و باعث بروز بیماری در انسان گردد.

بیماریهای انگلی (اتوکسوپلاسموز):

بیماری انگلی است که عامل مسبب آن تک یاخته ای به نام ایزوسپورا کوکسیدیان است که مراحل مختلف دوره زندگی خود را در غشای مخاطی و ماکروفاژهای روده می گذراند . معمولاً جوجه مینای ۳ تا ۸ هفته سن در صورت آلودگی به انگل مذکور تلف می شود . نشانه های بالینی بیماری به ندرت در پرنده بالغ مشاهده می شود فقط خستگی و بی حالی و دفع هزاران اووسیت در مدفوع مشاهده می گردد.

انگل های داخلی:

در طبیعت مینا به علت خوردن حشرات از قبیل کرم های خاکی و غیره که میزبان واسط بسیاری از اتکاها هستند و یا به علت بلع تخم بسیاری از کرم ها ، ممکن است که به انواع کرم های انگلی از قبیل کرم های گرد کرم های پهن ، کرم های نواری و... آلوده شوند در صورت مشاهده تخم انگل در مدفوع پرنده باید پس از تشخیص انگل از داروی موثر بر علیه انگل مذکور استفاده کرد.

انگل های خارجی :

کنه از بند پایان است و می تواند با حمله به پرندگان مختلف از جمله مینا به مکیدن خون پرنده پرداخته و احیاناً باعث انتقال برخی از بیماریها به آنها شود. چنانچه تعداد کنه زیاد باشد عوارضی نظیر بی قراری ، کاهش شدید اشتها ، کم خونی ، و ضعف را در پی داشته باشد . مینا ممکن است که به علت از دست دادن مقدار زیادی خون تلف شود و در محل نیش کنه تورم و عفونت ثانویه باکتریایی رخ دهد و کنه می تواند بسیاری از بیماریهای باکتریایی و ویروسی را به مینا منتقل نماید.

جرب :

جرب نوعی انگل خارجی است که به پرها ، پیاچه پرها ، زیر پوست و پوسته های پا حمله می کند و از خون پرندگان و پر آنان تغذیه می کند . جرب پر یکی از انگل هایی است که به پرنده حمله نموده و باعث پر ریزی و خارش در پرنده می شود .

بیماری قارچی (آسپرژیلوز):

بیماری قارچی است که معمولاً دستگاه تنفس و از جمله کیسه های هوایی پرندگان اهلی و وحشی و از جمله مرغ مینا را مبتلا می کند و به نظر می رسد که تمامی گونه های پرندگان به این بیماری حساس باشند. نشانه های بیماری در پرنده تنگی نفس ، تنفس با دهان باز ، سیانوز و تنفس سریع دیده می شود و نشانه های دیگر شامل اسهال ، بی اشتها ، خواب آلودگی ، لاغری ، و افزایش تشنگی می باشد.

بیماری هموکروتوز :

نام دیگر این بیماری ذخیره آهن است که در اثر تجمع آهن در بدن بوجود می آید و بیماری معمولاً در صورت خوردن مواد غذایی و یا میوه جات حاوی مقادیر زیادی آهن در بدن پرنده که قادر به بیرون رانده آهن اضافی نبوده و در کبد پرنده ذخیره می شود بوجود می آید و احیاناً در قلب و سایر اندام های و منجر به مسمومیت و فیبروز شدن سلول های کبدی و مرگ می گردد. مقادیر زیادی ویتامین C (اسید میوه) می تواند عامل مساعد برای ایجاد این بیماری باشد.

بیماری هایپرکروتوز :

بیماری متابولیکی است که بیشتر خانواده سارسانان و از جمله مرغ مینا را در گیر می سازد و باعث تورم و پوسته پوسته شدن پنجه و ساق پای پرنده و ژولیدگی پرها می گردد و نام بیماری دلالت بر رشد بیش از حد کراتین پوست دارد و کراتین معمولاً به لایه پوششی پوست ، مو، منقار و پنجه های پای پرنده اطلاق می گردد.

مسمومیت ها:

مسمومیت با تفلون یکی از مسمومیت های شایع است که اخیرا در پرندگان خانگی دست آموز دیده شده . این درحالتی است که قفس پرنده را در آشپزخانه گذاشته و آن را در معرض استنشاق هوای حاوی گازهای سمی متصاعد از تفلون قرار می دهند . کانال تنفسی پرندگان بسیار حساس بوده و قادر به جذب گازهای سمی از هوا و وارد کردن آنها به جریان خون می باشد و پرندگان خانگی ممکن است در اثر استنشاق گاز خانگی ، منواکسید کربن ، اسپری هایمایع (شامل اسپری های نگهدارنده مو) دود تنباکو ، دود ناشی از سوختن غذا (مخصوصا روغن زیاد داغ شده) و دود آشپزخانه خفه شود.

مسمومیت با سموم گیاهی هنگام استفاده از میوه های نشسته و خام مورد استفاده مینا قرار گیرد منجر به بروز مسمومیت و تلف شدن پرنده گردد.

مسمومیت با رنگ ، مینا پرنده کنجکاوی است که به چیزی نوک می زند باید حتما قفس پرنده از جنس استیل ضد زنگ باشد و نباید میله های قفس رنگ خورده باشد زیرا درچنین حالتی پرنده با نوک زدن مستمر به میله های قفس ناخواسته اقدام به خوردن رنگ می نماید و این امر باعث بروز ناراحتی های مختلف در پرنده می شود.

طوطی:



بیماریهای طوطی

پسیبتاکوزیس یا (تب طوطی):

بیماری خطرناکی است که از طوطی ها و سایر پرندگان به یکی از بیماریهایی که به انسان منتقل می شود پسیبتاکوزیس یا (تب طوطی) نام دارد. اگر این بیماری از طریق پرندگان خارج از خانواده طوطی منتقل میشود، شود به آن ارینتوزیس می گویند. عامل ایجاد این بیماری بیماری میکروارگانیزی به نام کلامیدیا است پرندگان از راه های مختلفی آلوده می شوند و به دنبال آن وزن خود را از دست داده، دچار اسهال و بی اشتها می شوند، سپس ترشحاتی از چشم و بینی آنها جاری می شود. این عفونت اگر درمان نشود، معمولاً برای این پرندگان مرگبار خواهد بود. افرادی که با این پرندگان آلوده تماس نزدیک دارند نظیر کارکنان مغازه های پرند فروشی یا صاحبان پرندگان ممکن است دچار عفونت شوند .

پرندگان آلوده، حتی اگر ظاهراً بیمار نباشند می توانند عامل بیماری را از راه مدفوع و ترشحات بینی و چشم انتقال دهند. انتقال بیماری از انسان به انسان تاکنون گزارش نشده است. انسان با استنشاق ذرات ریز و خشک شده مدفوع یا ترشحات پرند آلوده می شود. محیط قفس پرندگان خانگی ممکن است برای هفته ها محل آلودگی باشد. در انسان زمان نهفتگی بین ۶ تا ۱۶ روز است و بعد از آن علائم بیماری بروز می کند. شروع این بیماری ناگهانی بوده و همراه با علائم برونشیت (التهاب ریه) و پنومونی (ذات الریه) است. قبل از بروز علائم تنفسی ممکن است بیمار دچار تب شدیدی شده و ضعف کند .

این بیماران دچار هذیان گویی می شوند. جدا از تب، بیمار دچار سردرد، لرز و ضایعات پوستی می شود . برای تشخیص بیماری در انسان نیاز به انجام برخی آزمایش های اختصاصی خونی است و چون علائم بیماری بسیار شبیه عفونت های عادی تنفسی است با یافتن عامل بیماری زاء، درمان با آنتی بیوتیک آغاز می شود.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

تتراسیکلین برای بهبود عفونت در پرندگان و انسان موثر است. این درمان معمولاً ۳۰ الی ۴۵ روز طول می کشد، اما اگر بیماری درمان نشود عوارض بسیار خطرناکی به دنبال خواهد داشت. در عین حال عفونت قبلی باعث ایمنی انسان نخواهد شد. اگر بیماری درمان نشود ۳۰ تا ۴۰ درصد خطر مرگ و میر خواهد داشت . نوع مشابه این بیماری اریتنوزیس نام دارد که توسط پرندگانی نظیر پرندگان دریایی، مرغ و خروس یا کبوتر به انسان منتقل می شود. این عفونت در انسان باعث مشکلات تنفسی نظیر پسیتاکوزیس می شود. این بیماری شدید است، اما بهبودی آن معمولاً کامل خواهد بود. البته عوارض خطرناکی مثل انسفالیت (عفونت مغز و نخاع) و فلج نیز در انسان گزارش شده. میزان مرگ و میر در این بیماری حدود ۲ درصد است. برای پیشگیری از این بیماری می توان به پرندگان مورد نظر، بخصوص مرغ ها در مرغداری ها یا پرندگان پرند فروشی آنتی بیوتیک داد. این راه تا حدودی باعث کنترل و کاهش انتقال بیماری می شود. محموله های پرندگان خانگی باید قرنطینه شده و برای یافتن عامل بیماری مورد معاینه قرار گیرند. در چنین مواردی بهتر است پرندگان آلوده معدوم شوند. تمیز کردن مداوم قفس پرندگان خانگی باید با احتیاط، اما در فواصل زمانی کوتاه انجام شود، چون عامل بیماری را می تواند سالها در مواد آلوده زنده بماند. در صورت مشاهده بی اشتها، اسهال و ترشح از بینی یا چشم پرند خانگی خود، فوراً او را برای معاینه نزد دامپزشک ببرید .

***- گرچه پرندگان اساساً حیوانات دوست داشتنی هستند، ولی هنگام تماس با آنها حتماً مراقب خود باشید .**

کمپیلو باکتریوزیس :

این بیماری در اثر باکتری کمپیلو باکتر ژژونی رخ می دهد . این باکتری، گرم منفی و دارای اسپور غیر متحرک است. این باکتری انسانها و گونه های مختلفی از حیوانات را تحت تاثیر قرار می دهد بویژه طوطی سانان (طوطی) و گنجشک سانان(فنچ و قناری). این باکتری در روده کوچک (ژژنوم و ایلیوم) و کولون (روده بزرگ) زندگی می کند و به صورت فلور طبیعی بسیاری از پرندگان بشمار می رود. نگه داری پرندگان وحشی به صورت آزاد باعث گسترش بیماری و انتقال بیماری به صورت دهانی -مدفوعی می شود. علائم کلینیکی این بیماری هپاتیت، بی حالی و رخوت، از دست دادن اشتها، کاهش وزن و اسهال زرد است. مرگ و میر هم ممکن است دیده شود .

این بیماری ممکن است در اثر خوردن پرندگان مریض و یا فراورده های آنها به انسان منتقل شود. علائم آن دل درد، تب، اسهال و سر درد در ۲ تا ۵ روز ادامه خواهد داشت. زندهای آستن، افراد ضعیف و افرادی که ایمن ضعیفی دارند بیشتر در معرض خطر هستند. افرادی که با مرغ و پرندگان خانگی سر و کار دارند در حله اول خطر هستند. تست های خونی و جدا سازی ارگانسیم از مدفوع و کشت آن برای تجویز دارو استفاده می شود. بهبودی با درمان با آنتی بیوتیک ها و استراحت، ۷ تا ۱۰ روز انجام می شود.

کلامیدیا:

عامل این بیماری کلامیدیا پسیتا است و یک باکتری داخل سلولی می باشد. این بیماری در خانواده طوطیان و انسانها سیتاکوزیس نامیده می شود. این بیماری در طوطی سانان تب پاروت هم نامیده می شود. این بیماری علاوه بر انسانها و پرندگان، در گاوها، گوسفندان و خوک ها هم مشاهده می شود. اکثر انسان های که به این بیماری دچار می شوند، طوطی و یا کبوتر ویا بوقلمون در خانه نگه داری می کنند. این بیماری همچنین از انسانی به انسان دیگر هم منتقل می شود.

بزرگترین گونه ای که توانایی ایجاد بیماری را دارند از انسان و پرنده ها ایجاد شده است. گونه های که در موجودات دیگر یافت شده است اغلب موجب بیماری نمی شوند.

عفونت از طریق مدفوع، ادرار، بزاق، ترشحات چشم و بینی و گرد و غبار پر ها منتقل می شود. این عفونت از طریق تنفس و یا خوردن دگر پرنده ها و یا انسان منتقل می شود. از طریق تخم نیز ثابت شده است که در مرغابی ها و غاز ها و بوقلمون ها منتقل می شود. دوره کومون این بیماری در پرندگان بین چندین ماه تا چندین سال متغیر است.

در پرندگان این بیماری با التهاب چشم ها و سختی در تنفس و ادرار سبز همراه است. ولی این بیماری همیشه در پرندگان همراه نشانی های خاصی نیست، این گونه پرندگان ناقل این بیماری هستند. هرگونه استرس وارد شده به پرندگان از قبیل استرس حمل و نقل، تغذیه ضعیف، بیماری های دیگر، ضعیف بودن عملکرد تهویه ها ویا تخم گذاری موجب بیدار شدن این باکتری و ایجاد بیماری همراه است. معمولاً انسان ها در اثر ذرات عفونی معلق در هوا دچار التهاب می شوند. دوره کومون این بیماری در انسان بین ۵ تا ۱۴ روز است. علائم عمومی این بیماری در انسان تب آنفولانزایی، اسهال، لرزش، کونژکتیویت و زخم شدن گلو می باشد.

تست های تشخیصی متعددی وجود دارد ولی بهترین تست برای ردیابی این بیماری P.C.R است و حساسیت زیادی دارد.

داروهای مناسب این بیماری تتراسایکلین و داکسی سایکلین است. در انسان به مدت ۳ هفته و در پرنده ها ۴۵ روز تحت درمان قرار می گیرند.

سالمونلا:

سالمونلا یک باکتری گرم منفی است که در انسان و پرنده ها و سایر حیوانات ایجاد بیماری می کند. این باکتری می تواند در خاک و آب مدت های زیادی زنده بماند.

تعداد زیادی از سروتایپ های سالمونلا که توانایی بیماری زایی دارند، شناخته شده است. تمامی سروتایپ ها قادرند در غذا ایجاد سم کرده و غذا را مسموم نمایند. وجود خود سالمونلا و سم تولید شده آنها، هر دو می تواند ایجاد بیماری کند.

بیماری سالمونلا در پرنده ها می تواند از طرق، خوردن غذا های آلوده، آب و تخم مرغ های حاوی سالمونلا و یا از طریق پوسته تخم مرغ روی دهد. این باکتری ممکن است در مرغ ها و یا کبوتر ها باشد ولی آنها در ظاهر

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

سالم هستند. عفونت در پرنده ها همراه با سستی، از دست دادن اشتها، نخوردن آب و گسترش آرتريت همراه است. در طوطی ها ممکن است که اسهال خونی، افسردگی شدید، افزایش سلول های سفید خون و سرانجام مرگ را در پی داشته باشد.

اغلب انسان هایی که به این بیماری دچار می شوند به دلیل آلودگی غذا به این باکتری و مخصوصا غذا هایی که از پرندگان خانگی و محصولات آنها تهیه شده است، می باشد. برای مردم دوره کومون این بیماری ۶ تا ۷۲ ساعت است. استفراغ، اسهال خونی، تب و کم آبی بدن از عوارض این بیماری است. بازگشت سلامتی در این بیماری ۲ تا ۴ روز است. سالمونلا از طریق انسان به انسان نیز می تواند منتقل شود. انسانهای آلوده به سالمونلا نیز می توانند سبب بیماری در پرندگان شوند.

تشخیص این بیماری در پرنده زنده مشکل است چون که پرنده ها به صورت متناوب دچار می شوند. آزمایشهای کشت میکروبی از کلواک و مدفوع در تشخیص بیماری بسیار کمک کننده است.

درمان پرندگان آلوده به این بیماری توسط آنتی بیوتیک های قوی که در آزمایشهای کشت میکروبی حساسیت آنها تعیین شده است برای ۳ تا ۵ هفته صورت می گیرد. پرنده هایی که خوب می شوند ممکن است ناقل و حامل سالمونلا شوند.

سل مرغی :

توسط مایکو باکتریوم وبوم ایجاد می شود که نزدیکی زیادی با باکتری سل انسانی و گاوی دارد. در پرندگان M.avium سبب بیماری ناتوان کننده مزمنی با ندول های سلی می شود. در انسان عفونت M.avium یابه صورت تنفسی در کودکان ویا بصورت موضعی در بزرگسالان بروز می کند که با تورم گره های لنفاوی ناحیه همراه است. ایجاد عفونت در افرادی که کمبود ایمنی دارند به صورت حادتر است.

M.avium از طریق خوردن غذا و یا آب گسترش می یابد. گله های مرغ بایستی نابود شود. در حالی که بیشتر مایکو باکتریوم ها با آنتی بیوتیک ها قابل درمان هستند، عفونت M.avium استثنا است. اگر پرنده ای در گله شما دچار این بیماری شد بلافاصله آن را از گله خود جدا کنید. سه نوع نشانه مختلف از این بیماری گزارش شده است :

۱- نوع کلاسیک آن که همراه با ندول ها و گرانول هایی در تمامی ارگانسیم هاست.
۲- نوع دوم آن همراه با ایجاد زخم در لوله های گوارشی است. در این نوع مقدار زیادی از این باکتری در مدفوع دیده می شود.

۳- تشخیص این فرم بسیار مشکل است زیرا که این فرم نشانه های بارزی برای تشخیص وجود ندارد. این فرم بیشتر در قناری و فنیچ ها رخ می دهد.

M.avium بسیار به آنتی بیوتیک ها مقاوم است. در انسان برداشت گره های لنفاوی بوسیله جراحی اغلب برای درمان عفونت ضروری است.

*** مردمی را که دچار سل انسانی هستند، نباید هرگز اجازه بدهید آنها به سالن های شما وارد شوند.**

کاسکو:



بیماریهای کاسکو:

علائم اولیه بیماری ها

۱. عفونت یکی از چشمهای پرنده

۲. خس خس کردن تنفس پرنده

۳. عفونت پرده چشم پرنده

۴. اسهال سبز

از بهداشت و ورود و خروج هوای تازه اطمینان حاصل نمایید.

چشمهای شفاف و براق نشانه سلامتی طوطی است، طوطیهای بیمار در حالت بیداری چشمانی نیمه‌باز دارند و اغلب نوعی ترشح از چشم آنها بیرون می‌آید.

کاسکوهای جوان دارای پلک‌های تیره‌اند؛ درحالی‌که به تدریج و با افزایش سن، پلک‌های آنها روشن‌تر می‌شود.

طوطی‌های ناخوش معمولاً پرهای پف کرده دارند؛ ضمناً کاسکو به محض نزدیک‌شدن فردی غریبه - و گاهی حتی صاحب خود - به‌طور موقتی پرهایش را به حالت پف‌کرده درمی‌آورد.

بیماری خطرناک نیوکاسل :

بیماری واگیر ، کشنده انواع پرندگان اهلی و وحشی و از جمله طوطی ها و کاسکو می باشد . شدت واگیری بر حسب حدت ویروس بسیار متفاوت است .گاهی بیماری در پرنده بالغ به صورت خفیف بروز می کند و گاهی نیز

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

به فرم حاد یا فوق حاد تظاهر می یابد که در چنین حالتی معمولاً علایمی نظیر: بی اشتها، بی حالی، نارسایی های تنفسی، اسهال سبز، علایم عصبی و فلجی بال و گردن دیده می شود. عامل بیماری نیوکاسل است که پرندگان و انسانها را بیمار می کند در کاسکو پارامیکسو ویروس تیپ یک است. ویروس نیوکاسل به سه گروه خفیف و متوسط و شدید دسته بندی می گردد. بیماری بوسیله آب، غذا و ظروف آلوده و تماس مستقیم پرنده بیمار با سالم منتقل می شود.

این بیماری بیشتر در بین پرندگان وحشی عمومیت دارد. ویروس این بیماری از طرق دهانی، تنفسی و از طریق مدفوع منتقل می شود. علائم این بیماری، نشانه های تنفسی، اسهال و علائم عصبی از قبیل فلجی، سر نافرمانی (کله بادی)، حرکات چرخشی به دور خود و حمله بیماری به صورت یکدفعه می باشد. بعضی از پرندگان زنده خواهند ماند ولی تعدادی از آنها خواهند مرد.

افرادی که در خطر هستند معمولاً افرادی هستند که با پرندگان و یا محصولات آنها سر و کار دارند. دوره کومون این بیماری فقط یکی دو روز است. کونژکتیویت و تب و لرز و بی حالی از علائم این بیماری در انسان است. بازگشت سلامتی حدود ۳ هفته طول خواهد کشید.

تشخیص قطعی این بیماری در انسان و یا پرندگان با جدا کردن این ویروس می باشد. درمان خاصی برای این بیمار وجود ندارد و با درمان های حمایتی مثل نوشیدن آب زیاد، استراحت و غذا های مناسب می توان به بهبودی نسبی رسید.

نشانه های بیماری:

بیماری در هر سنی طوطی ها و کاسکوهارا مبتلا می کند. ولی اصولاً جوجه ها به این بیماری حساس تر هستند فرم حاد و فوق حاد بیماری بسیار خطرناک بوده و می تواند در مدت کوتاهی طوطی را از پای در آورد. در فرم های حاد و فوق حاد بیماری علائم تنفسی بصورت سرفه و خس خس های متناوب، ترشحات مخاطی، علائم گوارشی نظیر اسهال سبز و علائم عصبی نظیر فلجی بال ها و گردن می تواند در طوطی و کاسکو اتفاق افتد. گاهی اوقات نیز تورم دور چشم ها و گردن دیده می شود.

پیشگیری و کنترل:

پیشگیری از این بیماری بر دو اصل رعایت اصول بهداشتی و واکسیناسیون استوار است.

الف) رعایت اصول بهداشتی ب) واکسیناسیون

وسایل و ظروف داخل قفس کاسکو را باید همیشه تمیز و بهداشتی نگاه داشت و در هنگام تغذیه سعی کرد غذای طوطی را از مراکز و فروشگاه های مطمئن خریداری کرده و در اختیار پرنده قرار داد. از قرار دادن قفس سایر پرندگان نظیر مرغ عشق، قناری، کبوتر و ماکیان در کنار قفس کاسکو خودداری نمود. در صورت تمایل به خرید یک کاسکو دیگر باید طوطی جدید را حداقل به مدت ۲ هفته در محل جداگانه ای قرنطینه کرد و پس از اطمینان کامل از سلامتی وی، آنرا در قفس جداگانه ای در کنار کاسکو قدیمی قرارداد.

درمان:

این بیماری درمان ندارد و در کشورهایی که طوطی ها را به طور قانونی وارد می کنند، پس از اعمال مقررات قرنطینه ای چنانچه آلودگی یکی از آنان به این بیماری محرز شود، تمام گله را کشتار نموده و از ورود آنها به داخل کشور ممانعت به عمل می آید.

کلامیدیا:

همانگونه که قبلا ذکر گردید بیماریهای خانواده طوطی سانان و پرندگان وحشی شبیه می باشند.

عفونت از طریق تنفس، مدفوع، ادرار، بزاق، ترشحات چشم و بینی و گرد و غبار پر ها میشود و یا خوردن تخم پرنده ها به انسان منتقل می شود.

پسیتاکوزیس یا (تب طوطی):

بیماری خطرناکی است که از طوطی ها و سایر پرندگان به یکی از بیماریهایی که به انسان منتقل می شود پسیتاکوزیس یا (تب طوطی) نام دارد. اگر این بیماری از طریق پرندگان خارج از خانواده طوطی منتقل میشود، به آن اریتنوزیس نیز می گویند.

علائم و نشانه های بیماری خطرناک سالمونلا :

۱. اسهال سبز چسبنده و لجنی

۲. از دست دادن وزن

۳. مرگ ناگهانی

بهترین روش درمان پرندگانی که به سالمونلا مبتلا شده اند از بین بردن آنها است. پرندگان در قرنطینه از بابت سلامت گارانتی شده اند.

بیماری روانی افسردگی طوطی سانان :

بیماری های کاسکو :

وقتی شما به کاسکو غذای مناسب بدهید دچار اسهال نخواهد شد. اما اگر تغذیه مناسب نداشته باشد زود اسهال می شود اگر مدفوع طوطی آبکی بود یعنی طوطی اسهال دارد. می بایست همیشه سفت و به رنگ سبز، سفید باشد. البته ممکنه میوه هایی مانند گیلاس رنگ مدفوع را اندکی قرمز بکند توجه داشته باشید که رنگ زرد در مدفوع نشانه عفونت و چرک در بدن می باشد. کاسکو به خاطر اینکه در منطقه ای معتدل در افریقا زندگی میکند و هیچ رابطه ای با سرما و باد ندارند به همین خاطر سوز و سرما دشمن بزرگی برای سلامتی کاسکوی شما می باشد. هیچ گاه کاسکوی خود را در مجاورت باد قرار ندهید. اگر کاسکوی شما کمی سرماخورده باید فوراً به پزشک متخصص مراجعه کنید.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

نکته مهم دیگر تغذیه پرنده است . هرگز به طوطی خود خصوصا کاسکو غذای چرب ندهید با خوردن کمی غذای روغن دار دچار اسهال خونی خواهد شد که در نهایت منجر به مرگ پرنده می شود . وهمچنین غذاهای نمک دار دشمن سلامتی طوطی شما است .

*-تغذیه نادرست علت اصلی دولایه شدن و یا پوسته پوسته شدن نوک منقار کاسکو است.

پرنده ای که دچار اسهال خونی شده باشد پرونده زندگیش در حال بسته شدن است. با مشاهده علائم بیماری فوراً به دکتر دامپزشک متخصص مراجعه کنید .

کاسکوها احتیاجی به واکسن یا امپول ندارند فقط کافیت هنگام خرید یک پرنده سروحال را انتخاب کنید

کندن پرها جویدن یا پرها :

شروع بیماری از زیر سینه آغاز می شود یعنی (طوطی) یا کاسکو شروع به کندن پرهای سینه می کند پس از مدتی سینه خالی از پر شده و طوطی سراغ بالها خواهد رفت. این بیماری بسیار رایج و خطرناک است و پرها رویش مجدد نخواهند داشت چون فوراً به وسیله طوطی جویده می شوند

اغلب علل این حالت که پرنده پرهای خود را میکند! سر رفتن حوصله . عدم آزادی عمل ، تحرک کافی ، نداشتن جفت و ارتباط نداشتن است که مسئله بسیار مهمی است و باید پیش گیری کرد که یعنی نباید پرنده را تنها گذاشت و باید موجبات سرگرمیش را فراهم نمود جویدن پرها از جمله بیماریهایی است که تعدادی از طوطی ها به علتهایی که اشاره شد بدان مبتلا می شوند. بطور قطع ایجاد این وضعیت اختلالی در پرنده ریشه ای روحی و روانی دارد که آنرا می توان با جویدن ناخن در انسان مقایسه کرد اما این بیماری کندن و جویدن پرها فقط میان منقار کج ها یعنی طوطیان دیده میشود که به صورت انفرادی نزد انسان نگهداری می شوند.



دلایل و پیشگیری از جویدن پرها:

پرکنی روانی کاسکوها و طوطی یک بیماری وسواسی اجباری میباشد که باید علل ریزش پر مانند بیماریهای داخلی، سوءتغذیه، اندوکرینوپاتی، عفونت های قارچی، انگلی و باکتریال تشخیص داده شود.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

چگونه با این بیماری که کاسکو پرهای خود را می کند و با منقار خود پرها را قیچی می کند مقابله کنیم؟

شروع بیماری از زیر سینه آغاز می شود یعنی طوطی شروع به کندن پرهای سینه می کند پس از مدتی طوطی سراغ بالها خواهد رفت. این بیماری بسیار رایج و خطرناک است و پرها رویش مجدد نخواهند داشت چون فوراً به وسیله طوطی جویده می شوند. اغلب علل این حالت که پرنده پرهای خود را میکند! موضوع پرکنی پرنده بسیار مهم است و باید پیش گیری کرد یعنی نباید پرنده را تنها گذاشت و باید موجبات سرگرمیش را فراهم نمود. جویدن پرها از جمله بیماریهایی است که تعدادی از طوطی ها به علتی که اشاره شد بدان مبتلا می شوند. بطور قطع ایجاد این وضعیت اختلالی در پرنده ریشه ای روحی و روانی دارد.

درمان وضعیت فوق :

- ۱- گذاشتن آینه در قفس
- ۲- آویزان کردن مهره و وسایل شبیه آن در قفس
- ۳- خوراندن روزانه ۱/۴ قرص های استروژن (ضد بارداری) به پرنده به مدت ۵ روز بطور یک روز در میان.

***- استفاده از شופاژ در خانه هایی که از طوطیهایی مانند کاسکو نگهداری می کنند اصلاً مناسب نیست.**

گرمایی که از شופاژ تولید می شود کاسکوها را عصبی می کند و باعث خشک شدن پرهای کاسکو می شود. می بایست در فصول سرد از بخاری استفاده کنید و روی بخاری همیشه یک ظرف آب باشد. مهم نیست که بجوشد فقط همینکه همیشه یک ظرف آب باشد تا هوا را کمی مرطوب کند کافیست. اگر کاسکو را در منزلی که دارای شופاژ است قرار دهید بی گمان پس از مدتی به عارضه پرکنی مبتلا خواهد شد.



فنج ، قناری ، مرغ عشق |

بیماری فنج :

فنج ها از پرندگان قاره استرالیا هستند که در گله های حتی چند هزار تایی در دشت های قاره استرالیا زندگی می کنند. فنج ها زندگی اجتماعی را خیلی دوست دارند. اغلب مردم با این پرنده کوچک آشنایی دارند یا از آن نگهداری کرده اند. این پرنده انواع گوناگونی دارد



بیماری مرغ عشق :

این گونه از پرندگان کوچک که از لحاظ طبقه بندی توسط برخی زیست شناسان در رده زیباترین طوطی های کوچک قرار می گیرند، از سرزمینهای آفریقایی به سایر نقاط جهان آورده شده اند

سرماخوردگی:

برای اینکه مرغ عشق شما سرما بخورد لازم نیست حتما هوای سرد باشد یکی از عواملی که باعث سرماخوردگی مرغ عشق می شود ، جریان تند هواست. پس باید سعی کنید چه در تابستان و چه در زمستان پرنده را در دمای متوسط و جایی قرار دهید که جریان هوا شدید نباشد.

نکته : سعی کنید از همان اول که پرنده را خریداری می کنید ، قفسش را در یک محل ثابت بگذارید و جابجا نکنید. پس جایی را در نظر بگیرید که شرایط فوق را داشته باشد.

درمان سرما خوردگی : وقتی پرنده سرما خورد در کمتر مواقعی بهبود می یابد بنابراین پیشگیری بهتر از درمان است. **ولی اگر سرما خورد :**

۱- پرنده مریض را سریعاً از قفس بیرون آورده و در یک قفس دیگر قرار دهید (تنها).

۲- قفس را به یک جای گرم ببرید. این مکان نباید شلوغ و پر سر و صدا باشد.

۳- در این زمان به هیچ عنوان سبزی و میوه به پرنده ندهید.

بیماری کلامیدیا:

کلامیدیا پسیتا یک باکتری داخل سلولی می باشد این بیماری در خانواده طوطیان و انسانها سیتاکوزیس نامیده می شود این بیماری در طوطی سانان تب پاروت هم نامیده می شود. در پرندگان این بیماری با التهاب چشم ها و سختی در تنفس و ادرار سبز همراه است. ولی این بیماری همیشه در پرندگان همراه نشانی های خاصی نیست، این گونه پرندگان ناقل این بیماری هستند. هرگونه استرس وارد شده به پرندگان از قبیل استرس حمل و نقل، تغذیه ضعیف، بیماری های دیگر، ضعیف بودن عملکرد تهویه ها و یا تخم گذاری موجب بیدار شدن این باکتری و ایجاد بیماری همراه است

کمپیلو باکتریوزیس :

این بیماری در اثر باکتری کمپیلو باکتر ژژونی رخ می دهد. این باکتری، گرم منفی و دارای اسپور غیر متحرک است. این باکتری انسانها و گونه های مختلفی از حیوانات را تحت تاثیر قرار می دهد بویژه طوطی سانان (طوطی) و گنجشک سانان (فنچ و قناری). این باکتری در روده کوچک (ژژنوم و ایلئوم) و کولون (روده بزرگ) زندگی می کند و به صورت فلور طبیعی بسیاری از پرندگان بشمار می رود.

شپش پرها:

انگلهها، یکی دیگر از ریزش و کندن پرها هستند. اگرچه شپش پرها اصولا مشکل عمده و مهمی تلقی نمی شود، اما ممکن است آسیبهای قابل توجهی به پرها وارد سازد. این انگل غالبا پرهای ناحیه سینه، پشت و بالها را مبتلا می سازد.

رشد بیش از حد ناخن ها و منقار:

در صورت بروز این پدیده باید از محلی که فاقد عروق خونی هستند کوتاه شوند.

نیوکاسل :

ویروس عامل بیماری از خانواده پارامیکسوویریده و جنس روبلاویروس است. در دمای ۵۶ و ۶۰ درجه سانتیگراد به ترتیب در عرض سه ساعت و سی دقیقه غیرفعال می شود. در pH اسیدی هم ویروس دوام نمی آورد. از میان مواد شیمیایی هم این ویروس به اتر حساس است و توسط ضدعفونی کننده های فرمالین و فنل غیرفعال می گردد. در دمای محیط و بخصوص در مدفوع مدت زمان طولانی زنده می ماند.

میزبان :

تعداد زیادی از گونه های پرندگان اهلی و وحشی.

یبوست :

علائم :

در این بیماری پرنده با پره‌های پف کرده به گونه‌ای بی تفاوت در قفس نشسته و سعی در دفع فضله می‌کند بدون آن که نتیجه‌ای بگیرد. پرنده رفتاری شبیه به بیماری گرفتگی مجرای تخم‌گذاری از خود نشان می‌دهد. از دیگر علائم میتوان به کمی اشتها، سستی و بیحالی و دفع فضولات با زحمت زیاد همراه با تکان دادن خود و وجود رنگ سیاه در فضولات پرنده و خشک بودن آن اشاره کرد.

علل بیماری :

مصرف خوراک مانده و تغذیه از اشیاء غیر مجاز و همچنین اختلال در عملکرد دستگاه گوارش.

مداوای بیماری :

مالیدن روغن خوراکی مایع به مخرج پرنده. چکاندن یک قطره روغن کرچک یا روغن پارافین مایع در منقار پرنده. تغذیه پرنده با میوه و سبزیجات.

غذای پرنده باید ترید شیر خام با نان تست و مقدار زیادی کاهو باشد که البته این غذا نباید بیشتر از دو ساعت در قفس پرنده بماند چون فاسد می‌شود. اضافه کردن مقدار بسیار کم سولفات دومنیزی به آب آشامیدنی پرنده می‌تواند مفید باشد.

بیماری لاغری :

علائم :

پرنده بیمار به سرعت قسمت عمده گوشت بدن خود را از دست می‌دهد. علائم ظاهری این بیماری به صورت افسردگی و بیحالی پرنده، چشمانی بی‌فروغ است. گاهی هم حالت لرزیدن دیده می‌شود. پرنده بیمار با حالتی متشنج خود را به طرف آب و غذا می‌رساند که این نشان دهنده این است که پرنده دردهای شدید درونی دارد و وقتی از این حالت رها شد به خواب عمیقی فرو می‌رود.

علت بیماری :

هنوز کاملاً مشخص نشده ولی بیشتر علت آنرا در اثر کثیف بودن مواد غذایی و نارسایی آن می‌دانند. **مداوا :** چنین پرنده‌ای را باید فوراً از پرندگان دیگر جدا کرد. ابتدا یک قطره روغن کرچک یا روغن زیتون به حلق پرنده چکاند و بعد تمام دانه‌های سفت و خشک از قفس او خارج شده و به جای آن دانه‌های خیس کرده گذاشته شود و بعد از آن ترید نان و شیر درست کرده و نصف زرده تخم مرغ سفت پخته را در آن خوب مخلوط نموده در قفس بگذارد.

قفس پرنده بیمار را روزها در معرض تابش آفتاب قرار بدهید و شبها هم دور و اطراف قفس را کاملاً بپوشانید. گرم بودن جای این پرنده از مراحل اولیه معالجه می‌باشد. استفاده از مولتی ویتامین هم اکیدا توصیه می‌شود.

چاقی :

در هنگام چاقی بدن مرغ عشق تپل می شود و پرنده حرکت کمتری داشته و تجمع چربی در زیر پوست و در بدن پرنده بوضوح مشهود است.

علت :

قفس کوچک و یا تغذیه مرغ عشق با دانه های مقوی و غذای چرب و همچنین داروهای تقویتی.

معالجه :

لازم است که پرنده را در یک قفس بزرگ و یا در فضای اتاق قرار داده تا بتواند به سهولت پرواز کند و از دادن غذاهای مقوی یا داروهای تقویتی خودداری کنید .

لازم به ذکر است که مرغ عشقهای ماده در هنگام خوابیدن روی تخم دچار افزایش وزن می شود که پس از بیرون آمدن جوجه ها و به دنبال این اتفاق ، مبادرت مادر به تغذیه جوجه ها بعد از مدتی کوتاه به وزن عادی بر می گردد.

پرریزان فرانسوی :

در این بیماری جوجه ها تمام و قسمت عمده ای از شاپرها را از دست می دهند و به همین دلیل قادر به پرواز نیستند و به تبع آن در کف قفس نشسته و دویده و یا می جهند.

عوامل ایجاد بیماری :

چندین عامل برای این ضایعه مطرح شده که از آن جمله می شود به موارد زیر اشاره کرد :
تغییر و تحول در سیستم گوارشی بدن مرغ عشق.
خوراکی که والدین در روزهای اول به جوجه ها می دهند (احتمالا کمبود مواد پروتئینی باعث ایجاد این بیماری باشد).
برخی ویروس پاپووا را عامل این بیماری می دانند.

پیشگیری :

تا به امروز هیچ روشی برای جلوگیری از این بیماری پیدا نشده است.

درمان :

درمان خاصی ندارد ؛ در بعضی از پرندگان به زودی شاپرها دوباره رشد می کنند و بعد از اولین پرریزی اثری از این ضایعه مشاهده نمی شود.

هم نوع خواری

در این بیماری مرغ عشق تمایل به خوردن خون و یا گوشت هم نوع خود را دارد.

علت بیماری :

کاملاً مشخص نیست ولی در مواردی که والدین جوجه های خود را کشته و یا می خورند احتمالاً به دلیل تمایل برای تخم گذاری مجدد و یا بی تجربگی است.

درمان و پیشگیری :

تا به اینک درمان خاصی برای این بیماری پیشنهاد نشده اما برای جلوگیری از این اتفاق باید پرنده های زخمی را تا زمان بهبودی در قفس مجزا نگهداری کنید و در مواردی که والدین به جوجه ها حمله می کنند ، یا والد بیمار را تا زمان بزرگ شدن جوجه ها در یه قفس دیگر بگذارید و یا جوجه ها را از والدین جدا کنید.

سالمونلوزین:

انواع گوناگونی از سالمونلا و بخصوص سالمونلا تیفیموریم می توانند باعث ایجاد بیماری در مرغ عشق شوند.

منابع باکتری :

آب و خوراک آلوده به سالمونلا ، پودر حیوانی و یا ماهی و میگو، تخم مرغ و پوسته آن

ناقلین :

پرندهگان وحشی ، موش

مرغ عشقهایی که از بیماری جان سالم بدر برده اند تا مدتها می توانند ناقل باشند (برای اطمینان از ناقل نبودن باید فاصله پرنده آزمایش شود؛ البته چون همواره زالمونلها در فاصله پرنده های مبتلا مشاهده نمی شوند تکرار آزمایش الزامیست)

علائم : پف کردن _ سستی _ اسهال _ تورم مفاصل _ گردش سر

درمان :

بهترین راه ، معدوم کردن پرنده مبتلاست در غیر این صورت بهترین درمان دارویی شامل تجویز فورازولیدین و اسپکتینومایسین می باشد..

پیشگیری :

بهترین راه پیشگیری رعایت اصول بهداشتی ، تمیز کردن ، ضد عفونی مرتب ، خرید دان از محل مطمئن ، قرنطینه کردن پرنده های تازه خریداری شده می باشد.

بیماری پاپوا:

ویروس پاپوا باعث ایجاد بیماری در جوجه های مرغ عشق می گردد . این ویروس کوچک و فاقد پوسته بسیار مقاوم می باشد (تا دمای ۵۶ درجه می تواند چند ساعت دوام بیاورد) به همین دلیل در صورت اپیدمی تا مدتها قابل سرایت می باشد.

به دلیل مقاومت بالا برای ضد عفونی محیط نمیتوان از مواد معمول و رایج استفاده نمود بلکه محل نگهداری را باید با آتش ، ترکیبات یودوفور (هنگام استعمال ترکیبات این ماده نباید از ترکیبات آهکی استفاده نمایید ، چراکه اثر آن را خنثی می نماید) و یا ترکیبات حاوی آلدهیدها ضد عفونی کرد ، این ترکیبات برای ضد عفونی نمودن محیط به حدود ۲ ساعت نیاز دارند.

علائم:

جوجه های مبتلا دارای شکمی باد کرده بوده ، قسمتهایی از بدنشان (بالاخص ران و انگستان) خشک بنظر می رسد همچنین پرهای ناحیه مخرج در اثر اورین کثیف است ، این جوجه ها در مقایسه با جوجه های سالم با سن یکسان دچار عدم رشد کافی پرها و یا دارای نوقصی در آنها می باشند.

پیشگیری و معالجه :

این بیماری هنوز غیر قابل علاج بوده و واکنشی بر علیه آن وجود ندارد به همین دلیل هنگام مشاهده اولین علائم ، جوجه کشی را به مدت ۳ تا ۴ ماه متوقف نمایید تا با کاهش جمعیت جوجه ها رشد ویروس نیز کاهش یافته و کنترل شود (در بدن پرندگان مادر در این فاصله مواد ضد ویروس ساخته خواهد شد که از طریق تخم به جوجه ها انتقال یافته و موجبات حفاظت آنها در برابر بیماری را فراهم خواهد نمود). ضمناً در این مدت به طور هفتگی محل نگهداری مرغ عشقها را ضد عفونی کنید.

بیماری تورم عفونی پیش معده :

این بیماری در اثر باکتری درشتی به نام مگا باکتر که به خانواده لاکتو باسیلاسه تعلق دارد بوجود می آید و در قناری - فینچ - مرغ عشق و برخی طوطی های کوچک دیده شده است . بیشتر مواقع این باکتری در طول دوران تولید مثل و پرورش جوجه ها مسئله ساز می شود ولی تقریباً همیشه با یک عامل مستعد کننده مثل تراکم زیاد یا سوء تغذیه همراه است . تنها نشانه بیماری از دست دادن تدریجی و بسیار آهسته وزن بدن است

بطوری که طی مدت دوازده تا هجده ماه پرند را از پا در می آورد عامل بیماری از طریق فضولات در محیط پخش می شود و از راه خوراکی سایر پرند ها را مبتلا می کند . در کالبد گشایی زخم یا تورم پیش معده در ناحیه اتصال آن با سنگدان قابل مشاهده است که می تواند همراه یا بدون خونریزی باشد

عفونت استافیلوکوکی:

مهمترین گونه بیماریزای این باکتری استافیلوکوکوس اورئوس می باشد. باکتری های موجود در این خانواده در همه جا از جمله گرد و غبار موجود در هوا پراکنده هستند . اکثر پرندگان سالم نیز در سطح پوست یا مخاط دستگاه تنفس یا گوارش یافت می شود و بعنوان یک باکتری عفونت زای فرصت طلب مطرح می باشد که در شرایط مستعد بیماریزا می گردد . جراحات پوستی و استرسهای طولانی از عمده ترین عللی است که باکتری را بیماری زا می کند . این میکروب نسبت به خشکی محیط مقاوم بوده و بدین ترتیب مدتها می تواند خارج از بدن موجود زنده بطور فعال باقی بماند . معمولا بیماری بطور انفرادی بروز کرده و بندرت همه گیر می شود . بسته به شرایط مختلف علائم بیماری بسیار متفاوت می باشد یکی از بزرگترین مشکلاتی که این میکروب ایجاد می کند افزایش تلفات جوجه ها در هنگام خروج از تخم و یا چند روز بعد از آن می باشد که معمولا در اثر عدم پاکیزگی لانه ها و یا استفاده نا صحیح و بی رویه آنتی بیوتیکهای مختلف در قناری ماده (بعنوان پیشگیری کننده از بیماری های مختلف) رخ می دهد . در این حالت عدم جذب کیسه زرده و یا تورم ناحیه ناف دیده خواهد شد . حالت دیگر ناشی از ورود باکتری به خون می باشد که موجب خمودگی - بی اشتهاپی - ژلیدگی پرها و پف کردن و در نهایت مرگ می شود . گاهی افتادن بند های انگشتان پا و یا ناخن آنها بعلت عفونت به این باکتری می باشد . برخی مواقع عوارض عصبی از جمله لرز - برگشتن سر به طرف عقب و تشنج نیز قبل از مرگ دیده می شود . در حالاتی که عفونت از طریق خون و یا زخم پوستی به مفاصل برسد موجب تورم و تجمع چرک فیبرینی در آنها شده و در مراحل پیش رفته موجب عفونت استخوان ها نیز می گردد . مواقعی که عوامل مستعد کننده و یا زخمهای پوستی حضور داشته باشند این باکتری موجب تورم جلد همراه با چرک می شود و در ناحیه کف پا ایجاد آبه کرده و سبب پادرد و لنگش می گردد .

بیماری های میکوپلاسمایی :

عامل آن میکوپلازما می باشد که از نظر طبقه بندی پست تر از باکتری ها قرار می گیرد و فاقد دیواره سلولی بوده ولی در روی برخی از محیط های کشت آزمایشگاهی رشد می کند . در مقابل ضد عفونی کننده های مختلف و خشکی محیط بسیار حساس بوده و ظرف چند ساعت در محیط خارج از بدن موجود زنده از بین می رود . بدین خاطر برای انتقال این بیماری نیاز به تماس نزدیک بین پرند آلوده با پرند حساس می باشد . این میکروب از طریق تخم نیز منتقل شده و در بین آنها ایجاد مرگ و میر می کند . معمولا برای بیماریزا شدن نیاز به عوامل مستعد کننده ای مثل سایر ویروس ها و باکتری ها دارد . علائم بیماری شامل مشکلات تنفسی - خرخر کردن - آبریزش از چشم و بینی تورم مزمن ملتحمه چشم و سینوس تحت چشمی و مفاصل می باشد . در جوجه ها نیز موجب افزایش مرگ و میر می گردد

عفونت استرپتوکوکی:

عامل آن باکتری استرپتوکوکوس می باشد و در همه جا حتی گرد و غبار موجود در هوا نیز وجود دارد و معمولاً در مواقعی که عفونتهای ویروسی و یا سایر بیماری ها پرنده را ضعیف کند بعنوان یک میکروب فرصت طلب موجب بیماری میگردد. اکثراً در طول دوران جنینی و یا ده روز اول پس از خروج جوجه از تخم موجب تلفات می گردد. به ندرت نیز در پرندگان مسن تر ایجاد بیماری می کند در بین پرندگان و پستانداران مشترک می باشد ولی به طور کلی در پرندگان اهمیت کمتری دارد.

علائم بیماری متفاوت بوده و عوارض مختلفی ایجاد می کند. مثل آبسه های پوستی - زخمهای چرکی - آندوکاردیت و جتاتیبو بر روی دریچه های قلب - تورم مفاصل - لنگش و بالاخره آبسه کف پای. گاهی میکروب وارد خون شده و در طی یک یا دو روز موجب مرگ سریع همراه با عوارضی همچون افزایش تعداد تنفس در ساعات پایانی عمر پرنده - پف کردن - اسهال و بستن چشم ها می شود. در قناری ممکن است تلفات خیلی زیاد باشد. بعضی وقت ها پرنده دچار عوارض عصبی و افزایش تحرک می شود و به نظر هیجان زده می آید، به طوری که خودش را به اطراف زده و در اثر جراحات بوجود آمده و یا ضربه و خونریزی داخلی تلف می گردد.

پاستورلوز:

عامل ایجاد کننده آن باکتری پاستولامولتوسیدا می باشد. عامل بیماریزا می تواند از طریق دستگاه تنفسی جراحات جلدی وارد بدن شود و موجب بیماری گردد. این بیماری از جمله بیماری هایی است که بین پرندگان مختلف مشترک بوده و اکثر پرندگان به آن مبتلا می گردند. معمولاً انتقال بیماری از طریق پرنده های ناقل به ظاهر سالم و یا جوندگان خصوصاً موش رخ می دهد علائم بیماری بسته به میزان مقاومت پرنده و قدرت بیماریزایی میکروب می تواند متفاوت باشد. در شکل فوق حاد بیماری، پرنده بطور ناگهانی تلف می شود و از زمان کسل شدن پرنده تا تلف شدن او بیش از چند ساعت نمی گذرد و در طی این زمان پرنده چشمهایش را بسته - پف کرده و هیچ عکس العملی نسبت به محیط اطراف خود ندارد. حتی بعضی اوقات مرگ هنگام پرواز یا در حال غذا خوردن و در حالیکه پرنده به ظاهر سالم می باشد اتفاق می افتد. در اشکال خفیف تر بیماری عوارض تنفسی مثل ناله کردن خفیف و یا ریزش اشک و ترشحات از چشم و بینی مشاهده می شود. گاهی اسهال نیز وجود دارد.

کوکسیدین : علائم بیماری: سستی، کم اشتها، اسهال

علل بیماری: این بیماری ویروسی می باشد. قدرت تکثیر این ویروس در تابستهای گرم و مرطوب در محل نگهداری پرنده که نظافت در آن رعایت نشود، زیاد است. وجود این ویروس را با آزمایش فضله پرنده میتوان دریافت.

مداوای بیماری: اضافه کردن داروهای آنتی کوکسیدیوزیس به آب آشامیدنی پرنده بیمار و خشکاندن جایگاه و ضد عفونی آن با مواد ضد تک یاخته.

قناری:



قناری پرنده کوچکی است و می‌تواند همدم آوازه‌خوان خوبی برای شما باشد.

اریزپیلاس:

این بیماری در اثر باکتری به نام اریزپلوتریکس ایجاد می‌شود. خوک و بوقلمون حساس‌ترین حیوانات نسبت به این باکتری می‌باشند ولی در قناری نیز این بیماری مشاهده می‌شود. در انسان نیز گاهی این باکتری در اثر ورود از راه زخم‌های پوستی موجب واکنش‌های موضعی می‌شود. چوندگانی مثل موش یا حشرات گزنده نیز می‌توانند عامل بیماری را منتقل کنند. معمولاً باکتری به طور آزاد در خاک مرطوب و یا آب‌های راکد کم عمق وجود داشته‌اند و تکثیر پیدا می‌کند. در مجموع این بیماری برای قناری خطر جدی ندارد و راه انتقال آن از طریق دهان است. معمولاً علائم بیماری شامل بی‌اشتهایی - کز کردن - ضعف و اسهال سبز متمایل به زرد می‌باشد که خیلی سریع منتهی به مرگ می‌شود.

لیستریوز:

این بیماری در اثر باکتری بنام لیستریامونوسیتوز بوجود آمده و در بسیاری از انواع پرندگان و پستانداران ایجاد عوارض می‌کند. ولی در بین پرندگان، قناری نسبت به این بیماری حساس‌تر است. انسان نیز نسبت به این باکتری حساس بوده و گاهی دچار مننژیت می‌شود. معمولاً باکتری از راه دهان وارد بدن شده و بیماریزا می‌گردد. خوشبختانه نسبت به انواع ضدعفونی‌کننده‌های رایج حساس می‌باشد و به سرعت از بین می‌رود. این بیماری در شکل حاد موجب تلف شدن پرنده ظرف مدت یک تا دو روز می‌شود. در مواقعی که دوره بیماری طولانی‌تر می‌شود، عوارض عصبی مانند لرزش و پیچش گردن و فلجی نیز بروز می‌کند.

ورم جلدی:

زیر جلدی در قناری به علت مسدود شدن یکی از روزنه‌های ترشحات طبیعی بدن اتفاق می‌افتد. این روزنه‌ها که کارشان بیرون دادن بعضی از ترشحات طبیعی و داخلی بدن پرنده است گاهی بسته شده و ترشحات راهی به

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

بیرون نخواهند یافت در نتیجه در زیر پوست پرنده جمع شده و بتدریج تراکم این ماده زیاد شده و تشکیل توموری را در بدن قناری میدهد.

درمان: همین که تومور کاملاً رشد کرده و بزرگ شد و پوست روی آن کشیده و نازک گردید موقع آن رسیده که آنرا از زیر پوست درآورند. پوست نازک شده را با یک تیغ تیز و استریل شده بشکافید و ماده پنیتری شکل داخل آن را بیرون بیاورید. سپس به سر یک چوب خلال دندان پنبه استریلی بپیچید و زخم ایجاد شده را با آب استریل با دقت بشویید. بعد از آن پرنده را در قفس و مکانی راحت و بی سر و صدا قرار دهید و اطراف قفس را با پارچه ای بپوشانید تا از جست و خیز و فعالیتهای اضافی پرنده جلوگیری

پرکندن :

علت: اصولاً این کار در اثر وجود شپشه در بدن قناری بوجود می آید. اگر در بازرسی بدنی چنین چیزی در بدن پرنده یافت نشد مسلماً قناری به خشکی پرها و عدم وجود چربی طبیعی لازم در آنها مبتلا شده است. کندن پر را نباید با آراستن پرها اشتباه کرد. آراستن و نظافت پرها در روز بیش از چند با اتفاق نمی افتد در حالی که کندن پر در تمام مدت روز ادامه دارد.

درمان: برای درمان آن باید روغن گندم را به روی بیسکویت تخم مرغی کوبیده، ریخته و همه روزه آن را به قناری داد. همچنین به غذای او مغز گندم خشک را هم اضافه نمایید و یکی دو هفته این برنامه غذایی را ادامه دهید تا کندن پرها متوقف شود. پرنده را نیز نباید در محیط خشک نگهداشت.

تشنج عضلات قناری:

گاه قناری به تشنج عضلات پا و گاهی نیز به تشنج عضلات معده مبتلا می شود. علت: یک دلیل آن به محبوس بودن زیاد در قفس است که البته زیاد مهم نبوده و زود گذر می باشد. علت دیگر ایستادن در روی چوب نشیمن مرطوب است.

درمان: در تشنج عضلات پا باید پای قناری را در آب نیم گرمی که قدری به آن خردل اضافه شده است مالش داد و یکی دو قطره روغن زیتون نیز به دهان پرنده چکاند. در تشنج عضلات معده تنها راه علاج همان چکاندن چند قطره روغن زیتون به دهان قناری است.

لاغری و تحلیل رفتن قناری:

در این بیماری بیشتر جوجه های جوان بین سنین ۵ هفتگی تا ۱۲ هفتگی مبتلا می شوند.

علائم: قناری بیمار به سرعت و در مدت ۲۴ تا ۳۶ ساعت قسمت عمده گوشت بدن خود را از دست میدهد. علائم ظاهری این بیماری افسردگی و بیحالی پرنده، چشمانی بی فروغ و بی رنگی نوک و پاها نیز می باشد گاهی هم حالت لرزیدن در آن دیده می شود. پرنده بیمار با حالتی متشنج خود را به طرف آب و غذا می رساند که این حالات نشان میدهد که پرنده دچار دردهای شدید درونی است و هر وقت از این حالت رها شود به خواب عمیقی فرو می رود.

علت بیماری: هنوز کاملاً مشخص نشده ولی بیشتر علت آنرا در اثر کثیف بودن مواد غذایی و نارسایی آن میدانند.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

مداوا: چنین پرنده ای را باید فوراً از پرندگان دیگر جدا نمود. ابتدا یک قطره روغن کرچک یا روغن زیتون به حلق پرنده چکانده شود و بعد تمام دانه های سفت و خشک از قفس او خارج شده و به جای آن دانه های خیس کرده گذارده شود و بعد از آن ترید نان و شیر درست کرده و نصف زرده تخم مرغ سفت پخته را در آن خوب مخلوط نموده و روی آن مقدار کمی دانه خشخاش بپاشید .

قفس پرنده بیمار نیز روزها باید در معرض تابش اشعه آفتاب قرار گیرد و شبها هم دور و اطراف قفس کاملاً پوشانیده شود. گرم بودن جای این پرنده از مراحل اولیه معالجه او می باشد. استفاده از مولتی ویتامین نیز توصیه میشود .

توکسوپلاسموز :

از جمله بیماریهای با اهمیت می باشد که علاوه بر پرندگان ، حیوانات دیگر از جمله پستانداران و انسان را نیز مبتلا نموده و خصوصاً در نوزادان و خانم های باردار مشکل آفرین می شود . البته انتقال مستقیم آن از قناری به انسان امکان پذیر نیست در واقع اگر قناری مبتلا به این انگل توسط گربه خورده شود بعد از طی شدن سیر تکاملی انگل او سیستم عفونی زای آن از طریق مدفوع گربه در محیط پخش می شود که بدین ترتیب انسان را آلوده می سازد . در صورتی که سیستم اعصاب مرکزی پرنده دچار آلودگی به این انگل گردد موجب اختلالات عصبی از جمله کوری ، عدم تعادل ، پیچش سر و ضربان و حرکات سیع کره چشم می شود و گاهی عوارض تنفسی و گوارشی (دل زدن و اسهال) نیز در صورت ابتلا این دستگاهها دیده می شود .

مرغ و خروس :



آسپرژیلوزیز / ذات الریه مرغان تخم گذار / ذات الریه قارچی :

هنگامی که منشا این بیماری در هجری تشخیص داده شد، به آن ذات الریه مرغان تخم گذار گفتند. در پرندگان مسن، بیماری آسپرژیلوزیز نامیده می شود. تمام پرندگان (ماکیان، کبوترها، قناری و انواع گونه های پرندگان باغ وحش)، حیوانات، انسان ها و گیاهان حساس اند. آسپرژیلوزیز به صورت یک بیماری حاد در پرندگان جوان و یک بیماری مزمن در طیور بالغ رخ می دهد. پرندگان جوان دچار سختی تنفس و تنفس با دهان باز می شوند. از نظر ویژگی ها، آن ها هیچ گونه خس خس یا صدای تنفسی که وابسته به آسپرژیلوزیز باشد، ندارند. مصرف غذا کاهش می یابد. گاهی اوقات به دلیل تولید سموم قارچی، فلجی و تشنج هم مشاهده می شود. مرگ و میر در طیور جوان بین ۵ تا ۲۰ درصد است ام این عدد تا ۵۰ درصد هم می تواند افزایش یابد. پرندگان بالغ ناراحتی های تنفسی، کاهش مصرف غذا و ممکن است پوست آبی و تیره داشته باشند (سیانوزه). اختلالات عصبی مانند: پیچش گردن ممکن است در تعداد کمی از پرندگان اتفاق افتد. تلفات در پرندگان بالغ کمتر از ۵ درصد است. آسپرژیلوزیز توسط قارچ ها ایجاد می شود. این قارچ ها در دمای اتاق و بالاتر به خوبی رشد می کنند. تمام ضایعات و مواد محوطه پرورش (فضولات گیاهی، پوست بادام زمینی، خاک اره، کود گیاهی، پوست درخت، پوشال) می توانند آلوده به آسپرژیلوس باشند. غذا و آب برای شناسایی منبع آلودگی باید مدنظر قرار گیرند.

کوریزای عفونی / roup :

ماکیان، قرقاول ها و مرغ گینه درگیر می شوند. در گله های طیوری که برای تفریح و سرگرمی اند، معمول است. تورم اطراف صورت، بوی چرک، ترشحات غلیظ چسبنده از سوراخ های بینی و چشم ها، اختلال در تنفس و خس خس کردن (صدای غیر طبیعی تنفس) از نشانه های معمول درمانگاهی است. پلک ها دچار سوزش شده و به هم می چسبند. پرندگان ممکن است دچار اسهال شده و از رشد باز مانند. تلفات ناشی از کوریزا معمولاً اندک است ولی آلودگی باعث کاهش تولید تخم مرغ و افزایش حضور و یا شدت سایر بیماری ها می گردد. مرگ و میر می تواند به بیش از ۵۰ درصد برسد، اما معمولاً بیش از ۵۰ درصد نمی شود. شکل بالینی بیماری

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

بسته به حدت عامل بیماری زا و حضور سایر بیماری های عفونی مانند مایکوپلاسموزیز، از چند روز تا ۲ یا ۳ ماه طول می کشد.

کوریزا در ابتدا از طریق تماس مستقیم پرنده با پرنده انتقال می یابد. این انتقال از پرندگان آلوده به گله های طیور منتقل می گردد؛ هم چنین پرندگانی که پس از بیماری بهبودی می یابند، حامل ارگانیزم باقی مانده و به صورت متناوب در طول زندگی شان، آن را دفع می نمایند. مناطقی که خطر انتقال بیماری را افزایش می دهند، عبارتند از: نمایشگاه های پرندگان، مراکز تجاری و داد و ستد پرندگان و مراکز فروش پرندگان زنده. پرندگان بالغ آلوده که بیماری را ظاهر نکرده اند و به گله ها اضافه می شوند، منشا معمول شیوع بیماری اند. در یک گله، استنشاق ذرات هوا، قطرات تنفسی و استفاده از غذا و یا آب آلوده از روش های معمول گسترش بیماری است.

برونشیت عفونی (IB) :

برونشیت عفونی فقط بیماری ماکیان است. بیماری مشابهی در بلدرچین باب وایت (برونشیت بلدرچین) وجود دارد ولی توسط ویروس متفاوتی ایجاد می گردد. شدن برونشیت عفونی تحت تاثیر سن و وضعیت ایمنی گله، وضعیت محیط و حضور سایر بیماری ها قرار دارد. ماکیان مبتلا صدایی شبیه سوت زدن دارند و ترشحات آبکی از چشم ها و سوراخ های بینی شان جاری می گردد. در طیور جوان، سختی در تنفس به همراه نفس نفس زدن دیده می شود. در شب هنگامی که پرندگان استراحت می کنند، صداهای تنفسی قابل توجه اند. تولید تخم مرغ نیز به طور چشم گیری افت می کند. تولید طی ۵ یا ۶ هفته به حالت اول بر می گردد ولی به میزان کمتر. ویروس برونشیت عفونی بافت های زیادی از بدن را آلوده می نماید که شامل مسیر تناسلی هم می گردد. پوسته تخم مرغ خشن و زبر شده و سفیده هم آبکی می گردد.

انتقال: برونشیت عفونی بیماری بسیار واگیر پرندگان است. این بیماری به وسیله هوا، بسته های غذا، پرندگان تلف شده آلوده، جایگاه آلوده و جوندگان پخش می شود. ویروس می تواند به تخم مرغ هم منتقل شود؛ اگرچه جنین آلوده معمولاً از بین می رود.

درمان اختصاصی برای برونشیت عفونی وجود ندارد. آنتی بیوتیک ها به مدت ۳ تا ۵ روز برای کمک به مبارزه با آلودگی های ثانویه باکتریایی مناسب اند. افزایش دمای سالن به میزان ۵ درجه فارنهایت برای جوجه های با سن پایین تا متوقف شدن علائم و نشانه ها مفید است. برای جوجه های با سن بالاتر می توان از دان آردی مرطوب و گرم استفاده نمود.

آنفلوآنزای پرندگان (AI) :

آنفلوآنزای پرندگان می تواند در اکثر " در تمام گونه های پرندگان رخ دهد. آنفلوآنزای پرندگان به سویه های بیماری زای خفیف یا شدید تقسیم می شوند. فرم خفیف باعث ایجاد بی میلی، از دست رفتن اشتها، ناراحتی های تنفسی، اسهال، کاهش زودگذر تولید تخم مرغ و تلفات کم می شود. فرم بیماری زای شدید، باعث تورم صورت، تاج و ریش آبی رنگ و دهیدراسیون به همراه ناراحتی های تنفسی می گردد. نقاط تیره قرمز و سفید در پاها و تاج ماکیان گسترش می یابند. از سوراخ های بینی ترشحاتی به رنگ خون جاری می گردد. تلفات می تواند از محدوده کم تا ۱۰۰ درصد برسد. تقلای های ناگهانی به تلفات کل می افزاید. تولید تخم مرغ و جوجه درآوری کاهش می یابد. این بیماری تولید پوسته نرم و تخم مرغ های بدون پوسته را افزایش می دهد.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده: مطالب: شهین مرادبختی |

ویروس آنفولانزای پرندگان در دمای معمولی برای مدت طولانی و در مواد یخ زده، به طور نامحدود زنده می ماند.

بیماری می تواند از طریق لاشه های آلوده و کودهایی که به طور نامناسبی در دسترس قرار دارند، انتشار یابد. آنفولانزای پرندگان می تواند از طریق کفش های آلوده، لباس، جعبه ها و سایر تجهیزات گسترش یابد. حشرات و جوندگان به صورت مکانیکی، ویروس را حمل کرده و طیور حساس را آلوده می نمایند.

آبله مرغان / آبله ماکیان / زخم سر / دیفتری پرندگان :

بسیاری از ماکیان صنعتی، بوقلمون ها، قرقاول ها، بلدرچین ها، مرغابی ها، طوطی ها و سینه پهن هادر تمام سنین حساس اند. **دو نوع آبله مرغان وجود دارد:**

* فرم خشک که باعث ایجاد ضایعات زگیل مانند در نواحی بدون پر می گردد (سر، پاها، مخرج و ...). ضایعات پس از حدود دو هفته بهبود می یابند. اگر زخم ها قبل از بهبودی کامل خارج شوند، سطح زیرین آن ها جریحه دار و خون آلود هستند. کاهش بازده و عقب افتادن از رشد، از علائم مشخص آبله مرغان است. در طیور تخم گذار، آلودگی منجر به کاهش زودگذر تولید تخم مرغ می گردد. * فرم مرطوب که در آن ضایعاتی شبیه آفت در دهان، حلق، حنجره و نای به وجود می آید. فرم مرطوب ممکن است باعث ایجاد ناراحتی های تنفسی به دلیل مسدود شدن بخش بالایی مسیر عبور هوا گردد. ماکیان ممکن است در هر زمانی تحت تاثیر یک و یا هر دو فرم آبله مرغان قرار گیرند. آبله مرغان به وسیله ارتباط مستقیم بین پرندگان آلوده و حساس و یا توسط پشه ها منتقل می گردد. هم چنین زخم های آلوده به ویروس نیز می توانند از پرندگان آلوده جدا شده و به عنوان منبع آلودگی مطرح گردند. ویروس آبله می تواند وارد جریان خون شده و به داخل چشم، زخم های پوستی یا مسیر تنفسی وارد گردد.

پشه ها از راه خوردن خون پرندگان آلوده به آبله مرغان، آلوده می گردند. شواهدی وجود دارند که بیان می نمایند پشه ها در تمام طول زندگی خود، عفونت زای باقی می مانند. پشه ها به عنوان مخزن اولیه و منتشرکننده آبله ماکیان در مورد پرندگان مطرح می باشند. گونه های مختلف پشه ها می توانند آبله مرغان را انتقال دهند. اغلب پشه ها در طول زمستان و در طیوری که در فضای بسته نگه داری می شوند، بیماری را منتقل می کنند. شیوع بیماری در زمستان و اوایل بهار رخ می دهد.

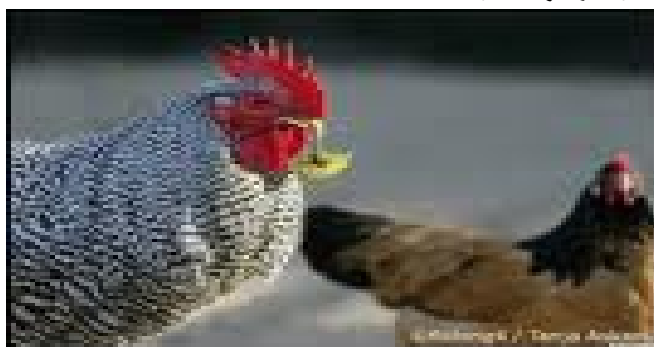
لارنگوتراکئیت عفونی (ILT) :

ماکیان و قرقاول ها تحت تاثیر لارنگوتراکئیت قرار می گیرند. ماکیان ۱۴ هفته به بالا نسبت به ماکیان جوان حساس ترند. اکثرا لارنگوتراکئیت در مرغ های بالغ شیوع می یابد. در سال های اخیر، لارنگوتراکئیت منجر به ایجاد مشکلات تنفسی قابل توجهی در جوجه های گوشتی بالاتر از ۳ هفته شده است؛ به خصوص در فصول سردتر سال. اعتقاد بر این است که واکسن های لارنگوتراکئیت عامل انتشار بیماری در بین گله های پرندگان می باشد.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

نشانه های بالینی: معمولا در ابتدا، اولین نکته قابل توجه آبریزش از چشم هاست. طیور بیمار آرام هستند زیرا تنفس مشکل می گردد. سرفه، عطسه و تکان دادن سر به منظور خارج کردن آگزودایی که در نای جمع شده است مشاهده می گردد. طیور سر و گردن خود را می کشند تا تنفس راحت تر صورت بگیرد (معمولا به این حالت "تنفس پمپی" می گویند). استنشاق و تنفس با صدای خس خس همراه است. آگزودای خونی و لخته های سرمی در پرندگان مبتلا از نای خارج می گردد. بسیاری از پرندگان به دلیل مسدود شدن نای در هنگامی که پلاک های نای آزاد می شوند، می میرند.

لارنگوتراکئیت عفونی منشا تنفسی دارد. لارنگوتراکئیت از گله ای به گله دیگر توسط لباس های آلوده، کفش ها، لاستیک خودروها و ... منتشر می شود. پرندگان مبتلا پس از بهبودی در طول زندگی حامل باقی می مانند. لارنگوتراکئیت ممکن است پرندگان خاص مانند: پرندگان نمایشی و طیوری که به منظور تفریح و سرگرمی پرورش می یابند را نیز آلوده سازد.



مایکوپلازما گالی سپتیکوم / بیماری مزمن تنفسی / سینوزیت عفونی / مایکوپلازما سموزیز :

ماکیان، بوقلمون ها، کبوترها، مرغابی ها، قرقاول صحرایی و گنجشک ها مبتلا می شوند. علائم بالینی بین گونه های مختلف تفاوت اندکی با هم دارند. در ماکیان بالغ آلوده اگر عفونت پیچیده و سخت نباشد، علائم ظاهری را نشان نمی دهند، اما در عفونت های شدید، آگزودای سروزی از سوراخ های بینی، آگزودای کف آلود از چشم ها و سینوس های متورم جاری می گردد، به خصوص در جوجه های گوشتی. کیسه های هوایی ممکن است آلوده گردند. در پرندگان آلوده، خس خس تنفسی و عطسه می تواند گسترش یابد. پرندگان مبتلا اغلب از رشد باز می مانند و بازده آن ها کاهش می یابد.

مایکوپلازما ساینوویا / التهاب مفصل عفونی / التهاب مفصل / کیسه هوایی خاموش:

ماکیان و بوقلمون بیشتر مبتلا می گردند. پرندگان آلوده به فرم ساینووایتیس، علائم لنگش همراه با بی حالی، عدم تمایل به حرکت، مفاصل متورم، خشک راه رفتن، از دست دادن وزن و ایجاد تاول های سینه ای را نشان می دهند. پرندگان مبتلا به فرم تنفسی، ناراحتی های تنفسی را نشان می دهند. اسهال سبز رنگ در طیور در حال مرگ معمول است. از نظر بالینی این بیماری از MG قابل تشخیص نیست.

مایکوپلازما ساینوویا از مادران آلوده به فرزندان در تخم منتقل می گردد. در یک گله، مایکوپلازما ساینوویا از طریق تماس مستقیم با طیور آلوده و از راه ذرات و قطرات هوایی در فواصل کوتاه انتشار می یابد.

بیماری نیوکاسل / پونوموانسفالیت (ND) :

فرم بسیار واگیر و کشنده بیماری نیوکاسل به عنوان viscerotropic (حمله کننده به اندام های داخلی) بیماری نیوکاسل ولوژنیک ، بیماری نیوکاسل وحشی و یا بیماری نیوکاسل آسیایی شناخته می شود. در حال حاضر بیماری نیوکاسل، تمام پرندگان در تمامی سنین را درگیر می نماید. انسان ها و سایر پستانداران نیز به نیوکاسل حساس اند؛ در این گونه ها بیماری منجر به التهاب خفیف ملتحمه چشم می گردد. سه فرم از بیماری نیوکاسل وجود دارد: بیماری زای خفیف (لنتوژنیک)، بیماری زای متوسط (مزوژنیک) و بیماری زای شدید (ولوژنیک). بیماری نیوکاسل با حضور ناگهانی علائم بالینی که شامل: صدایی شبیه صدای سوت (در ماکیان)، آبریزش از سوراخ های بینی، سختی در تنفس، نفس نفس زدن، تورم در صورت، فلجی، لرزش و پیچ خوردگی گردن (علامت درگیری سیستم اعصاب مرکزی) می باشند، ظاهر می گردد. مرگ و میر از ۱۰ تا ۸۰ درصد، بسته به شدت بیماری زایی متفاوت است. هم چنین در طیور تخم گذار بالغ علائم شامل: کاهش مصرف غذا و آب و افت تولید تخم مرغ می باشند.

ویروس نیوکاسل از فواصل نزدیک توسط قطرات ریز هوا و یا کفش های آلوده، افرادی که با پرندگان در ارتباط هستند مانند: تغذیه کنندگان ، بازدیدکنندگان، لاستیک خودروها، تجهیزات کثیف و آلوده، کیسه ها و ظروف غذا، جعبه ها و پرندگان وحشی منتقل می گردد. ویروس نیوکاسل می تواند تخم مرغ را نیز آلوده نماید ولی جنین های آلوده به نیوکاسل قبل از خروج از تخم می میرند. در طیور زنده، ویروس به مایعات بدن، ترشحات، مدفوع و تنفس نیز وارد می شود.

بیماریهای جوندگان همستر، سنجاب، خرگوش |



همستر :

طاعون :

طاعون نوعی بیماری عفونی باکتریال مشترک بین انسان و حیوانات است که توسط جوندگان و کک آنها به سایر حیوانات و انسان منتقل می شود این بیماری در طول تاریخ، انسانهای زیادی را به هلاکت رسانده است و تجربیات گذشته نشان داده است که گاهی کانون های فعال طاعون به مدت ده سال یا بیشتر، غیرفعال و خاموش گردیده و ناگهان و بصورت انفجاری، مجدداً فعال و موجب ابتلاء جوندگان یا انسان شده است.

پستانداران گوشتخوار، نظیر سگ و گربه و بسیاری از گوشتخواران دیگر، در کانونهای بومی و همه گیر طاعون، مثبت هستند و این تغییرات سرمی، در اثر خوردن جوندگان مبتلا به طاعون، حاصل میشود. گربه های اهلی و سگها میتوانند وسیله ای جهت انتقال طاعون، به انسانها به حساب آیند و این حیوانات در اغلب موارد، جوندگان آلوده را به محیط خانه می آورند. ندرتا سگها و به نحوشایعی گربه ها به دنبال خوردن جوندگان مبتلا به طاعون، بصورت حادی بیمار میشوند و از طریق ترشحات آبسه های زیر پوستی، ترشحات دستگاه تنفسی ناشی از پنومونی، انتقال مکانیکی بوسیله گازگرفتن و چنگ زدن و ترشحات دهانی حلقی ناشی از کلونیزاسیون یرسینیا پستیس، به طور مستقیم، باعث آلودگی انسان میگرددند.

علل انتشار طاعون بوسیله جوندگان

۱) گردش روزمره آنها در جستجوی غذا

۲) پراکندگی طبیعی

۳) حرکت دسته جمعی در ارتباط با فقدان غذائی

۴) مهاجرت دسته جمعی در نتیجه انگیزه های غریزی یا عوامل غیرطبیعی نظیر سیل، آتش سوزی ...

تب گزش جوندگان:

یک بیماری ویروسی قابل انتقال از جوندگان به انسان است که با استشمام ذرات معلق در هوا که از ادرار، مدفوع و بزاق آلوده ی جوندگان (موش و همستر) منتشر می شود، منتقل می گردد. LCM می تواند علایمی مانند ضعف های عضلانی و حتی فلجی ایجاد کند و متأسفانه درمان قاطعی برای آن وجود ندارد.

تب گزش جوندگان یک بیماری باکتریایی است که از گاز گرفتن، پنجه کشیدن یا غذا و آب آلوده به مدفوع جوندگان منتقل می‌شود. این بیماری در انسان علایمی مانند سرماخوردگی ایجاد می‌کند که شامل تب، سردرد و دردهای عضلانی است.

انگلهای خارجی :

آلوپسی (ریزش پوشش خارجی)

مهمترین عوامل ایجاد آلوپسی در همستر عبارتند از : درماتوفیتوز ، آلوپسی های ارثی ، نئوپلازیهای غدد آندوکراین ، بیماریهای مزمن کلیوی ، اصطکاک با دیواره فلزی قفس و آلودگی به جرب دمودسی یکی از علل مهم آلوپسی های شدید در همستر است . در تشخیص تفریقی این بیماری بازم است به غدد پهلویی این حیوان نر توجه خاصی مبذول داشت تا این غدد تیره رنگ به عنوان آلوپسی شناخته نشوند. در محل هایی که تعدادی همستر نر در کنار هم قرار دارند ممکن است که حیوانات غدد پهلویی همدیگر را گاز بگیرند و اطراف این غدد موربختگی ایجاد شود . باید با پیدا کردن علت اصلی ، بیماری را درمان کرد.

جرب نوتوادرس :

علاوه بر جرب دموسی ، موارد آلودگی با جرب نوتوادرس نیز در همستر گزارش شده است . نوتوادرس اغلب موجب بروز درماتیت در گوشها ، صورت و دست و پا می شود . انگلهای داخلی : مهمترین کرمهای انگلی که در همستر مشاهده می شود ، گونه های همینولپیس می باشند که هم در حیوان ایجاد بیماری می نمایند و هم از نظر بهداشت عمومی حائز اهمیت می باشند .

دیس پنه :

علت بروز دیس پنه در همسترها وارد آمدن ضربه به حیوان است . در اغلب موارد همستر ، در اثر فشار وارده هنگام گرفته شدن توسط کودکان و افراد ناوارد ، واکنش نسان داده و دست آنها را گاز می گیرند و این امر موجب پرت شدن حیوان و وارد آمدن ضربه و بروز دیس پنه ضربه ای به همستر می شود و وجود خون دماغ در حیوان است .

بیماری تیزر:

عامل بیماری نوعی باکتری گرم مثبت به نام سیلوس پیلای فورمیس می باشد . این بیماری در کره اسب ، گربه ، جوندگان و میمون دیده می شود . در اغلب مواقع به شکل تحت بالینی بروز می کند ، ضایعات کبدی مهمترین ویژگی بیماری در همه مبتلایان است . از نشانه های دیگر بیماری می توان به اسهال و مرگ ناگهانی اشاره کرد.

سالمونلوز : همستر در مقایسه با سایر جوندگان نسبت به سالمونلوز حساسیت کمتری دارد . انتقال بیماری از راه مدفوعی دهانی صورت می گیرد . عوامل موثر در ابتلا به این بیماری عبارتند از : سن کم یا زیاد ، کمبود

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

مواد غذایی ، حساسیت ژنتیکی ، عوامل محیطی و وجود سایر بیماریها ، نسانه های بیماری : بی اشتهایی ، ژولیدگی موها ، کاهش وزن ، مدفوع نرم به رنگ روشن ، ترشحات چشمی ، اختلالات تنفسی و سقط جنین از جمله نشانه های بالینی است .



آنتریتوکسمی: این بیماری توسط انواع کلستریدم ها به وجود می آید . در همسترها بیماری اغلب به دنبال مصرف برخی آنتی بیوتیک های خاص رخ می دهد . در بروز بیماری به جز عوامل کلسترید یایی نمی توان نقش سایر باکتریها ، ویروس ها و تک یاخته ها را نادیده گرفت . بیماری به دنبال تاثیر سموم حاصل از میکروب ها بر ساختمان روده ها و افزایش نفوذ پذیری بافت روده ها پدید می آید . عامل بیماری از راه مدفوعی دهانی منتقل می شود که باعث اسهال رقیق به رنگ سبز قهوه ای ، بی اشتهایی ، تشنگی مفرط ، کسلی و بیحالی ، تب ، نفخ ، ازدیاد صدای روده ها و بوی متعفن از مدفوع می باشد.

بیماری پلی کیستیک: گاهی همسترها ی بالای یکسال مبتلا به کیست های کبدی می شوند این کیست ها از مجاری صفراوی نشأت می گیرد . در بیشتر موارد هیچ نوع نشانه بالینی به همراه این کیست ها دیده نمی شود و تنها با لمس کردن ناحیه شکمی می توان به وجود آنها پی برد . هیچ نوع درمانی نیز برای این مورد توصیه نشده است.



سنجاب :

سنجاب به نسبت خرگوش و همستر خیلی دیرتر اهلی شده و تمایل بیشتری به گاز گرفتن دارد. سنجاب را بهتر است در قفس نگهداری نمود. قفس باید به اندازه کافی بزرگ بوده (ابعاد ۱ متر) و دارای میله های فلزی با ضخامت کافی باشد. دندانهای سنجاب دائماً در حال رشد است و برای سائیده شدن طبیعی آنها، حیوان باید اغلب اوقات در حال جویدن باشد.

بنابراین میله های قفس باید دارای استقامت کافی بوده و در عوض

میتوان داخل قفس شاخه های ضخیم درخت را قرار داد. کف قفس رامیتوان با پوشال، کاغذ یابرگ درخت پر کرد. برای لانه نیز میتوان یک لوله یا کوزه کوچک سفالی در گوشه ای از قفس تعبیه کرد. قرار دادن شاخه های ضخیم درخت وثابت کردن آنها به دیواره قفس شرایط مناسبی را جهت بازی و فعالیت سنجاب پدید می آورد. بهتر است درب قفس دارای ۲ چفت باشد زیرا سنجاب راه باز کردن آن را خیلی زود یاد می گیرد.

سنجابها اغلب به خواب زمستانی می روند. در صورت بروز این پدیده نباید مزاحمتی برای حیوان ایجاد شود بلکه باید آذوقه کافی در دسترس آن قرار داده شود.

در زمستان و طی زمستان خوابی متابولیسم پایه بدن جانور به یک سوم حالت طبیعی آن رسیده و ضربان قلب، دمای بدن و میزان تنفس به میزان زیادی سقوط می کند. سنجاب زمستان خواب هر دو تا چهار هفته یکبار برای خارج کردن محتویات معده و مثانه خود بیدار می شود. زمانی که آنها در بهار از خواب زمستانه خود بیدار می شوند، تقریباً بیشتر از نصف وزن بدن خود را از دست داده اند. در این زمان آنها از دانه های باقی مانده از پاییز قبل و یا از جوانه های تازه تغذیه می کنند.

روبا، راسو، کایوت، برخی گربه سانان، پرندهگان شکاری کوچک، جغدها و شاهین ها از جمله شکارچیان سنجاب ها هستند. اما بزرگترین تهدید برای جمعیت های سنجاب افزایش جمعیت انسان است. از بین بردن زیستگاه ها، قطعه قطعه کردن آنها، افزایش وسعت زمین های کشاورزی و شهری و وارد کردن گیاهان غیربومی از جمله مهمترین عوامل کاهش جمعیت سنجاب ها در سرتاسر جهان هستند. سلامتی اکثر اکوسیستم های جنگلی جهان وابسته به نقش سنجاب ها در انتشار بذرها و نیز کنترل جمعیت حشرات است و از بین بردن این جانور به هر دلیلی منجر به نابودی جوامع جنگلی می شود.

اگر یک سنجاب زمینی با یک مار زنگی که در کمین او نشسته است مواجه شود، سنجاب سعی می کند که از خود دفاع کند و پاسخ دفاعی اش نیز بسیار خارق العاده و شگفت انگیز است. سنجاب زمینی معمولاً با مشاهده مار، آرام و بی سر و صدا سر جای خود ایستاده و در مقابل شروع به تکان دادن دم خود می کند، با پاهای خود شروع به پرتاب سنگ کرده و حتی ممکن است گاز نیز بگیرد. دم سنجاب زمینی به هنگام نبرد با مار زنگی بسیار گرم می شود و از خود امواج مادون قرمز می ساطع می کند که موجب به هم خوردن تعادل مار زنگی شده و باعث لغزیدن و لیز خوردن آن می شود. سنجاب پرنده این سنجاب ها برخلاف نامشان پرواز نمی کنند بلکه در واقع پرشگران بسیار ماهری هستند. آن ها از شاخه درختی به شاخه دیگر پریده و در هوا شناور می شوند.

***- مسمومیت در سنجابهای خانگی ، پوکی استخوان ، انگل های خارجی و بیماریهای تنفسی است . نوع تغذیه و کمبود منابع کلسیم و فسفر می بایست به تناوب به جیره غذایی آنها اضافه شود.**

***- انگلهایی از قبیل کک، شپش و کنه در موارد زیادی مشاهده شده که علاوه بر خونخواری موجب انتقال بیماری می شوند.**

بیماری متابولیک استخوان یا MBD :

کمبود کلسیم در رژیم غذایی سنجابها است و در حیوانات وحشی اتفاق می افتد و اغلب ناشی از رژیم غذایی نامناسب ، کمبود ویتامین D (نورخورشید برای جذب کلسیم در حیوانات حیاتی است) نشانه های آن : خواب بیش از حد ، عدم تمایل له حرکت در اطراف یا پرش و صعود ، لطمه دیدن استخوانها ، عضلات ضعیف ، درد مفاصل و رشد استخوان نادرست در پاها یا خارج ، تشنج و عدم استفاده از پاها به عقب . عامل آن استرس در حیوانات و رژیم غذایی نامناسب می باشد که چنانچه درمان نشود به مرگ منجر می گردد.

***- سنجاب ها حامل بیماری باکتریایی طاعون می باشند که از طریق گزش کک های بدن آنها به انسان منتقل می شود . علائم بیماری : شروع ناگهانی تب و لرز ، تورم غدد لنفاوی .**

***- بیماری هاری یکی دیگر از بیماریهایی است که از طریق گاز گرفتن سنجاب به انسان منتقل می گردد.**

انگل لیشمانیوز جلدی (سالک):

بیماری مناطق گرمسیری است که عامل آن لیشمانیا ماژور (میجر) و ناقل آن پشه خاکی و مخازن آن جوندگان هستند .

لیشمانیوز احشائی (کالا آزار):

این بیماری به صورت تک گیر و پس از گزش پشه خاکی ماده آلوده بروز می کند در نقاطی بطور دسته جمعی مشاهده می شود این بیماری بیشتر در اطفال دیده می شود.

بیماری به صورت حاد در کودکان کمتر از دو سال و به صورت مزمن در سنین بالاتر مشاهده میشود در نوع حاد بیماری با تب شدید و ناگهانی ، استفراغ ، بزرگی کبد و طحال ، خونریزی زیر جلدی ، کم خونی و انعقاد خون در عروق ظاهر می شود .

در نوع مزمن تب به تدریج افزایش می یابد و پس از ۲-۴ هفته دمای بدن ۳۷ درجه می شود که مجدداً ۳-۲ هفته بعد عود می کند تب و لرز شدید و یک روز در میان (شبه مالاریا) و تب که به صورت خفیف ادامه می یابد بزرگ شدن تدریجی شکم ، رنگ پریدگی ، تب شبانه ، کم خونی ، بیقراری ، بی اشتها ، خونریزی زیر جلدی و خونریزی دستگاه گوارش ، یرقان ، خشکی و ضخیم شدن و تیرگی پوست . نازک و کم پشت شدن موهای سر ، تورم اندام ها ، سوء تغذیه تظاهر می نماید .

عوارض بیماری:

خونریزی دستگاه گوارش و ریه ها ، انعقاد خون داخل عروق، عفونت های شدید ثانوی جهت پیشگیری از ابتلا به بیماریهای منتقله توسط پشه خاکیها بایستی کنترل و مبارزه با ناقلین و مخازن انجام شود.



بیماری تولارمی: بیماری جونندگان وحشی است که در نتیجه مجاورت با گزش برخی حشرات بهانسان منتقل می شود.

ویروس آبله :

علاوه بر خطر سنجاب خاکستری ، سنجاب قرمز نیز به صورت تهدیدوبه عنوان میزبان و حامل بیماری ویروس کشنده آبله می باشد. طی ۱-۲ هفته تب و گاهی لرز و بی حالی ، عفونت زخم پوست ، ضایعات ، تورم و ترشحات در اطراف چشم ، دهان ، پا و اندامهای تناسلی. از حیوانات آلوده شبیه خرگوش و سنجاب ، منتقل می گردد. هنوز روشن نیست که چگونه این ویروس منتقل می شود.



خرگوش :

تب خونریزی دهنده‌ی کریمه- کنگو:

تب خونریزی دهنده‌ی کریمه- کنگو (CCHF) یک بیماری ویروسی خطرناک و واگیردار و گاهی برای انسان کشنده است که با تب و خونریزی همراه است. با وجود این که بیماری مخصوص حیواناتی از جمله خرگوش، پرندگان، گاو و گوسفند است اما موارد تک گیر و همه‌گیری‌های ناگهانی این بیماری‌ها در انسان نیز اتفاق می‌افتد.

آلرژی:

پزشکان معتقدند ۲۰ تا ۲۵ درصد افراد از نظر ژنتیکی در معرض آلرژی قرار دارند. بیش از یک قرن است که پزشکان به درمان ناراحتی‌های آلرژی می‌پردازند، اما علت ریشه‌ای که رو به افزایش است در پرده‌ای از ابهام است. بزاق و سایر ترشحات بدن جانورانی مانند گربه، خرگوش، موش صحرایی و اسب می‌تواند سبب ایجاد آلرژی در انسان شود. نوعی عامل آلرژی‌زا را در گربه شناخته و نشان داده‌اند که این عامل پروتئینی است که در بزاق جانور موجود است و پس از خشک شدن بزاق چسبیده به موهای گربه به صورت ذرات کوچک‌تر از ۵ میکرون در هوا پراکنده می‌شود و در انسان آلرژی ایجاد می‌کند. نتایج مطالعات اخیر نشان می‌دهد کودکانی که با دیدن گربه عطسه می‌کنند، به نظر می‌رسد در معرض افزایش احتمال ابتلا به یک نوع آسم یا تب یونجه قرار دارند. بنا بر یک گزارش اخیر در خبرگزاری ایسنا، ۲۰ درصد از کودکان ۱۱ ساله‌ای که علائم آلرژی نسبت به دیدن گربه نشان می‌دادند علائم آسم و ۴۷ درصد آن‌ها علائم تب یونجه را به‌طور میانگین در ۹ سال بعد نشان دادند.

پاستورلوز :

مهمترین عامل باکتریایی بیماری‌زا در خرگوشها پاستورلامولتوسیدا می‌باشد. عفونت ناشی از این باکتری ممکن است بصورت التهاب مخاط بینی، پنومونی، التهاب گوش میانی، التهاب مخاط چشم، آبسه و عفونت‌های دستگاه تناسلی، دیده شود .

متعاقب ابتلا به این بیماری ظاهراً ایمنی ضعیفی ایجاد می‌گردد که باعث می‌شود خیلی از خرگوشها بصورت حامل (Carrier) باقی مانده و باعث بقای بیماری در محیط و ابتلای سایر خرگوشها گردند . توصیه می‌شود به محض مشاهده علائم فوق جهت تشخیص و درمان بیماری خرگوش خود، به دامپزشک مراجعه کنید. وی توضیح خواهد داد که آنتی‌بیوتیکها معمولاً بیماری را به ظاهر رفع و یا شدت آنرا کاهش می‌دهند، ولی بیماری ممکن است متعاقب یک فشار محیطی یا استرس، دوباره عود کند .

پنومونی :

در هر سنی ممکن است حیوان را درگیر کند. حیوان مبتلا علایمی چون تب، کاهش اشتها، التهاب مخاط بینی (ابتدا با تشریح سرورزی چشمها و بینی شروع شده و سپس این ترشحات بصورت چرکی و خشک شده بر روی بینی مشاهده می‌شوند)، تنگی نفس، عطسه و سرفه از خود نشان می‌دهد. توصیه می‌کنیم به محض مشاهده علائم فوق به دامپزشک مراجعه کنید. در صورتیکه یکی از خرگوشه‌ایتان مرده باشد، لاشه خرگوش مرده را هر چه سریعتر به دامپزشکتان برسانید چرا که مشاهده کالبدگشایی کمک زیادی به وی در تشخیص صحیح بیماری کرده و سیاست درمانی مناسبی برای سایر خرگوشهای مبتلا، پایه‌گذاری خواهد کرد.

آنتروتوکسمی :

بیماری بصورت اسهال آبکی ناگهانی دیده می‌شود که عمدتاً بچه خرگوشهای ۲ - ۱ ماهه را درگیر می‌کند. در اکثر مواقع، خرگوش در شب سالم به نظر می‌رسد و آنگاه در روز بعد مرده یافت می‌شود. به منظور پیشگیری از بیماری رعایت نکات زیر حائز اهمیت است. غذا می‌بایست کیفیت خوب و فیبر بالا داشته باشد، تغییر ناگهانی در جیره صورت نگیرد و هرگونه تغییر بتدریج و در طی یک هفته انجام پذیرد. بچه خرگوشها زود از شیر گرفته نشوند و غذا از ۳ - ۲ هفتگی در اختیار آنها گذاشته شود. در این مورد نیز لاشه خرگوش مرده به تشخیص توسط دامپزشک کمک خواهد نمود. بعلت سیر سریع بیماری، درمان با آنتی‌بیوتیکها چندان رضایت‌بخش نیست.



بیماری Tyzzer :

این بیماری در بسیاری از گونه‌های حیوانی نظیر خرگوش، همستر، موش و گربه ایجاد می‌گردد. بیماری با اسهال آبکی و مرگ سریع طی یک تا دو روز مشخص می‌گردد. گاهی اوقات تمام بچه خرگوشهای یک مادر را درگیر می‌کند. بیماری معمولاً در سنین ۳ - ۱/۵ ماهگی دیده می‌شود و مرگ و میر ممکن است تا ۵۰٪ برسد. این باسیل گرم منفی بعنوان یک جرم داخل سلولی در سلولهای کبد و اپیتلیوم سکوم مطرح می‌باشد. با توجه به

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده: مطالب: شهین مرادبختی |

اینکه حالت فعال باکتری در محیط ناپایدار می‌باشد، احتمال می‌رود بیماری با خوردن اسپورهای باکتری منتقل شود. انتقال از طریق جفت نیز ممکن است انجام پذیرد. علایم کالبدگشایی نظیر ضخیم شدن دیواره سکوم، خونریزیهای نقطه‌ای بر روی آن و نقاط نکروزه سفید رنگ به قطر ۲ میلی‌متر بر روی کبد به تشخیص بیماری توسط دامپزشک کمک خواهد نمود. وی به شما خواهد گفت که درمان بیماری چندان موفقیت‌آمیز نیست، بدلیل اینکه جرم داخل سلولی است و مقابله با آن مشکل است.

میکسوماتوز: (میکزوماتوز)

عامل بیماری ویروس Myxoma می‌باشد. عمده‌ترین راههای انتقال آن توسط بندپایان، کک‌ها و هوا می‌باشد. از این رو این حیوانات به این ویروس نسبتاً مقاومند، اما خرگوشهای آزمایشگاهی شدیداً به بیماری مبتلا شده و مرگ و میر بالایی در جمعیت آنها رخ می‌دهد. خرگوش در حالت فوق حاد بیماری در ظرف یک هفته تلف می‌شود و قبل از مرگ حیوان بیحال و پلکهای آن متورم می‌گردد. در حالت حاد، پس از گذشت یک هفته چشم‌ها بی‌رمق شده و تورم و در اطراف دهان، سوراخهای بینی، مجاری تناسلی و مقعد دیده می‌شود. در خرگوشهایی که زنده می‌مانند، پس از گذشت ۱۰ روز از آغاز بیماری، تورم چرکی پلک و ملتحمه و التهاب در قاعده گوش مشاهده می‌گردد. ممکن است ندولهایی در روی سر، پاها و گوشها دیده شود. در حالت حاد معمولاً پس از گذشت ۱۱ روز از آلودگی به ویروس، حیوان تلف می‌شود. بهتر است به دامپزشک مراجعه کنید تا بیماری را با مشاهده علایم کلینیکی و آسیب‌شناسی تشخیص دهد. در نواحی که بیماری بومی است، کنترل ناقلین باعث کنترل بیماری می‌گردد. خرگوشهای تازه وارد می‌بایست در محلی به دور از حشرات به مدت ۲ هفته قرنطینه گردند. برای ایجاد ایمنی از یک واکسن زنده تخفیف حدت یافته استفاده می‌شود که حدود ۹ ماه ایمنی می‌دهد.

بیماری هموراژیک ویروسی:

بیماری حاد و بسیار مسری می‌باشد. اعتقاد بر این است که عامل بیماری عضو خانواده ویروسهای پاروا می‌باشد. انتقال ویروس بوسیله ذرات معلق و سایر ترشحات حیوان صورت می‌گیرد. انتقال مکانیکی آن توسط وسایل، انسان، جوندگان و محصولات جنسی خرگوش نیز حائز اهمیت است. بچه خرگوشهای زیر ۲ ماه مقاوم بوده و بیماری معمولاً در خرگوشهای شبروار و آبستن دیده می‌شود. دوره کمون بیماری ۷۲ - ۲۴ ساعت بوده، خرگوش ناگهان مرده یافت می‌شود و علائمی قبل از آن مشاهده نمی‌گردد. در مواردی که دوره بیماری طولانی می‌گردد، تنگی نفس و پرخونی از جمله علایمی است که قابل رؤیت است. واگیری بیماری ممکن است تا ۸۰٪ هم برسد و میزان مرگ و میر هم حدود ۹۰٪ - ۸۰٪ می‌باشد. با دیدن علائمی چون ناراحتی تنفسی، مرگ و میر بالا و گسترش سریع بیماری می‌توان به آن مظنون شد. علائمی که در کالبدگشایی مشاهده می‌شوند (پرخونی ریه‌ها و کبد، نای مملو از کف خون‌آلود و یا غیر خون‌آلود، خونریزی در تیموس، پرخونی ضعیف تا مشخص و التهاب کلیه‌ها، طحال و کبد) به تشخیص صحیح بیماری بوسیله دامپزشک کمک خواهد نمود.

گلوله‌های مو داخل معده :

تا قبل از این تصور می‌شد که بیماری گلوله‌های مو داخل معده، خود یک بیماری اولیه است، اما بعدها مشخص گردید که این بیماری یک چهره از بیماری دیگر، بوده و در واقع ثانویه می‌باشد. بطور طبیعی خرگوشها به وفور خود را لیسیده و تمیز می‌کنند که در نتیجه این امر مقدار زیادی مو وارد دستگاه گوارش می‌گردد. حال اگر به هر علتی، حرکات دستگاه گوارش کاهش یابد گلوله‌های مو در داخل معده تجمع خواهند کرد. از عوامل مستعدکننده این بیماری می‌توان به استرس (مثل استرس جایگاه کوچک، استرس نزدیک زایمان) درد (مثل بدفرمی دندانها و طولیل شدن ریشه دندانها که ایجاد درد می‌نمایند) و ترس اشاره نمود. علایم قابل توجهی در این بیماری مانند بی‌اشتهایی، کاهش مصرف آب، کاهش مزمن وزن، افسردگی ناشی از کاهش سطح انرژی بدلیل عدم اخذ و عدم مشاهده پلتهای مدفوع به مدت ۲ - ۱ دیده می‌شود. توصیه می‌کنیم به محض مشاهده علائم فوق به دامپزشک مراجعه کنید. وی در وهله اول با مشاهده علایم بالینی و تاریخچه حیوان به بیماری مشکوک و سپس به منظور تأیید تشخیص، از رادیوگرافی استفاده خواهد کرد

بیماریهای میمون |



ویروس B

Intection (B Virus Herpes Virus Simiae) یک بوسه از میمون باعث می تواند عفونت تبخال کشنده که یکی از عفونت‌های خطرناک مشترک بین انسان و میمون است که از انواع میمون‌ها به انسان منتقل شود. این بیماری کشنده است و انتقال اغلب از محل گازگرفتگی میمون صورت می‌گیرد. این ویروس در محل زندگی میمون‌ها به شکل بومی وجود دارد، پس باید در تماس با میمون‌ها نهایت دقت را به کار برد.

تب زرد:

تب زرد یا استفراغ سیاه بیماری خطرناک دیگری است که از میمون به انسان منتقل می‌شود و راه انتقال آن از طریق گزش پشه است. این بیماری دوره‌ی کمون ۳-۶ روزه دارد بیماری به صورت متغیر و غیرآشکار تا بیماری کشنده اتفاق می‌افتد. موارد خفیف شبیه آنفلوآنزا است. در موارد حاد تب شدید همراه با سردرد، تهوع، استفراغ و ضعف وجود دارد تب دو مرحله‌ای است و کلیه و کبد تحت تاثیر قرار می‌گیرند، هموراژی (خونریزی) و زردی ایجاد می‌شود.

سرخک :

مشکل شایع در انسان است میمون سرخک (سرخک ، سرخجه نیست) نشانه های سرخک در میمون است ، تب ، تورم صورت و چشم و ترشحات بینی.

بیماری فلج اطفال :

فلج اطفال در شپانزه ها و دیگر میمون های بزرگ می تواند رخ دهد ، میمون کلوبوس و احتمالاً گونه های میمون دیگر را نیز از زمانی که آنها تحت تاثیر ، ویروس فلج اطفال قرار گرفته اند مبتلا می سازند .

بیماری هاری :

تمام پستانداران خونگرم اهلی و وحشی به این بیماری حساس هستند و میزان های مختلفی موجب گسترش وسیع هاری می گردند در انسانها و حیوانات خونگرم پستاندار بطور تصادفی و اغلب از طریق حیوان گزیدگی به آن مبتلا می شوند و بیماری هاری به دلیل میزان کشندگی بالا ، افزایش روند موارد حیوان گزیدگی در انسان از اهمیت بالایی برخوردار است . برخی منابع می گویند که حدود ۱۱ موردانتقال آن از میمون در تاریخ رخ داده است می بایست برای میمونهای خانگی از واکسن ضد هاری استفاده کرد.



کزاز :

میمون ها ، باید علیه کزاز واکسینه شوند ، آلودگی بیماری کزاز در انسانها از زخم آلوده میمون ها بوجود می آید. آنها نیاز به دریافت واکسن می باشند.

مرض سل :

میمون بسیار حساس تر از انسان و گاو مبتلا به سل است و معمولا بر خلاف انسان ، سل در میمون ها معمولا سریع ، شدید و کشنده است و اطلاعات بیشتر در مورد سل در میمون ها نشان داده می شود که در طول این بیماری آنها می توانند ضایعات گسترش بیماری را به هر کسی که در تماس با آنها است منتقل نماید. از آنجا که از این تهدید است، همه میمون ها را باید حداقل سالانه مورد آزمون تست سل قراردهند.

بیماری Amoebiasis :

میمون ها حامل بیماری و انتقال دهنده آن به انسانها هستند ، علت اسهال خونی وابسته به جانور تک سلولی در انسان است. به طور کلی گسترش آلودگی از طریق مدفوع به انسان و افرادی که کار کردن با میمون ها حامل جانور تک سلولی هستند را در معرض خطر قرار می دهد.

بیماری ماربورگ :

این ویروس در حمل و نقل میمون ها از اوگاندا و پس از ورود به شهر ماربورگ ، آلمان در سال ۱۹۶۷ رخ داد و تعدادی از دانشمندان و کارگرانی که با آنها کار می کردند پس از قرار گرفتن در معرض ابتلا ، ابتدا ۳-۹ روز ، ویروس باعث سردرد شدید ، بثورات جلدی ، ضعف ، تب بالا ، اسهال و درد عضلانی و بیماران آلوده به علت خونریزی خودبخودی فوت می نمودند.

ابولا (ابولا - Reston) :

میمون ها حامل ویروس ابولا هستند و شیوع آن ویروس از خوردن گوشت میمون به انسان منتقل و همچنین این ویروس مانند ویروس ماربورگ از خفاش ها نیز قابل انتقال می باشد .

فرم دوم از ابولا، ویروس ابولا Reston است که برای اولین بار در سال ۱۹۸۹ در خرچنگ پیدا شده که این ویروس برای میمون کشنده و برای انسان غیر کشنده است .

هپاتیت :

هپاتیت یک بیماری است که می تواند در هر دو صورت ، از میمون به انسان یا از انسان به میمون ظاهر شود. در برخی از حوزه های بسیاری از میمون ها حامل این ویروس می باشند.

هپاتیت B :

هپاتیت B در انسان جدی تر از بیماری هپاتیت A است . دلیل این است که هپاتیت B می تواند به کبد صدمه بزند میمون ها ، بخصوص میمون های بزرگ حامل ویروس هپاتیت B می باشند.

سالمونلا :

باکتری سالمونلا باعث اسهال در انسان است. حیوانات خانگی آلوده به انواع سالمونلا می تواند بسیاری از انسان ها را مبتلا نماید. از جمله مدفوع میمون آلوده به این باکتری ها می باشد.

بیماریهای ماهی های آکواریوم |



فاکتورهای موثر در بیماری :

غالب باکتریهای عفونی در ماهیان فرصت طلب بوده و بدین معناست که وجود عامل پاتوژن در محیط برای ایجاد بیماری کافی نمی باشد ، فاکتورهای محیطی و یا ضعف سیستم ایمنی موجب افزایش حساسیت ماهی نسبت به عوامل پاتوژن میگردد و این پدیده اکثرا" توسط استرس تسریع می یابد. استرس نقش بسیار مهم در شیوع بیماریهای عفونی را در جمعیت های ماهی بعهده دارد و بعضی از عوامل ایجاد کننده استرس در شیوع استرپتوکوکوز عبارتند از درجه حرارت بالای آب (مخصوصا" در فصل تابستان) تراکم بالای ماهیان ، جابجا کردن ماهیان ، کیفیت پائین آب شامل افزایش آمونیاک و یا نیتريت باکتریهای مولد بیماری اغلب براساس حدت و قدرت بیماریزای طبقه بندی میشوند .

نشانه های عمومی بیماریهای ماهیان آکواریومی:

عفونتهای باکتریایی :

کم تحرکی ، رنگ پریدگی ، تخریب باله ها، پف کردگی بدن ، تیرگی چشمها، گوشه گیری، ظهور رگه های قرمز در طول بدن، قرمزی یا التهاب پوست، باله ها یا اندامهای داخلی، اشکال در تنفس.

*- با نگهداری ماهی زینتی احتمال بروز بیماری های مشترک مانند کاستروانتریت ها، بیماری های گوارشی و انواع سل های پوستی در اثر عدم رعایت بهداشت وجود دارد.



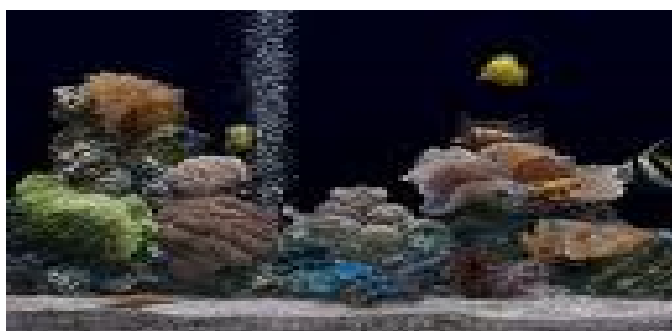
عفونت‌های قارچی:

غالباً به عنوان عامل ثانویه در بیماریهای دیگر بروز میکند. شنای نامنظم و سرگردان، حرکات تند، خاراندن بدن، تظاهرات ریشدار پنبه مانند بر روی پوست یا چشم یا دهان.

بیماریهای انگلی:

تعداد گونه های جانوری که انگل ماهی ها میشوند به چندین هزار میرسد که بسیاری از آنها هنوز شناخته نشده و مورد بررسی قرار نگرفته اند.

از این چند هزار گونه تنها تعداد کمی برای ماهی ها به شکل جدی مضر هستند و آنها را آلوده و بیمار میکنند. بیماریهای انگلی در طبیعت و نیز در شرایط اسارت و پرورش در مناطق محدود میتوانند ماهی ها را به روشها و شدتهای مختلفی آلوده کنند. معمولاً در طبیعت به دلیل خصوصیات زیستی طبیعی از جمله تراکم کمتر و چرخه زیستی و اکولوژیکی طبیعی که سبب تعادل اجزای اکوسیستم میشود، معمولاً بیماریهای انگلی با شدت زیاد بروز نمیکند اما در شرایط اسارت که ماهی ها با تراکم بالا و شرایط محیطی غالباً استرس زا و محدودیت ساز نگهداری میشوند، دیده شده که در خیلی از موارد با کوتاهی یا اشتباه پرورش دهندگان ماهی، شاهد آلودگیهای شدید و گاه بسیار مرگبار از سوی انگل های ماهی های زینتی بوده ایم. البته اینکه چه تعداد انگل باید در محیط وجود داشته باشد تا ماهی الوده شود به عوامل مختلفی بستگی دارد که از جمله آنها به شرایط فیزیکی و شیمیایی محیط زیست ماهی از قبیل دما و اکسیژن و اسیدیته و موارد مشابه، گونه انگل و نیز گونه ماهی که میزبان انگل محسوب می شود، اندازه ماهی و نیز وضعیت سلامت ماهی از اهمیت خاصی برخوردار است. یک انگل خاص ممکن است بر روی گونه های مختلف ماهی های زینتی اثرات متفاوتی را نشان دهد. غیر فعالی یا کاهش فعالیت، کاهش یا فقدان اشتها، افزایش موکوس یا غشاء روی بدن، نقاط یا کرمهای قابل مشاهده بر بدن، افزایش شدت تنفس، خاراندن بدن.



انگل های پوستی :

انگل های پوستی اکثراً از انواع انگل های تک یاخته ای (Protozoan) است که پوست بدن و آبشش ماهی را درگیر میکند.

*- این انگلها اکثراً نه زنده زاست و نه تخم گذار و به شیوه تقسیم شدن یا شکافته شدن دو تایی تکثیر میشود. البته انواع پرسلولی و کرمی شکل و... نیز وجود دارد که از شیوع کمتری برخوردارند.

*- شایع ترین این دسته انگل ها Ich می باشد.

دو گونه مشخص پوستی و آبششی این انگل در تانک های آکواریوم شناخته شده است که نوع آبششی آن کوچک تر و سرعت حرکت و تکثیر آن بیشتر است.

علائم بیماری Ich (ایک):

۱. خراشیدن و کوبیدن پوست بدن به اشیای داخل آکواریوم

۲. تیره شدن رنگ بدن ماهی

۳. بی حرکت ماندن یا گوشه گیر شدن ماهی

۴. پدید آمدن نقطه ها و لکه های ابری و سفید رنگ روی سطح پوست ماهی

۵. ابری شدن چشم

۶. آمدن ماهی به سطح آب و تنفس سنگین و بریده و نا منظم برای گرفتن اکسیژن (در صورت آلوده شدن آبشش ها)

۷. به وجود آمدن لایه سفید وصله مانند روی بدن ماهی یا همان (white spoot)

۸. ترشح موکوس روی سطح بدن ماهی به منظور محافظت بیشتر از پوست ماهی

۹. کم شدن اشتهای ماهی

۱۰. لاغر شدن ماهی

۱۱. سست شدن ماهی و رفتن به حالتی شبیه به خواب یا کما!!! و نهایتاً مرگ ماهی

این انگل به راحتی در آب شنا می کند و به دنبال میزبانی برای ادامه زندگی می گردد. در صورت بروز علائم در یک ماهی معمولاً بیشتر ماهی های موجود در آن تانک به این انگل آلوده می شوند. کیفیت بد آب آکواریوم روند این بیماری را تشدید میکند. غذای زنده و ماهی آلوده از اصلی ترین دلایل ورود این انگل به تانک است.

راه های درمان:

بالا بردن دمای آب (بین ۳۰ تا ۳۴ درجه سانتیگراد بر اساس مقاومت ماهی) به درمان این بیماری کمک میکند. اضافه کردن ۱ قاشق چایخوری نمک بدون ید در هر ۲۰ لیتر آب به درمان این بیماری کمک میکند.

مایکوباکتریوم

مایکوباکتریوم باکتری اصلی قابل انتقال از ماهی و آکواریوم است. رایج ترین راه انتقال مایکوباکتریوم به انسان وجود زخم های باز مانند بریدگی و خراش های روی پوست است. برای جلوگیری از انتقال این باکتری هیچ گاه دست خود را وارد آکواریوم نکنید و هنگام تمیز کردن آکواریوم از دستکش استفاده کنید.

بیماری سل ماهی :

بیماری سل ماهیها خصوصا" در بین انواع گابی ها و مولی ها بسیار رایج می باشد این بیماری خصوصا" زمانی که جانوران ضعیف بوده و از تغذیه خوبی برخوردار نباشند بروز می نماید. عوارض آن حرکت آهسته ، عدم تعادل و لکه های خونین بر روی آبشش آنهاست این بیماری در تانکهایی که مملو از ماهی است شدت زیادی دارد . بایستی ماهیهای مریض را خارج نموده و بقیه را با غذاهای مناسب تغذیه نمود. تورم چشمها نیز از جمله بیماریهای ماهیها بوده و می تواند از علائم سل باشد بعضی اوقات بیماری خود بخود از بین می رود ولی در صورت طولانی شدن بهتر است ماهی مبتلا معدوم شود.

نحوه ی شناسایی ماهی بیمار:

به طور کلی رفتار و وضع ظاهری ماهی بیمار از ماهی ها سالم متمایز است. بنابراین به آسانی می توان در یک آکواریوم بین تعدادی ماهی، می توان ماهی بیمار را تشخیص داد.

عوامل ظاهری که در شناسائی ماهی بیمار موثر است عبارتند از:

- ۱ بیحال شدن ماهی
۲. فرار نکردن در اثر تحریک یا ترساندن
۳. شنای غیر طبیعی
۴. جدا شدن از سایر ماهی ها و کناره گیری کردن از آنها
۵. ماندن در سطح آب
- ۶ باز نگهداشتن دهان
۷. مالیدن بدن به دیواره ها و کف آکواریوم
۸. پریدن از آب
- ۹ سریع شدن تنفس و افزایش تعداد آن در دقیقه
- ۱۰ کمرنگ شدن سطح بدن
- ۱۱ خونریزی جلدی
- ۱۲ سخت شدن یا پاره شدن باله ها
- ۱۳ تا خوردن باله
- ۱۴ ظاهر شدن لکه های سفید یا قرمز بر روی بدن

۱۵ پیدا شدن لکه های ابر مانند بر روی بدن

۱۶ غیر طبیعی بودن تغذیه

هر ماهی می تواند یک یا چند مورد از موارد بالا را بروز دهد و اگر برای شناسایی یا کنترل ماهی بیمار کاری انجام ندهید هم سایر ماهی ها بیمار میشوند هم اینکه بیماری قابل کنترل نخواهد بود



بیماری سفیدک :

یکی از بیماریهای آب شیرین ، واگردار و رایج که به سرعت انتقال می یابد بیماری سفیدک است این بیماری توسط جانوری به نام (*Ichthyophthirius multifiliis*) می آید ماهی هایی که دچار این بیماری می شوند در کنار سنگها و گیاهان توقف کرده واگر به آنها دقیق شویم نقاط سفیدی روی بدن و بالهای آنها مشهود خواهد بود و در نتیجه این بیماری ماهی به سرعت لاغر می شود .

بیماری ماهی نئون :

بیماری ماهی نئون قبل از هر نوع به این ماهی صدمه می زند این بیماری توسط جانور تک سلولی که در طبقات نزدیک به پوست عضله زندگی می نماید بوجود می آید و در نتیجه لکه های بزرگ بی رنگی که تورم دارند بوجود خواهد آمد . ویروس *Ichthyosporidium hoferi* باکتری خطرناک دیگری است که موجب گیجی و عدم تعادل می گردد . در کنار عدم تعادل ممکن است موجب کوری ، خوردگی بالها و جراحات پوست شود .

عوامل مدیریتی که باعث بیماری ماهیهای آکواریوم می شود:

- کلر در آب
- دمای نامناسب آب
- عدم رعایت بهداشت و تمیزی آب آکواریوم
- اگر ماهیها بیشتر از حد استاندارد تغذیه شوند

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

- اگر در موقع گرفتن ماهی به آن ضربه وارد شود
- اگر به دیواره آکواریوم ضربه وارد شود
- اگر ماهی بیمار خریداری شود
- اگر ماهی جدید قرنطینه نشود
- اگر به کنترل و پیشگیری از بروز بیماریها دقت نشود.

خزندگان لاک پشت و مار |

لاک پشت:



لاک پشت عامل حصبه و اسهال خونی:

عفونت «سالمونلایی» خونی برای ،حصبه : تمام امعا و احشا این حیوان از جمله «لاک» آن آلوده است و عامل بسیار خطرناکی است کودکان از جمله شیرخواران و نوزادان که با عث اسهال خونی می شود.

انگل های داخلی در لاک پشت ها

لاک پشت ها برخلاف پستانداران ، پرندگان ودوزیستان (خزندگان) در مقابل عوامل انگلی مشترک مقاومند و به راحتی بیمار نمی شوند. با این حال، تعدادی از انگل های داخلی و خارجی می توانند بیماریهای جدی و خطرناک و شدیدی را در لاک پشت ها ایجاد کنند که حتی در صورت عدم درمان به موقع و مناسب به مرگ می انجامد .

شرایط نامناسب نگهداری و تماس نزدیک با لاک پشت های دیگر از جمله مهمترین عوامل ابتلای لاک پشتها به بیماریهای انگلی هستند .

کرمهای گرد :

نماتودها یکی از معروفترین انگلهای لاک پشت ها هستند و مشابه همان کرمهای گردی اند که پستانداران را مبتلا می سازند . وقتی لاک پشت سالم تخم این کرمها را که از طریق مدفوع لاک پشت مبتلا دفع شده می بلعد مبتلا می شود. این تخم ها پس از تفریق به لارو بالغی تبدیل می شوند و پس از مدتی کرم در دستگاه گوارش فعالیت و تکثیر می کند. در صورتی که تعداد کرمها زیاد باشد علائمی در لاک پشت نظیر از کاهش وزن ، اسهال و گاهی استفراغ کرمها دیده میشود .

تشخیص عفونت با مشاهده کرمها در مدفوع یا استفراغ و بیشتر اوقات هم با مشاهده نمونه مدفوع زیر میکروسکوپ امکان پذیر است.

کرم های پهن :

کرمهای پهن در مدفوع لاک پشت دیده می شوند و می توانند لاک پشت های آبی را درگیر کنند ولی در سایر انواع لاک پشت ها به ندرت دیده میشوند. این انگلها در سیر تکاملی خود به میزبان واسط نیاز دارند.

تک یاخته ها :

ارگانسیم های تاژک دار در بدن بسیاری از لاک پشت های سالم یافت می شوند با این حال ، اگر تعدادشان زیاد شود می توانند مشکلات روده ای برای حیوان ایجاد کنند. اغلب این انگلها از جنس تریکوموناس هستند. این تک یاخته کوچک ، شلاقی شکل و بسیار متحرک در روده زندگی می کند و براحتی می تواند باعث بروز اسهال ، دهیدراتاسیون ، کاهش وزن و دفع غذا بصورت هضم نشده شود. البته به دلیلی که اشاره شد وجود این تک یاخته در مدفوع همیشه به معنای وجود بیماری نیست !

برای درمان این آلودگی انگلی بهترین دارو مترونیدازول است. البته با اینکه این دارو فوق العاده مؤثر است اما باید مواظب بود تا همه ارگانسیم های مفید داخل روده از بین نروند. خوراندن ماست یا در موارد فوق العاده شدید بیماری ، خوراندن مدفوع لاک پشت سالم ممکن است برای جلوگیری از این مسئله لازم باشد .

علائم یک لاک پشت بیمار:

- بی اشتها و یا کاهش اشتها
- اسهال
- عدم تعادل در هنگام شنا
- عدم تعادل در حین راه رفتن
- ضعف و یا حالت فلجی در پا و یا دست ها
- افزایش صدای تنفس و یا تغییر در صدای تنفس
- تنفس دشوار
- تورم پلک چشم (یک و یا دوطرفه)
- ترشح از چشم و ترشح از بینی
- بروز زخم و یا جوش پوستی
- تورم و برآمده شدن فلس روی گوش ها
- ضعف عضلات
- نرم شدن لاک
- تغییر شکل منقار (نوک و یا فک)، شبیه شدن منقار به منقار طوطی
- فلج شدن پاها
- کاهش فعالیت و خواب آلودگی زیاد (لاک پشت ها در شرایط نگهداری در منزل نباید به خواب زمستانی بروند)

مارهای غیر سمی و زینتی :



تشخیص مارهای سمی و غیر سمی :

تشخیص سمی بودن مار کار خیلی دشواری نیست موارد زیر روش تشخیص سمی بودن مار را به شما آموزش می دهند

- سر مارهای سمی مثلثی شکل و بیرون زده از راستای بدن است در حالی که مارهای غیر سمی سری معمولاً گرد و مدور و در راستای بدن دارند.

- در مارهای سمی دندانهای نیش از سایر دندانها بزرگترند در نتیجه در نقطه گزش معمولاً جای دو دندان به خوبی قابل تشخیص است در حالی که در مارهای غیر سمی دندانها یک اندازه هستند و در نقطه گزش جای دو سری دندان موازی دیده می شود

- مارهای سمی دارای مردمک چشم بیضی شکل هستند در حالی که مارهای غیر سمی مردمکی گرد دارند (مار مرجانی که از مارهای مناطق کویری و بسیار خطرناک است) دارای مردمک گرد است ولی حلقه های رنگین موجود در پوست آن را مشخص می کند.

- مارهای سمی دارای پوستی رنگین و پر خط و خال هستند در حالی که مارهای غیر سمی پوستی ساده دارند

- مارهای سمی دارای فرورفتگی در بین دو چشم هستند در حالی که مارهای غیر سمی فرورفتگی در بین دو چشم ندارند.

- مارهای سمی دارای سری مثلثی ، مردمک چشم عمودی ، دم کوتاه و کلفت و طرز حرکت بطنی می باشند .

مارهای غیر سمی:

دارای سری گرد یا بیضی شکل ، مردمک چشم گرد و از قطر میانی بدن تا انتهای نوک دم باریک می شوند و طرز حرکتشان مستقیم و مارپیچ است .

مارهای نیمه سمی :

کلیه مشخصات مار غیر سمی را دارا می باشند و تنها فرق آنها با مار غیر سمی دم متوسط آنها می باشد که کمی کوتاهتر از غیر سمی و کمی بلندتر از مارهای سمی می باشد.

راه کلی در تشخیص سمی و غیر سمی بودن:

راه اول تشخیص اندازه و نوع حرکت مار هست ، مارهای سمی همان طور که قبلا ذکر شد دم کوتاه و کلفت و طرز حرکت بطنی دارن (با انبساط و انقباض). در حالی که مارهای غیر سمی از قطر وسط بدن تا انتهای دم باریک تر می شن و طرز حرکتشون هم مستقیم و مارپیچ هست .
اما راه دوم تشخیص گزش مار از روی آثار دندانی هست . (یعنی متاسفانه وقتی کار از کار بگذره)
چون شکل و موقعیت دندان در مارهای سمی و غیر سمی با هم تفاوت داره ، بنابراین با دقت در محل گزیدگی میشه سمی یا غیر سمی بودن اون رو فهمید

نوع گزش مارهای غیر سمی:

در محل گزش این نوع مار ها ، اثر چهار ردیف دندانی یکسان که به صورت دو قوس آرواره است دیده میشه .

بیماریهای مار :

غذا نخوردن مار ها می تواند علت بیماری یا غیر از آن باشد . اگر شرایط محیط زیست جانور از قبیل دما ، درصد رطوبت و مقدار روشنایی از حد معمول لازم برای زندگی تغییر کند ، طبیعتاً " تغذیه مار مختل می شود ، بنابراین در مواردی که مار از خوردن امتناع می ورزد ، ابتدا باید عوامل محیطی را مورد بررسی قرار داد . دمای محیط نگهداری مار در روز بین ۲۵ تا ۳۰ درجه سانتیگراد است و در شب نباید از ۲۰ درجه کمتر باشد .
مار ها از محیط پر جنب و جوش و پر سر و صدا گریزانند و به طور طبیعی خود را از معرض دید پنهان نگه می دارند . برای تعبیه محیط امن برای آنها می توان شیشه قفس را از کف تا ارتفاع ۳۰ سانتیمتر با رنگ سیاه تیره کرد تا مار در پشت آن پناه گیرد . برخی از مارها در شب تغذیه می کنند و برخی در روز .
ضمناً مارها بر حسب نوع از رژیم غذایی ویژه ای پیروی می کنند . برخی تخم خوار هستند ، برخی از دیگر خزندگان یا جوندگان و برخی هم از قورباغه یا ماهی تغذیه می کنند . انواعی هم به علت کوچکی دهان و نوع اتصال استخوانی آن از کرم و حشرات استفاده می کنند که باید در امر تغذیه مورد توجه قرار گیرد .
معمولاً پس از مناسب شدن شرایط محیط زیست ، مار شروع به کار تغذیه می کند ولی اگر مدت غذا نخوردن طولانی باشد به طوری که مقدار زیادی از وزن و آب بدن را از دست بدهد ، خود جانور قادر به تغذیه نخواهد بود و باید به اجبار تغذیه شود .

تاول :

شرایط زندگی باعث تاول هادر مار می گردد ، جای مرطوب و کثیف ، اولین نشانه از تاول های قرمز است و یا تحریک مناطق مار ظاهر می شود . بیماری های قارچی می تواند باعث آلوده شدن مار شود.. تمیز نگه داشتن و پاک کردن قفس به طور کامل و از همه مهم تر خشک بودن . این اقدامات شما به میزان قابل توجهی خطر ابتلا به تاول مار را در آینده کاهش می دهد. اجسام در محوطه که باعث تحریک پوست مار و استرس نیز می تواند نقشی در شکل گیری تاول بازی کند.

بیماری قارچی

همانند بسیاری از بیماری های مار ، عفونت های قارچی مانند بسیاری از انواع قارچ ها می توانند به راحتی باعث عفونت چشم گردد زیستگاه مار که معمولا ناشی از آلوده بودن است باعث رشد قارچ و عفونت های پوست مار می شود.

در صورت شک به عفونت مار شما اولین چیزی که به انجام آن نیاز دارید تمیز و ضد عفونی محوطه زیستگاه مار به طور کامل و احتمالا " قرنطینه می باشد و دامپزشک معمولا برای عفونت های قارچی تجویز آنتی بیوتیک می کند وبدون آنتی بیوتیک برخی از عفونتها می تواند سخت یا حتی غیر ممکن باشد .



بیماریهای تنفسی

وقتی مارها دارای مشکلات تنفسی شدند، آنها معمولا با باز گذاشتن دهان به تنفس خود کمک می کنند. تهویه ضعیف یکی از علل اصلی مشکلات تنفسی در مارها است . اولین چیزی که شما باید انجام دهید وقتی شما مشکوک شدید بیماری تنفسی ممکن است وجود داشته باشد دما و رطوبت مناسب برای گونه های مار را کنترل کنید . شرایط نگهداری در آکواریوم می بایست در آکواریوم باز و گردش هوا جریان پیدا نماید . برخی از انواع عفونت ها و انگل ها می توانند باعث بیماری های دستگاه تنفسی شود. در این موارد مشکلات تنفسی صرفا " نشانه ای از عفونت های جدی تر بیماری است .

نظرات و پیشنهادات :

با توجه به تمام آنچه گفته شد باید در مورد بهداشت حیوانات به ویژه در خانواده هایی که دارای کودک، سالمند یا بیمار هستند بسیار حساس عمل کرد. قبل از هرچیز باید از خرید حیوانات بیمار خودداری کرد و مطمئن باشیم که حیوانی که می خریم کاملا سالم است. بهترین روش این کار هم مراجعه به دامپزشک متخصص حیوانات اهلی است. دامپزشک می تواند از طریق واکسن مانع انتقال بیماری از حیوان به انسان شود. نگهداری گربه ها و سگ های خیابانی به دلیل رایگان بودن آنها اصلا فکر درستی نیست زیرا این حیوانات تا درصد بسیار بالایی دارای بیماریهای متعدد هستند.

محل نگهداری حیوانات خانگی نیز یک مساله بسیار مهم است. البته ناگفته نماند که حیوان خانگی مانند یکی از اعضاء خانواده معمولا" در تمام خانه می چرخد و به همه جا سرک می کشد اما اختصاص دادن یک فضای مناسب برای حیوان حداقل در ساعاتی از شبانه روز می تواند به سلامت حیوان و اطرافیان آن کمک کند.

در مورد تغذیه حیوانات خانگی نیز باید گفت که این حیوانات مانند هر جاندار دیگری برای زنده ماندن احتیاج به آب و غذای کافی دارند. اگر چه کسانی که به نگهداری اینگونه حیوانات می پردازند مسلما" به فکر تغذیه آنها هم می باشند اما دامپزشک ها در این زمینه می توانند توصیه های مفید و مناسبی به صاحبان آنان ارائه دهند. بسیاری از پرندگان دانه خوار و بسیاری از حیوانات نیز گوشتخوار هستند. کسانی که به سلامت حیوان خود علاقه مند هستند باید توجه کنند که هرگز پس مانده غذای خود را به حیوان ندهند.

تربیت کردن حیوانات یا نگهداری حیواناتی که دست آموز بوده یا حداقل رفتارهای مناسب را فرا گرفته اند نیز می تواند در حفظ بهداشت حیوان و اهالی خانه بسیار مهم باشد. برخی از حیوانات برای مدفع کردن به سراغ توالت می روند و در نقاط مختلف خانه کثافت کاری نمی کنند. این امر بچه ها را می تواند از بیمار شدن در امان بدارد زیرا کودکان معمولا" روی زمین راه می روند و همه چیز را با دهان خود لمس می کنند.

علاوه بر نگرانی در مورد بیماری حیوانات، نظافت آنها نیز یک امر مهم به شمار می رود زیرا برخی از حیوانات دارای مو و پشم هستند و می توانند همه نقاط خانه را به آن آلوده کنند. برخی از حیوانات ناخنهای بلندی دارند و از همه مهمتر اینکه ظرف یا سایر ابزارهای متعلق به حیوانات را باید مجزا نگه داشت زیرا بسیاری از میکروب ها که در بزاق دهان حیوانات وجود دارد می تواند در انسان یک بیماری خطرناک ایجاد کند.

همانطور که مشاهده شد نگهداری حیوانات خانگی می تواند یک مساله پیچیده باشد از این رو توصیه می شود که صاحبان حیوانات خانگی از منابع مختلف اطلاع رسانی در باره نگهداری حیوانات خانگی استفاده کرده و هر روز اطلاعات جدیدی در مورد آنها به دست آورند. کتابهای زیادی در مورد نگهداری حیوانات به زبانهای انگلیسی و حتی فارسی موجود است. اخیرا تعدادی از مجلات پزشکی نیز بخشهایی از مطالب خود را به بهداشت حیوانات خانگی اختصاص می دهند. در واقع امروزه خرید و فروش حیوانات خانگی به یک صنعت تبدیل شده است. مراکز زیادی به فروش این حیوانات می پردازند اگر چه وضعیت بهداشتی غالب آنان مانند پرند فروشیها مناسب نیستند. بسیاری از مغازه ها غذای حیوانات می فروشند. وسایل و ابزار نگهداری حیوانات نیز در حال گسترش است.

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

در واقع برای اینکه یک حیوان را نگه داشت باید هزینه های زیادی متحمل شد. البته حیوانات خانگی می توانند مزیت‌هایی علاوه بر سرگرمی داشته باشند. تحقیقات نشان می دهند که می توان پاره ای از مشکلات عاطفی و اختلالات روحی افراد را که غالباً محصول مدرنیته شده هستند، را به وسیله حیوانات خانگی درمان نمود. حتی در علم روانشناسی و روانپزشکی امروزه واژه پت تراپی یا درمان از طریق حیوانات خانگی جای خود را باز کرده است. حیوانات خانگی می توانند در درمان افسردگی خیلی خوب عمل کنند. همدمی با این حیوانات می تواند فرد منزوی را از حالت سکوت و سکون خارج سازد زیرا این افراد در کنار همدمی با این حیوانات به نگهداری این حیوانات پرداخته و بخشی از فعالیتهای روزانه خود را باز می یابند.

در کشورهای غربی شمار اینگونه حیوانات بسیار زیاد هستند به طوری که فقط در کشوری مانند فرانسه بیش از چهل میلیون سگ و گربه خانگی وجود دارد. حیوانات اهلی همدم بسیار خوبی برای سالمندان محسوب می شوند. سالمندانی که حتی به سختی می توانند راه بروند یا حرکت کنند، خود را برای نگهداری از حیوانات خانگی مشتاق و فعال نشان می دهند. اگر چه در ایران به ندرت به این مساله توجه شده است اما با گسترش مدرنیته و افزایش شمار حیوانات خانگی در زندگی ایرانی ها ممکن است این حوزه نیز پربار شود. در هر صورت باید بتوان از تمام ابزارها برای رفاه بشری استفاده کرد حتی اگر آن حیوانات خانگی باشد.

اگر چه بسیاری از افرادی که حیوانات خانگی نگهداری می کنند به طور پنهانی آنها را به پارک ها یا محل های عمومی می برند اما با گسترش و افزایش حیوانات خانگی، باید آن را جدی گرفت و به عنوان یک واقعیت پذیرفت و به جای انکار آن راهکارهای عملی برای آن اندیشید.

اهمیت بهداشت فردی و بویژه خطر انتقال بیماریهای مشترک (بین انسان و حیوان) می بایست مورد توجه قرار گیرد . به هر حال نگهداری حیوان در منزل بیشتر از آنکه نفع داشته باشد، ضرر دارد. اصولاً " زندگی انسان و حیوان در کنار یکدیگر با توجه به مسائل بهداشتی نمی تواند ایده‌ای مناسب باشد.

***- بیماری های زیونوتیک** به آندسته از بیماری هایی گفته می شود که از حیوانات به انسان قابل انتقال هستند. با توجه به اینکه این بیماری ها می توانند سیستم ایمنی را درگیر کنند بایستی در مورد تماس حیوانات با افراد زیر توجه ویژه ای صورت بگیرد:

- مسن ترها
- نوزادان
- کودکانی که درحال آموزش راه رفتن هستند
- افراد تحت درمان بیماری های سرطانی
- افرادی که به تازگی جراحی پیوند عضو داشته اند
- اشخاصی که بیماری های خود ایمن دارند

اگر شما هر کدام از موارد فوق را دارید بایستی از تماس مستقیم با خزندگان شامل لاک پشت ، سوسمار و مار یا پرندگان نظیر جوجه مرغ یا اردک پرهیز نمایید

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده: مطالب: شهین مرادبختی |

*-چند توصیه: دست‌های‌تان را بعد از تماس با حیوان خانگی حتماً بشویید و به بچه‌ها اجازه ندهید در مکان‌هایی که به‌وسیله‌ی مدفوع حیوانات خانگی یا سایر حیوان آلوده شده است بازی کنند. هرگز بچه‌های کوچک را با سگ‌ها تنها نگذارید مگر این‌که سن سگ بیش از ۶ ماه باشد. فوراً پس از مدفوع کردن حیوان خانگی، آن محل را ضدعفونی و مدفوع را به‌طور کامل معدوم کنید. حداقل هفته‌ای یک بار محل زندگی حیوانات خانگی را تمیز کنید و سرانجام این‌که دقت کنید تا سگ‌تان در محل‌های عمومی مدفوع نکند.

با تشکر و قدردانی از

راهنمایی‌ها و یاری آقای دکتر اختیار زاده – مدیر کل محترم دفتر بررسی، مبارزه و مراقبت از بیماریهای دام و آقای دکتر کاظم عبدی – مدیر کل محترم دفتر مبارزه با بیماریهای آبزیان و کارشناسان محترم آن دفتر که در تصحیح و راهنمایی مطالب، اینجانب را یاری نمودند.



منابع :

ارائه مقاله از طرف افراد زیر در سایت های مختلف اینترنت و کتاب

۱. www.aftab.ir/articles/science.../c3c1201709212p1.php

۲. irvet.ir/ftopict-998.html

۳. www.agristore.ir/class.aspx?tid=11&sid=24&la... دکتر قلیزاده

۴. <http://www.world-news.org>

۵. www.persiacloob.com/1112-

۶. forum.gigapars.com/showthread.php?t=4077

۷. tuti-shiraz.persianblog.ir/post/60/

۸. [http://www forum.iranblog.com/t65184/](http://www.forum.iranblog.com/t65184/)

۹. <http://www.articles.ir>

۱۰. آقای دکتر اسماعیل ذوقی - دامپزشک

۱۱. آقای دکتر علیرضا قمریان - دامپزشک

۱۲. خانم ماندانا نیکویی - کارشناس علوم دامی

۱۳. خانم حمیده رحیمی - دانشجوی سال سوم دکتری دامپزشکی علوم و تحقیقات

۱۴. آقای یزدان آریازند - دانشجوی سال پنجم دکترای دامپزشکی دانشگاه آزاد کرج

۱۵. آقای دکتر نریمان شیخی - کتاب راهنمای عملی پرورش و بیماریهای قناری

۱۶. آقای سید مهرداد اسحق حسینی - دانشجوی دانشگاه آزاد گرمسار

۱۷. آقای دکتر عبدالرضا نبی زاده

۱۸. آقای محمدرضا و عبدالرضا شیخیان - کتاب تکثیر و پرورش ماهیهای آکواریوم

۱۹. آقای دکتر علی فرشچی - ترجمه کتاب آکواریوم به زبان ساده

۲۰. آقای دکتر احسان مقدس - کتاب پرورش ، نگهداری و بیماریهای مینا

۲۱. آقای دکتر احسان مقدس - کتاب پرورش و بیماریهای کبوتر

۲۲. راهنمای کشوری مبارزه با بیماری هاری - انستیتو پاستور ایران

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |

آشنایی اجمالی با برخی از بیماریهای حیوانات خانگی | گردآورنده مطالب: شهین مرادبختی |